

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 50-51 (259-260)

TORONTO (Ontario), 1951

gruodžio (December) mėn. 23 d.

Kaina 10¢

The Lights
Home...

Lithuanian Weekly

Published by the
Lithuanian C.C. Cultural Society
of CanadaAuthorized by the
Post Office Dept.

SAVAITRASTIS

Laidžia
Kanados Lietuvių Kultūros
Draugija
941 Dundas St. W., To.

Gimęs Žodis



...msta ne tikrai kūdikiai. Gimsta ir žodžiai. Jie ateina iš žmogaus gelmių ir pasklinda aplinkoje. Vienų žodžiai yra "sparnuoti" — dvelkia patraukliu pavidalu, svairiu turiniu ir aidai iš kartos karton, kitų — pilki, kasdieniniai, nusitrynę lyg ridenami akmenėliai ir dingsta kasdienybėje. Vienų žodžiai yra kupini tiesos, lemtingi ir krenta sielon versdami klausantį susimąstyti, kitų sumišę su melu, su klaida, veidmainyste. Vienų žodžiai yra lengvi, žaismingi, pilni giedros bei džiaugsmo, kitų — sunkūs, prikrauti liūdesio, skausmo bei kartelio.

Ir kas išskaičiuos visus žodžio virpesius, kuriais prabyla termometru nei kitu apčiuopiamu matu neišmatuojamas pasaulis? Juk per žodį apsirodo žmogaus vidus, kuriame slypi sukrasti turtai. Tai lyg paskendęs varpas, kurio dūžiai ataidi paviršium su kiekvienu žodžiu. Atimk žodį — tariamą, rašomą ar kitaip išreiškiamą — ir liks žmogus toks vienišas, toks uždaras, tarsi be gyvybės.

Žodis yra didelė brangenybė. Ypač ji yra didelė, kai ne tik savąjį pasaulį apreiškė, išsako, bet ir kitus įvesdina turtingesnin pasaulin. Antai rašytojas, išėjęs su savo žodžiu į žmones, dalinasi savo išgyventu pasauliu, žadina gėrį bei grožį. Jo kūrybinis žodis atskleidžia ryškias žviesas kitų vos juntamus ar spėjamus pasaulius. Muzikinis žodis — simfonija savo darbu ir idėtu turiniu atskleidžia slypinčias sritis, kurių ne sakytinis žodis nepajėgia perteikti. Akmenų ar gipsu iškalta kūrinys yra žodis, pasakytas kūrėjo kalta. Drobėje užfiksuotas paveikslas yra spalvomis spindis žodis.

Visa tai yra žmogaus žodis turtingiausiam savo įvairumui. Jis apreiškia žmogiškąjį pasaulį, per kurį betgi imame pajusti ir kitą pasaulį, ataidintį gana tolimu aidu. Ta nuojauta yra betgi tokia neryški, nepajėgi išveržti sritin, kurią pilnu tikrumu apreiškia gali tikrai Dievo žodis. Kaip žmogiškąjį pasaulį išsako žmogus savo žodžiu, taip dieviškąjį pasaulį apreiškia Dievas savo žodžiu. Kaip žmogaus žodis yra giesmė, knyga, paveikslas, simfonija, skulptūra, taip Dievo žodis yra didžioji visata. Ir ne tik tai. Dievo žodis, ryškiausiai prabūlis žmonėms, yra Kristus. Jis yra tikrasis žodis, kurio atšvaita tėra žmogaus žodis. Kristus yra tas žodis, kuris atskleidė žemei iškloti neregėtus pasaulius. Jis parodė kelius, kuriais iškloti niekas nebuvo ėjęs.

Tie neregėti pasauliai, tie nauji keliai buvo skirti žmonėms, net ir paprasčiausiems. Jo žodis buvo išgyventas, išskentėtas — ne tik pasakytas. Jo keliai buvo paties išvaikšioti ir tikrai tada žmonėms palikti. Jo Apreiškimas nebuvo filosofinė sistema, nei mokslas, o "evangelion" — geroji naujiena, kuria reikia gyventi. Jo žodžiu atskleistas pasaulis nėra padėbėsiais plaukiantis pilis, o čia, žemėje, gyvenamas. Jo "dangaus karalystė" prasideda ne dausoje, o čia, žemėje, žmonių širdyse. Jo žodis toks paprastas, toks konkretus, toks gyvenimiškas. Jame nėra nieko utopiško. Jis toks realus, kaip ir garstyčių grūdai, pasėtas dirvoje: prasi-kala iš žemės, auga ir tampa šakotu medžiu, kurio pavėsiu gali visi džiaugtis.

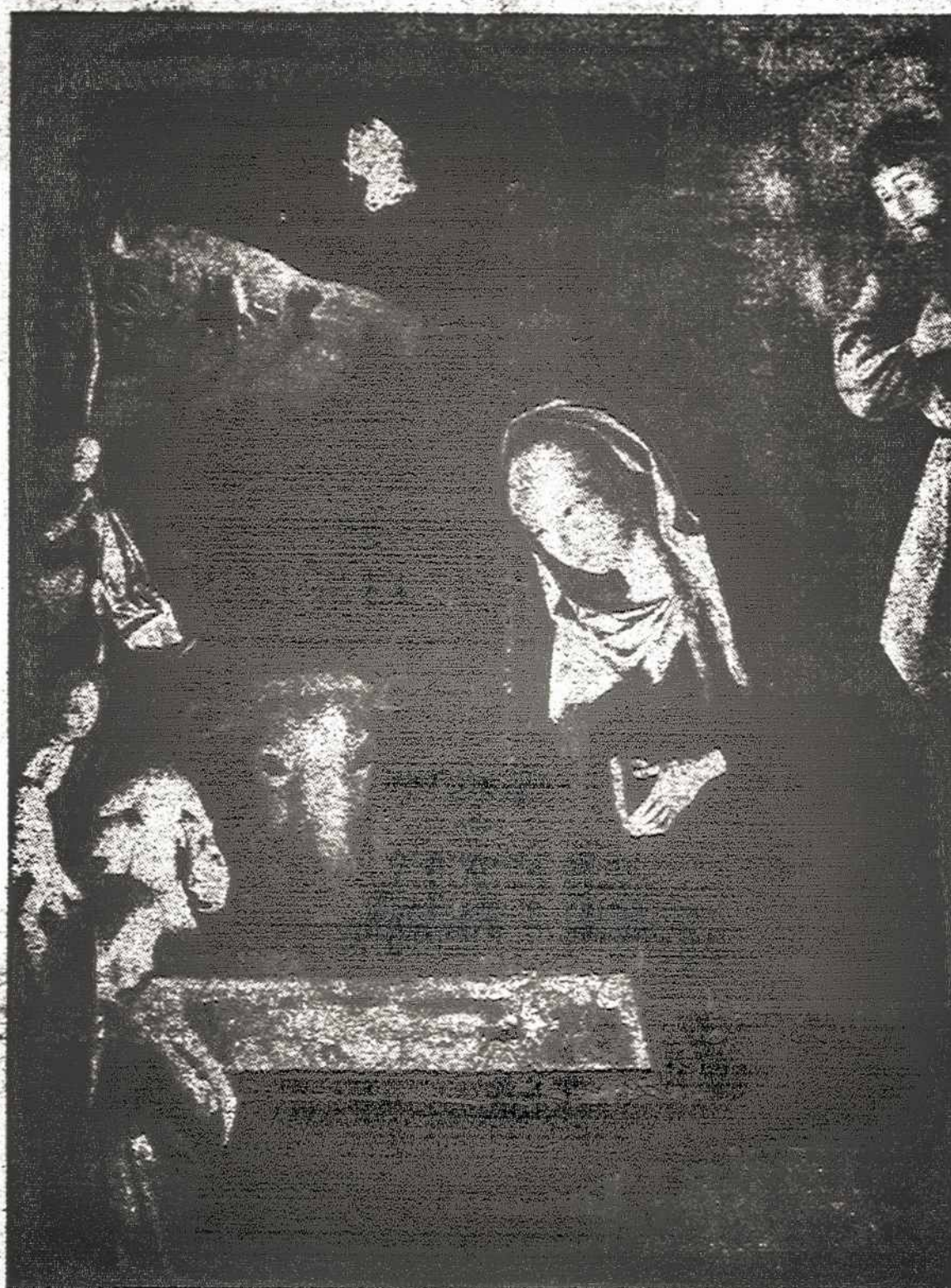
Kristaus žodis nėra menas, kuriuo reikia snobiškai gėrėtis. Jis ne tam buvo atneštas pasaulin. Jo žodis yra gyvenimas. Vienintelis menas, kurį jis išpažįsta, yra gyvenimo menas. Juo gali gėrėtis tik tada, kai esi jį išgyvenęs. Pastatyti jo parodoje negali — jis nesiduoda matomas per teatro lankytojo žiūronus. Jį gali patirti tik tai jo gyvenimas. Šaltas išdidus jo svarstymas yra lyg lavono pjaustymas. Niekas šiuo keliu neatskleidė kriščiūnijos gyvenimo meno ir niekas nepasivino Kristaus žodžio. Jame reikia dalyvauti visa būtimi. Su Kristumi reikia vaikščioti žemės keliais, kad galėtum užkopti ant Taboro kalno, kur buvo atskleista tai, ką Gimęs Žodis reiškia.

Gal niekada taip išpušingai žmogaus žodis nesusitinka su Gimusiu žodžiu — Kristumi, kaip Kalėdų proga. Šitame susitikime žmogaus širdis patiria augštybių pasaulį, praturtėja nauju turiniu ir tiesia kelią naujam gyvenimui.

Pr. Gaidamavičius.

SVEIKINAM VISUS TAUTIEČIUS, SKAITYTOJUS, BENDRADARBIUS,
TALKININKUS BEI BICIULIUS KRISTIAUS GIMIMO ŠVENTES IR N. METŲ
PROGA. MŪSŲ NUOSIRDUS LINKĖJIMAS — ATNAUJINTOM VILTIM IR
VIEINGU DARBU RUOŠTI KELIUS LAISVĖS ŽVAIGŽDEI TENEAPLEN-
KIA JI IR PAVERGTOS LIETUVOS, KURIOS LIKIMU VISI MES GYVENAM!

Leidėjai, Redakcija ir Administracija.

KRISTIAUS
GIMIMAS

Autorius: Geertgen
Tot Sint Jans
(1465-1495).
Temos: vaizduojamas
Kūdikis, kuris
gimsta, ir jo motina
Marija, krintanti
ant Marijos veido
ir aplink stovinčių
jų. Pro atvirus duris
matyti Betlejeus
piemenys, kuriems
šviesus angelas at-
neša žinią apie gi-
musį Išganymojo.

Trys milijardai sveikinimu.

Kalėdų ir N. Metų proga kasmet pasipila gausybė sveikinimų. Apytikriai apskaičiuojama, kad tuose kraštuose, kur tos šventės yra švenčiamos sveikinimams suvartojama per tris milijardus atvirukų bei kortelių. Tačiau, jų išsiunčiama daugiau nei yra žmonių ant žemės rutulio.

Ši sveikinimų tradicija yra siejama su romėnų senove, kai buvo rašomi sveikinimai ant dovanų. Dažnai jos esą buvusios moliūnų plokštelių pavidalo su įrežtais papuošimais ir įrašais: "Laimės linkėjimai Naujiesiems metams". Kai kurių istorikų tvirtinimu, tai buvusi sveikinamųjų kortelių pradžia.

Vėlesniais laikais Vokietijoje buvo išplitę vadinamieji "Andachtsbilder" — medžio graviūros, vartojamos įvairiomis progomis kaip dovanos. Jos buvo ypač madoj 15 ir 16 šimtmetį.

18 š. pasirodė vizitinės kortelės Prancūzijoje, Vokietijoje ir Austrijoje. Jos buvo ranka rašomos ir piešiamos.

Dabartinės formos sveikinimų kortelės yra atsiradusios Anglijoje. Pirmoji tokių spausdintų kortelių laida pasirodė 1846 m. Galbūt tai buvo princo Alberto mintis, kuris, tarp kitko, importavo Kalėdų eglutę iš Vokietijos. Jo draugas Henrikas Cole, Viktorijos ir Alberto muzėjaus įsteigėjas, buvo pirmasis sveikinimų kortelės ypač madoj 15 ir 16 šimtmetį.

— **Niujorkas.** — Kard. Spellman, Niujorko arkivyskupas, kuris yra ir JAV vyr. karo kapelionas katalikams, Kalėdų šventės orais ir šiemet su kareiviais Tol. Rytuose.

— **Varšuva.** — Gniezno vyskupas Sufraganas neva už šnipinėjimą "kenksmingą liaudies demokratiją" nuteistas 20 m. kalėti, bet bolševikinių tardymų, neatlaikė ir po bylos, užtrukusios kelis mėnesius, nuvežtas į pamišėlių namus.

nimo kortelių užsakytojas. Jo prašomas dailininkas John Calcott Horsley, nupiešė projektą, kuris buvo atspausintas 1000 egz. ir pardavinėjamas Londone. Pato-bulėjus spaudai sveikinimų kortelės pradėta spausdinti dideliais tiražais ir įvairiomis spalvomis.

Šiais metais JAV atspausdinta per 2 milijardus sveikinimo kortelių. Britanijoje jos yra eksporto preke, ir 1954 m., manoma, duos apie 400.000 sv. sterlingų gryno pelno. Prancūzijoje šis paprotys yra įsigalėjęs žymiai vėliau, bet ir čia kasmet spausdinama apie 10 milijonų atvirukų. Apskritai, sveikinimo kortelių gamyba užsima daugybė gana stambių firmų. Jos turi eilę žmonių, kurie išstus metus tuo ir teusiama — renka vaizdus, tekstus, poeziją ir tt.

Sveikinimų kortelės yra įvairaus dydžio — vienos kaip pašto ženklas, kitos kaip atvirutės... Yra ir tokių kaip plakatai — 3x7 metrų, kurie jungiami su vieša reklama miestuose.

Spausdina sveikinimų kortelės ne tik tiktai prekybininkai, bet ir meno įstaigos. Antai garsieji muzėjai kaip Louvre, Niujorko National Gallery, Londono Viktorijos ir Alberto muzėjaus kasmet išleidžia kortelių su meniškom reprodukcijom.

Nuo 1950 m. emė leisti sveikinimų kortelės ir Jungt. Tautų globojamas vaikų globos fondas, kuris už parduotą dėžutę gali pirkti pieno 10 neturtingų vaikų per išstus metus arba skiepyti 10 vaikų nuo džiovos. Kortelės yra pieštos garsių dailininkų kaip Henriko Matisse ir Raulo Dufy. Šiemetinė laida buvo iliustruota amerikiečio dailininko Raulo Duvoisin.

Kur dedamos kortelės po šventių? Praėjus Kalėdoms ir N. Metams dauguma sveikinimo kortelių eina į... šiukšlyną arba krosnį. Yra betgi ir garbingesnė paskirtis.

Vieni jas renka kaip ir pašto ženklus. Vienas tokių rinkėjų — anglas Jonathan King — surinko 163.000 rūšių. Jo rinkinys užėmė vietą 700 tomų knygoje. Kai jis buvo pasiūlytas perduoti British Museum, direktorius nuo šio "duosumo" atsisakė.

Daug vartotų sveikinimo kortelių sunaudoja vaikų ligoninės, darželės ir pan. įstaigos. Jos ten naudojamos įvairiems iškarpy-mams.

Pastaruoju metu vartotas sveikinimų kortelės mieliai priima misijonieriai, kurie dalina jas vaikams ir net suaugusiems. Jie mėgsta paveikslėlius.

Tik mažas mato Didi.

Vysk. Fulton J. Sheen

Kaip gali rasti žmogus Dievą? Kalėdų metu? Kaip gali rasti jis džiaugsmą? Ogi, kaip būdamas mažas pastebi didelius dalykus, kaip būdamas atviras jis ras dieviškąją Begalybę Kūdikio pavidale.

Kad suprastum šią tiesą, išvaizduok du žmones įeinančius Betlejeus pasiūrėn. Pirmiausia leisk jom iėiti išdidųjį, pilną puikybės, putlaus moksio, semto iš visos pasaulio istorijos. Manai, kad jis atras Dievą? Niekuomet, nes jis išvaizduoja esąs toks didelis, kad rodo, nieko nėra didesnio už jį; toks išmintingas, kad nieko nėra išmintingesnio už jį; toks sau pakankamas, kad niekas negalį jo kuo nors praturtinti. Savo viduje jis yra toks didelis, kad visa kita jam atrodo nykštukiškai. Kas iš tikro yra didesnis net už visatą, jam atrodo tik mažytis kūdikis vystykluose, ir kas iš tikro yra Karalius, jam nėra jis didesnis už jaučio galvą, ir kas iš tikro yra amžinoji Išmintis, jam atrodo tik bežadis organizmas. Jis šypsosi iš piemenų, kurie tiki angelus, iš išmintųjų, kurie tiki Apvaizdos vedama žvaigžde. Jis pakelia savo akių blakstienas žvelgdamas į Dievo Motiną, ir miglotai prisimena Egipto legendą apie Kristų. Su užuojauta žvilgtelįs į Juozapą, apskurusi vyrą kuriam užteigos savininkė teisingai neleido apsiūti. Jis galvoja apie savo tėvą, kuris apvaizdą mę ir sako sau — kaip kvaili manyti, kad Kūdikis yra Sutvėrėjas; jis remiasi reliatyvybės teorija ir tarja sau — kaip absurdiška vadinti tobulesnę amebą dangaus ir žemės Viešpačiu; jis prisimena, kiek daug gero padarė "birth control" — neleidamas vargšams turėti kūdikių ir pamano — kaip neišmintinga buv Kūdikio Motina, kuri Jam tegalėjo duoti pasiūrę ir glėbį šiaudų. Jis nepažino Begalinio, nes buvo per daug išdidus; jis nerado Dievo, nes buvo per didelis. Tik būdami maži galime atrasti didžiųjų dalykus — ir net patį Dievą.

O dabar leisk įeiti Betlejeus pasiūrėn nuolankų žmogų, kuris nemano viską žinąs, kuris duodasi mokomas, kuris yra paprastas. Jis žiūri į visiška tų patį vaizdą kaip ir išdidusis, bet mato skirtingai. Jis žvelgia į pasiūrę stogą ir mato didingą žvaigždžių skliautą; jis žvelgia į Kūdikį ir mato Jame Tą, kurio nepajėgia aprėpti nei žemė, nei dangus; jis žvelgia į prakartėlę ir mato Dievą, tapusį Žmogumi. Jis mato, kaip tos Kūdikio akys perveria širdis ir skaito jų paslaptis; jis mato yveržiančius vystykus, kurie dabar laiko apsiūte gyvybę, bet vėliau bus sutraukti į nes gyvybę negali būti apsiūta mirties; jis mato rausvas lūpas, kurių pabučiavimas teikia nemarębę ir kurių judesiai neša taiką bei atleidimą. Jis mato plokštas rankytes, ant kurių sveriamos visos tautos kaip mažiausias grūdai svarstyklėse. Kalenatoriui tai gruodžio 25 diena, o nuolankiajam — Kalėdos, prakartėlė — sostas, šiaudai — karališkieji papuošalai, pasiūrė — pilis ir Kūdikis — Dievas. Jis rado Išmintį, nes buvo "neišmintingas", rado Galybę, nes buvo silpnas, rado Begalinį, Neaprepiamą ir Amžiną Dievą, nes buvo mažas. Tik būdami maži matome didžiųjų dalykus.

(...) Nuolankios, paprastos sielos, kurios yra pakankamai mažos matyti Dievo didybę Kūdikio mažybėje, yra vienos tik pajėgios suprasti Jo atėjimo priežastį. Jis atėjo į šią varganą mūsų žemę duoti ir gauti; prakalbėti į mus kaip vienas Dievas tegali byloti: "Jūs duosite man savo žmogystę, o aš jums — savo dievybę; jūs duosite man savo laiką, aš jums — amžinybę; jūs duosite man savo pavargusį kūną, o aš jums — Atpirkimą; jūs duosite man savo prislegtas širdis, o aš jums — Meilę; jūs duosite man savo niekybę, o aš jums — Pilybę".

Pasaulis, taip linkęs į jėgą, atneša mums tik vieną dalyką: tiesą. Kaip mazi vaikai atranda visatos didybę, taip nuolankios širdys — Dievo didybę. Pasaulis to nesupranta, nes neskiria mažumo nuo silpnumo, kūdikis-kumo nuo vaikiškumo ir nuolankumo nuo menkavertybės jausmo.

Jis mato apie galia fizinės jėgos sąvokomis ir apie išmintį — tūščio žinojimo mastu. Jis užmiršta, kad moralinė jėga gali slėpti fizinei menkybei, kaip kad Visagalis buvo įvyntas menkose vystykluose; kad didi išmintis gali slėpti paprastame tikėjime, kaip kad Amžinoji Mintis slėpėjo Kūdikio pavidale. Jame gi buvo galybė — galybė, prieš kurią angelai drebėjo, galybė, prieš kurią žvaigždės lenkėsi, ir galybė, prieš kurią sudrebėjo Erodo sostas. Tai buvo tos dieviškosios, nuostabiosios Meilės galybė, atėjusi įtikinti mus, kaip didis yra Dievas.

(...) Jei būsimie pakankamai maži ties prakartėlę, kur šura "nesuprantami sparnai aplink neįtikimą žvaigždę", rasime Begalinį; jei būsimie pakankamai nuolankūs eiti pas Tą, kuris neturi namų, atrasime savuosius namus; jei būsimie pakankamai paprasti tapti kūdikiu jau pagyvenusiame amžiuje, atrasime Gyvenimą, kai išnyks laikas.

Pas vienus Jis ateina, kai iš širdžių pasitraukia pasaulis; pas kitus — kai alkanas kūnas liudija ir dvesios alkį; pas vienus Jis ateina, kai džiaugsmas užlieja širdį, pas kitus — kai pasaulis, ant kurio jie rymo kaip ant vinių, perveria rankas; pas trečius gi Jis ateina tik tada, kai ašaros vilgo skruostus, nunešdamas dulkes. Pas kiekvieną ateina savitu keliu Jis — Kristus.

Iš "The Eternal Galilean"



Kalbės popiežius

Kaip žinoma, popiežius Pijus XII, besiruošdamas tradicinei Kalėdų kalbai per radiją, staiga sunkiai susirgo. Užtat šiemet pirmą kartą per savo pontifikatą jis kalėdinės kalbos nesakys pats išties, o paves vienam savo bendradarbių. Jei sveikata leis penktadienį kalbos pradžia perskaičius pats ir po jos duos palaiminimą. Praėjusią savaitę, nežinūdamas gydytojų draudimo, priiminėjo savo bendradarbius apdurti svarbiausiems Bažnyčios reikalams. Jiems pareiškė: "Turiu daug darbo, bet nėra jėgų".

Po radiologinių tyrimų paaiškėjo, kad Pijus XII serga skilvio ir stemplės sutrikimu. Reikalinga operacija, tačiau gydytojai jos atsisakė.

Sekanči "T2" numeris
išeis po N. Metų.

negali daryti dėl labai nusilpusios sveikatos. Norima pirmiausia sustiprinti ligonio sveikatą įvairiomis injekcijomis. Kitų padedamas gali jis pavaikšioti savo kambary ir kartais automobiliu pavažinėti Vatikano sode. Gydytojo pareiškimu, jo sveikata einanti vis silpnyn.

Laikraščiai, gavę aliarmuojančių žinių, buvo pradėję svarstyti kandidatų klausimą. Yra žinoma, kad Pijus XII noris palikti savo įpėdiniui arkiv. Moptini, bet tuo tarpu jis dar nėra kardinolas ir negalėtų būti išrinktas popiežium. Be jo spauda buvo suminėjusi visą eilę galimų kandidatų italų ir neitalų kilmes.

Dabartinis metu kardinolų kolegijos daugumą sudaro neitalai, ir būsimu popiežiumi, gali būti išrinktas ir neitalas. Galimas daktas, kardinolų kolegija netrukus bus papildyta.

Tėviškės žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRASTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katolikių Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Išmokėjus nemokiamu \$10 laikomai garbės prenumeratoriui
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Tel.: EM. 3-4265

IŠGANYTOJO ATĖJIMAS

Šiandien, kada gyvenami svetur laukiame Laisvės saulės spindulius, visa mūsų tauta gyvena tautinio advento laukotarpį. Kaip prieš Kristaus gimimą žmonija ilgėjosi Išganytojo ir mėlė, kad iš augstybių rasotų dangus ir išlytų Teisūji, taip šiaudien kiekvienas savaip dangaus maldaujame, kad bent iš ten nuzengtų tiesa ir pasotintų mūsų lūkesčius.

Baznyčios švenčiamas advento (atėjimo) laikotarpis. Ypač ryškina šv. Marijos vaidmenį Kristaus gimimo metu. Rarotų šv. Misių evangelijoje skaitome, kaip angelas Gabrielis applanke Mariją, kaip Jai dėstė Dievo planus ir kaip Ji, sužinojusi, kad nėra dalyko, negalimo Dievui, tarė: "Stai aš Viespaties tarnaitė, būtinai man taip, kaip tu pasakei" (Luko 1,38).

Onos Kotrynos Emmerich regėjimai

Iš šv. Rasto sužinojome, kad, ciesaui Augustui paliepus, "surasylė visą pasaulį", Juozapas ir Marija, nukeliavo į Betliejų ir "kad, juodviem tenai esant, atėjo jai metas gimdyti, ir ji pagimdė pirmąjį savo sūnų, suvystę jį vystyklais ir paguldę jį prakarte, nes jiems nebuvo vietos užėjoje" (Luko 2,6-7).

Daugiau ką sužinojome iš Onos Kotrynos Emmerich regėjimų (plg. Cl. Brentano "The Life of The Blessed Virgin Mary"), kurie, kaip jas regėjimų komentatorius S. Bullough OF pastebi, "niekur neprieštariauja šv. Rastui".

Taigi, pagal O. K. Emmerich tvirtinimus, Marija rengėsi gimdyti savo motinos Onos namuose. Tačiau, kai Juozapas grįžo iš Nazareto ir žengė Chimki (Gimni) laukais, naktį "jam apsi- reišė angelas ir perspėjo, kad jis turės tuojau su Marija keliauti į Betliejų, nes ten ji turės pagimdyti savo sūnų. Jis, pamąstęs viską, ką ji turi pasakyti su savimi".

Kelionė paprastai būna varginga, kai nėra tinkamų susisiekimo priemonių ir kai nežinia, kur teks nukeliaus sustoti. Ypač varginga kelionė turėjo būti Marijai, kurios metas buvo arti.

Kantrybė ir pasitikėjimas

Ar Marija, sužinojusi, kad Juozapas apie laukiamą kelionę, parodė nekantrumą?

Anaipol ne! "Šiandien aš mačiau — sako Emmerich — šv. Mariją ir jos motiną Oną Nazaretą namuose, kur Juozapas joms pasakė, kas jam buvo praėjusią naktį pasakyta. Tuojau jie su-

grįžo į Onos namus, ir mačiau juos besirengiančius tučtuojau išeiti. Ona buvo susirūpinusi. Šv. Marija turėjo žinoti, kad ji pagimdys savo sūnų Betliejuje, bet iš nusižeminimo tyloje. Žinodama iš Pranašų raštų, kad Išganytojas gims Betliejuje, ji džiaugsmingai atsidavė Dievui, kai Valiai ir pradėjo kelionę, kuri buvo jai sunki šiuo metu laikui, kada dažnai buvo tikrai šalta kalnuoto krašto slėniuose".

Kai jie pakeliui užėjo pažistamų namus, "šie buvo nustebe, kad ji panoro padaryti tokią ilgą kelionę savose sąlygose, kai ji būtų turėjusi visus patogumus savo motinos Onos namuose".

Vėliau juodu keliavo ir naktimis, o oras buvo toks šaltas, kad Marija pasiskundė Juozapui: "Mes turime pailsėti; aš negaliu toliau eiti", ir meldė Dievą, kad Kūdikiui nieko blogo neatstiktų.

Kai nebuvo užėjoje vietos

Kelionės metu Juozapas ramino Mariją, pasakodamas "jai apie gerą prieglobstį, kuri jį tikėjosi jai surasti Betliejuje. Jis sakė žinąs namus su labai gerasiomis žemėmis ir ten jie už mažą atlyginimą rasia patogi kambari".

Deja, kai jie apvykari atkeliavo į Betliejų, "Marija su asile pasiliko gatvės pradžioje, o Juozapas veltui išejo kambario artimiausiuose namuose, nes Betliejus buvo pilnas svetimuųjų, kurie lankė iš vietos į vietą. Juozapas grįžo pas Mariją, tardamas, kad, negalint čia surasti užėjoje, jie kelsiausia toliau į miestą".

Tačiau ir kitoje miesto pusėje buvo tas pats: veltui Marija laukė geros naujienos ir lūkuriaivo gatvėje.

Kai dar keliose vietose Juozapas nesurado užėjoje, jis grįžo susigrauzęs ir "sakė nelaimėjęs, bet žinąs už miesto vietą, priklausančią piemenims, kurie ten dažnai užėdavo, kai grįždavo su kaimene į miestą".

Ir tada, kai juodu priejo prie uolos urvo angos, Marija pasakė:

— Žiūrėk, tikrai tokia yra Dievo valia, kad mes čia įeitume. . .

— Hannelore 7,1 — tai sutartas pavadinimas septinto skyriaus vadui. — Jūs, išsėdėję visus sovinius, parvesite eskadrilę namo.

Aš gi su savo antru numeriu, kiek tik įmanoma, didesniu greičiu nuskridau ir aerodromą. Kurio mums neberekėjo, šaudmenys buvo svarbiausias dalykas. Vakaro tamsa sparčiai artinosi. Nors apginklavimo tarnyba dirbo lyg bepročiai, man atrodė labai lėtai. Už dėsimties minučių vėl pakylu. Grįžtant eskadrilė sėdėjo ir mastė.

Laukiant reikia didžios kantrybės. Tačiau, jei laukiamasis dalykas yra toks svarbus ir didis, kaip pasaulio Išganytojas ar Tautos laisvė, visos kliūtys atrodo menkos ir nereikšmingos. J. Kuzmionis.

Lietuviškieji reikalai Europoje

MŪSŲ BENDRADARBIO VOKIETIJOJE

Rytinio bloko saugumo konferencijai dalyvavo Albanija, Bulgarija, Lenkija, Vengrija, Rumunija, Cekoslovakija, Ryt. Vokietijos sovietinė respublika, taip pat sovietinės Latvijos, Lietuvos, Estijos, Ukrainos, Gudijos ir Federalinės Rusijos respublikos. Posėdžius "Spiridinovskos" rūmuose atidarė Molotovas. Kinija atsiuntė savo stebėtoją etc. Žodžiu, M. Gedvilas kalbėjo už sovietinę Lietuvą ir pasirašė visokias deklaracijas bei išpareigojimus. Reikėtų ta proga kokią deklaraciją padaryti ir VLIKui. Juo labiau, kad net kairurie užsienio laikraščiai pažymi, jog Vakarai, ateityje prieš sėdantį prie bendro derybų stalo su bolševikais ir jų pristatomą "valstybių" atstovais, turėtų gerai apsižiūrėti, ar vėl nedaroma kokia nauja bolševikinė klaida, kaip ši kartą jie padarė — "europinę saugumo konferenciją" pristatydami taip pat Vakarų nepripažintą inkorporavimą ir Sov. Sąjungą maskvines marionetes — kaip M. Gedvilą, Lacį ir kt.

Lietuvių visuomenėje vis daugiau reikiama reikala-vimų, kad "sefas" nusileistų visuomenės balsui ir susitar-tų su VLIKU dėl diplomati-nių atstovų skyrimo.

Jei ne — tai, kantrybei visuome-nėje išsekus, turėtų dipl. atstovai pasiskirti kitą savo "sefą" ir šiuo neatidėliotinai svarbiu reikalu

susišnekėti. Kaip būdinga gali-me pažymėti kad ir Bradford (D. Britanijoje) lietuviškosios visuomenės pageldavimą, jog toks susitarimas turi būti neatidėliojant padarytas. Toki reika-lavimą ten parėmė net keli "re-zistentų" atstovai. . . Taip ir turi būti. Tačiau ta proga reikia pa-žymėti, jog lietuvių visuomenė niekada nenustos balso kėlusi, jei VLIKas arba jo pirmininkas mėgintų daryti per toli einan-čius nuolaidų, viską pavesdamas Lezoraičiui: tokios sarmatos ir precedentų kelti iš naujo miru-sius ir suklustuos Kybartų ak-tus ji nepakės. . .

Keista taip pat, jog kai kurie žmonės, net važinėdami po Vo-kietijos kolonijas, mėgino mūsų tautiečius kurstyti prieš VLIKĄ "situacijos nušvietimais". . . To-kie "nušvietimai", paties "sefo" padaryti ir tiek pakenkę lietu-viškajam reikalui Bonnoje, vyk-dami prieš VLIKĄ ir jo pareigū-nus taip pat kitur. Ir visa tai da-roma "tėvynės laisvės", "Lietu-voš gerovės" vardu, kai tuo iš-tikro tesidžiaugia nebent viena Maskva. . .

Su gyvu susidomėjimu lau-kiama VLIKo posėdžio 7 m. gruodžio 15 d. Kai kas juokauja, ar, ko gero, ir ši kartą kai kurie žmonės nen-

rės čia padaryti "naujo gruodžio 17 d." perversmo. . . Tačiau dau-gumas esą, kaip spėjama arti-mame VLIKui sferose, pasiryžę kietai saugoti ir neleisti parti-dėliojant padarytas. Toki reika-lavimą ten parėmė net keli "re-zistentų" atstovai. . . Taip ir turi būti. Tačiau ta proga reikia pa-žymėti, jog lietuvių visuomenė niekada nenustos balso kėlusi, jei VLIKas arba jo pirmininkas mėgintų daryti per toli einan-čius nuolaidų, viską pavesdamas Lezoraičiui: tokios sarmatos ir precedentų kelti iš naujo miru-sius ir suklustuos Kybartų ak-tus ji nepakės. . .

Geru dalyku laikomas Ameri-kos lietuvių spaudoje paskelbi-mas kai kurių dokumentų ir fak-tų, atskleidžiančių "voldemari-ninkų" ir jų vadų ryšius su na-ciais. Pasirodo, kad tos grupės žmonės taip pat šmeižia VLIKo žmones, kaip veik niekas kitas, nebent su jais lenkynių šiame "kovos bare" gali eiti jų "broliai" iš to paties sparno. Turima ži-nių, kad kai kurie kraštai, ne tik amerikiečiai, bet pvz. ir prancū-zai, renka žinias apie įvairius emigrantų sąjūdžius ir jų laisvi-nimo organizacijas, kiek jos su-siriusios su artimomis komunis-tams organizacijomis, kiek bend-radarbiavo su naciais, ar turi ry-šių su fašistų internacionalų etc. Tuo būdu

būs geriau visiems, kurie juo daugiau atsisirbs nuo žmo-nių, turėjusių ypatingą na-cijų pasitikėjimą, padėjusių pvz. versti "Laikinąją Lietu-voš vyriausybę" su esesinin-kais ir gestapų, likvidavusiais su "rudžių" pagalba lietuvių laisvąją spaudą etc., o dabar norinčių vėl vaizduoti "nepakeičiamus veikėjus", di-desnius patriotus už kitus etc. Del to "nepakeičiamų veikėjų" tenka pasakyti, kad jų esama ir kitur. Pvz. yra grupė žmonių, kurie laiko save ir kitus tuo i-tikineja, kad tik jie yra ir tegali būti nepakeičiamas "smegenų trestas", nors savo darbas to-toli gražu neparodo. Daug kas iš to "tresto" žmonių vis garsiau reikią, tikriau sudaro sąlygas išryškinti minčiai, kad kur jie, ten ir viskas turį bū-ti, veikti visi centrai. Ten tu-tis būti perkeltas ir VLIKas, nes "trestininkams" kažkodėl nepatogu vyksti į Europą ir, pali-

kus ten savo "liesą atlyginimą", vietoje jo Europoje gauti "rie-bų". . . Reikia tikėtis, jog VLIKas pasisakys ir dėl šio reikalo: ar paklus "trestininkų" ir jų arti-mųjų norams, palikdamas Euro-pą tuo būdu užviešpatuoti sefi-ninkams ir rezistentams, dar paskum tie galėtų dar daugiau šaukti: matote, kaip bėgama į saugias vietas. . . ar nepalikis ir toliau Europoje taip reikalin-go kovos baro.

Per Vatikaną radiją buvo p-skelbta net kelis kartus, kad nuo gruodžio mėnesio Ma-drida jau leista veikti lietu-viškoms transliacijoms. Deja, šios gruodžio 1 d. nepasiro-dė. Ir net nepasirodė, del ko. Tenka laukti, jog tai bus atlikta kiek vėliau. Ir šis svarbus veik-lo baras nebus užleistas, o tam darbui parinkti tinkami specia-listai. Greičiausiai šios translia-cijos bus pradėtos per šventes arba kai tik galės parinktieji žmonės nuvykti į Madridą.

Džiugi naujiena — kad tuo metu, kai vis ir vis dar tik vilia-

si, jog Europoje arba Amerikoje pradės veikti lietuviškosios transliacijos per Free Europe radio-foną.

nuo ateinančių metų pra-džios lietuviškosios translia-cijos sustiprinamos per Am. Balsą iš Europos.

Ligi šiol jos buvo iš Europos siunčiamos kasdien tik po 15 mi-nutių, o ateityje bus siunčiamos jau po pusę valandos. Girdėti, kad iš Amerikos į Europą siunčiamas dirbti Dr. V. Dambra, o ir Europoje "ekipa" bus sustip-rinta kitais tinkamais žmonėmis. Taip pat grįžtas Europon dirbti po atostogų senasis vadejas J. B. Laučka. Šiaip Europos AB ko-lektyvas laikomas pajėgiu ir ge-rai savo programa atliekančiu. Gi gaunamos iš krašto žinios ro-do, kad ten laisvojo pasaulio lietu-vių balsas per radijus girdimas ir mielai sekamas.

Be lietuvių yra ir Vakarų per Suomiją taip pat atbėgusių pora latvių. Jie irgi patvirtina žinias, kad toli gražu jų tėvynėje (o tuo pačiu ir visame Pabaltijy) nėra tokios religinės laisvės, kaip kad ją dabar stengiasi pavaiz-duoti bolševikai savo propagan-doje. . . B. L.

Pasitraukė pusė milijono gyventojų

Iš šiaurės Vietnamo į pietinį iš 12 mil. gyventojų pareiškė no-rą persikelti iš ištrūkti nuo rau-donojo siaubo apie ½ mil. pabė-gėlių. Spalio 20 d. prancūzų įstai-gos laivais ir lėktuvais perkeldi-no 250.000 pabėgėlių, o panašias išskiles rugsėjo 24 d. atšventė amerikiečių karo laivynas, ligi to laiko pergabėjęs 100.000 pabė-gėlių į Saigoną. Be to, apie 40.000 pasiturinčių vietnamiečių, 11.000 kinų ir daugumas užsieniečių persikėlė patys savo lėšomis. 7.000 prancūzų valdininkų ir jų šeimų perkėlė prancūzų valdžią. Pabėgėlių 80% sudaro katalikai. Perkėlimo išlaidos siekia apie 5 milijardus prancūzų frankų, o Vietnamo vyriausybė pabėgė-liams globoti turi kasdien išleisti apie ½ mil. šv. frankų. Kad pa-bėgėliai turėtų kur nakvoti, prancūzų armija paskyrė 42.000 palapinių, nemaža taip pat pa-deda amerikiečiai. Tačiau, kaip pastebi šveicarų "Die Neue Zü-

richer Zeitung", didelis klau-simas, ar su laiku Hočiminas savo valdžios neišpės ir visame Viet-name. Koks tada likimas ištiks šiuos pabėgėlius, kurie bėgo nuo komunistų ir, pasitikėdami Va-karų demokratijomis, vistiek pa-sirodėtu nuo jų nepabėgė. Anti-komunistinio pasipriešinimo su-žlugimas Indokinijoje reikštų bolševikams kapituliaciją visoje pietryčių Azijoje — ir tai turėtų laisvąją pasauliui nepaprastai skaudžių padarinių.

Net ir tarptautinė komisija konstatavo, kad bolševikai yra sukludę dideliame kiekiui žmo-nių iš šiaurinio Vietnamo persi-kelti į pietinį. Ypač teroro grieb-tasi prieš tikinčiuosius. Ateinan-čiais metais gegužės mėn. i komunistų rankas pateks ir antra-sis didžiausias Indokinijos uos-tas. Indokinija bus sunku išgel-bėti nuo raudonojo antplūdžio. Šiuo metu Saigone viešpatuoja netikrumas. Partijos kovoją vi-na su kita, o komunistai veikia sistemingai ir aiškiai. Tiesa, prancūzai su amerikiečiais mė-gina dar gelbėti tai, ką galima išgelbėti. Prancūzų įtaką pakei-čia amerikiečiai; kurie bando su-organizuoti pajėgą su komunis-tais kovoti kariuomene. Tačiau klausimas, ar lig laiku jie įstengs atsispirti komunistinei gresmei ir krašte bus įvykdyta taip rei-kalinga visų jėgų konsolidacija. Be jos komunistų pergalė būtų užtikrinta.

Anglų parlamentarai Lenkijoje

Lenkijos vyriausybė pakvietė anglų parlamento ir profesinių sąjungų kai kuriuos narius ir de-jo pastangų supažindinti su po-karo įgytomis sritimis, kurios anksčiau priklausė Vokietijai.

Kelionė po Lenkiją anglams padarė nepaprastai slėgianti įspūdi. Kai kurie darbo partijos kairiojo sparno atstovai, trum-pą laiką pabuvę Lenkijoje, pa-reiškė, kad jie yra pakeitę nuo-mone ne tik apie komunistus, jų valdomos kraštus, bet ir apie darbo partijos kairįjį sparną. At-stovų rūmų narys Desmond Do-nelly, grįžęs iš Lenkijos, tuojau pasitraukė iš darbiųjų partijos kairiojo sparno, kuriam vado-vauja Bevan.

John Hynd, buvęs darbiųjų ministerių Vak. Vokietijos reika-lams, plačiai papasakojo apie sa-vo išpučius Lenkijoje socialis-tų susirinkime. Pasak Hynd, vis-kas gerai klijosi, iki jie iš oro stebėjo Lenkiją. Iš lėktuvo Hynd ir jo bendrakeleiviai niekur ne-matė traktorių ir galvijų bandų, apie kuriuos tiek daug lenkai bergždžiai giriasi. Net ir srityse, kurios anksčiau priklausė Vo-kietijai, keliai yra tiesiog pasi-baisėtinai blogi. Todėl anglų ekskursai labai mažai tesinau-dojusi automobiliais.

Hynd nuomone, lenkai taip pat netiesą skelbią, kad po karo prijungtose Lenkijos srityse te-liek 15.000 vokiečių. Kalbėtojo nuomone, vokiečių skaičius Len-kijoje yra žymiai didesnis; nes jis dažnai girdėjęs kalbant vo-kiškai Breslau, Dancigo, Stettino miestuose ir Augštutinėje Sil-ezijoje.

Vienintelis jo matytų miestų — Varšuva — yra šiek tiek at-statyta. Kiti didesnieji miestai, pav. Breslau, Dancigas, Stetti-nas, mažai teatstatyti. Labai sle-giantis išpuolis susidaręs aplan-kius Augšt. Sileziją. Neretai jis pastebėjęs didelį skurdą, nors kai kuriose vietovėse vienur ki-tur prasisklaidę partijos komjauni-mo ir vadinamieji kultūros rū-mai.

VYRU IR MOTERŲ RŪBŲ Siuvėjas
A. BERESEVICIUS
Didelis patikimas įmokytojas me-džiųjų moterų ir vyrų kostiumams ir poilsams. Užsakyms atlikti žemai-šioms kaimėms.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
TEL. LL 3222

Rumunijos fronte

H. U. RUDEL

(Vertė P. Brakas)

(Tėsinys iš praėjo nr.)

Kiekvieną kartą smigdamas puolimu, jaučiu aršakomybę, kuri gula ant mūsų, ir viliu, kad pastangos gali pasisekti. Kokia laimė, kad mes pastebėjome šią koloną šiandien! Šunaikinau šis tankus ir išbaigiau sovinius. Laukuose matosi dar kelios pa-baisos, kairiuosius vis dar judan-čios. Ilgiuosius kaip nors ir jiems suteikti atplida.

— Hannelore 7,1 — tai sutar-tas pavadinimas septinto skyriaus vadui. — Jūs, išsėdėję visus sovinius, parvesite eskadrilę namo.

Aš gi su savo antru numeriu, kiek tik įmanoma, didesniu greičiu nuskridau ir aerodromą. Kurio mums neberekėjo, šaudme-nys buvo svarbiausias dalykas. Vakaro tamsa sparčiai artinosi. Nors apginklavimo tarnyba dirbo lyg bepročiai, man atrodė la-bai lėtai. Už dėsimties minučių vėl pakylu. Grįžtant eskadrilė sėdėjo ir mastė.

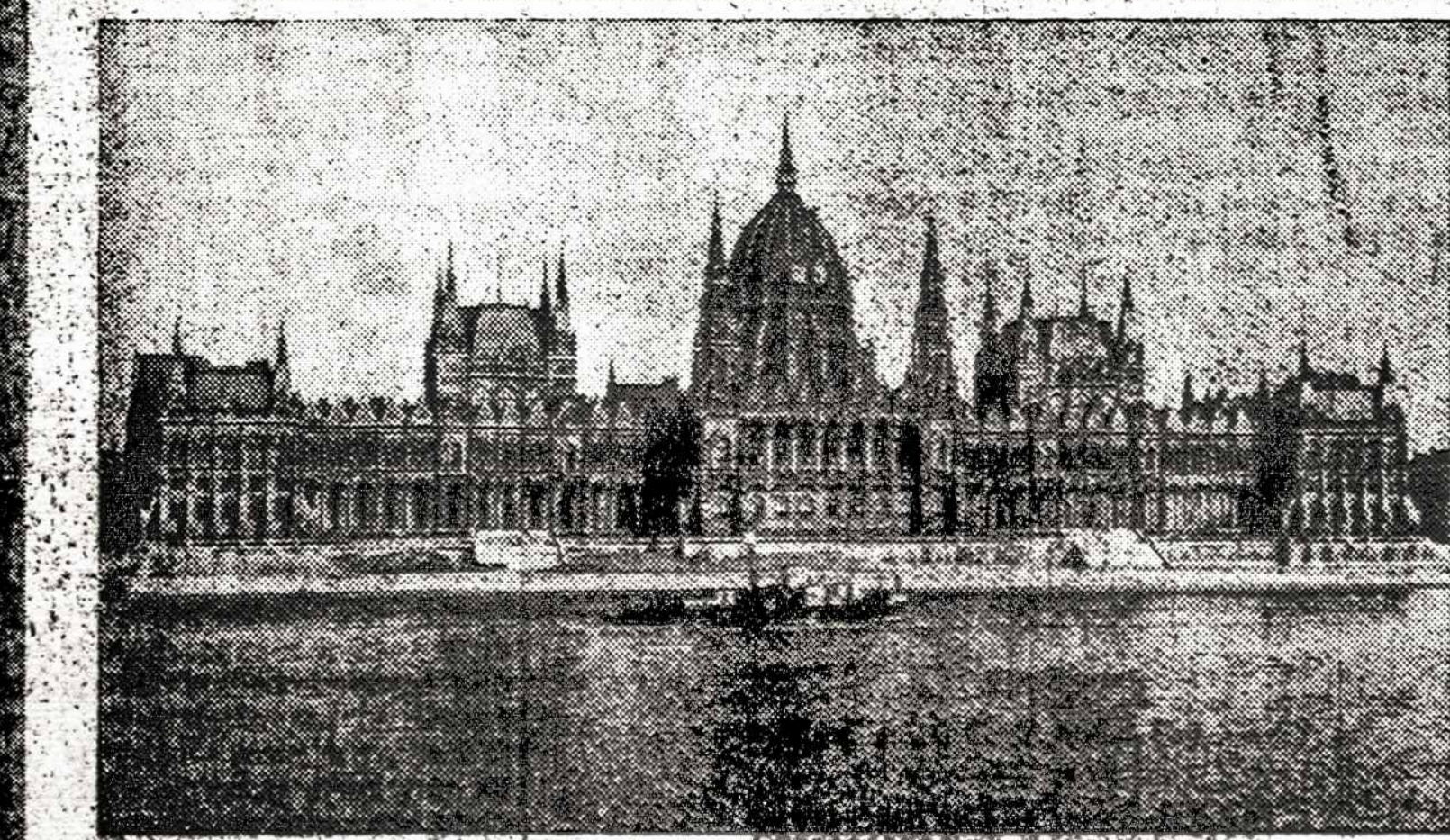
Laukiant reikia didžios kantrybės. Tačiau, jei laukiamasis dalykas yra toks svarbus ir didis, kaip pasaulio Išganytojas ar Tautos laisvė, visos kliūtys atrodo menkos ir nereikšmingos. J. Kuzmionis.

Bent šią naktį tikrai saugiai galime miegoti savo aerodrome prie Jassy. Kaip daug palieistas bendras ofenzyvos pajėgumas — amatsvime rytu. Sugrįžtu į aerodromą visiškai tamsioj. Pa-mažu įtempimui atsiliečiant pajuntu kūne didelį nuovargį ir žaidžiu skausmus. Ilstis nebėra kada. Kariuomenė ir aviacija nori sužinoti kiekvieną smulkmeną iš mūsų eskadrilės šios dienos veiksmų. Pusę nakties prasėdžiu prie telefono.

Kitos dienos uždaviniai tie pa-tys, laikyti kontaktą su priešo daliniais kaip ir praėjusią dieną. Kad vos švintant galėtume būti pirmose priešio linijose, pakyla-me labai anksti. Manome, kad ivanas yra šiek tiek atsigavęs per naktį. Oras blogas. Debesys kabo 300-400 pėdų virš aerodro-mo. Šv. Petras palaiko priešinga-pusę. Aplinkiniai kalnagubriai yra pasislėpę. Skridimas įmano-mas tik slėniais. Man knieti, ką mes rasime šiandien? Praskren-dame Falesti. Ten matosi vien tik laužas, kaip kad ir vakar pa-likome. Į pietus nuo Balti pasi-tinkame pirmąsias šarvuotas ir motorizuotas kolonas. Mus pa-sveikina stipri naikintuvų ir fla-ko gynyba. Mūsų vakar dienos žėras pasirodymas aplinkui jau žinomas. Nesijaudinu jeigu ir reikėtų priverstinai šiandien nu-sileisti.

Puolame be jokios pertraukos. Kiekvieno skridimo metu esame oriversti išvėlti ir oro kautynės, nes neturime savų naikintuvų dangos. Oras visą laiką blogas. Skriddami žemai skutamaisiais skridimais turime ir nuostolių. Tačiau reikią skristi. Yra nepa-prasta padėtis ir mūsų pačių in-teresai reikalauja neatleisti dir-žų. Jeigu mes nebūtume ore il-gai netrukutų, kol ivanai užimtų mūsų aerodromą.

Nelaimai nebeturėtų jau su sa-vim Henschel. Jis būtų didelė parama šiose sunkiose kovose. Drąsusis draugas, būdamas geras šaulys, būtu nemaža vargo nu-(Nukelta į 6 psl.)



MALONŲ PRISIMINIMAI...

BUDAPEŠTO PARLAMENTO RŪMAI

Kai 1872 metais buvo sujungti du šalia vienas kito stovi miestai Buda ir Pest, Budapeštas tapo politiniu, ekonominiu ir kultūriniu Vengrijos centru. Po vienuolikos metų buvo pradėta paminklinių Parlamento Rūmų statyba pagal vėlyvąjį Gotikos stilių. Baigus statyti 1902 metais, šis pastatas pasidarė Atstovų Rūmų ir Magnatų Rūmų buveine.

Nors šiandien visoje Vengrijoje slankioja svetimos vergijos šešėliai, bet Budapešto Parlamento Rūmai stovi kaip vieningas tautinio susipratimo ženklas... kaip puikių prieškarinės Vengri-jos laikų prisiminimas... simbolis kitokių laikų... laikų, kurie gražina malonius prisiminimus.

JOSU MALONUMUI SPAUSDINA...

BRADING'S

BRADING BREWERS LIMITED
Ottawa-Windsor-Montreal-Hamilton

Tariama BREDINGS

GERBIAMUS MŪSŲ KLIENTUS,

PAŽISTAMUS IR VISUS LIETUVIUS

KALEDŲ SVENČIŲ IR

NAUJŲJŲ METŲ PROGA

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME

A. MORKIS

REALTOR

1077 BLOOR ST. W. TEL. DL. 8450.

ir agentai

F. JONYNAS, A. SLABOSEVICIUS

A. SUKAUSKAS, V. MORKIS

VYSKUPO V. BRIZGIO ŽODIS

KANADOS, COLOMBIJOS IR VENEZUELŲ LIETUVIAMS

Su jautriu malonumu miniu mūsų susitikimus mano kelionėse šių metų vasarą ir rudenį pas jus Kanadoje, Kolumbijoje, Venesueloje. Savų žmonių tarpe praleistos valandos savo nuosirdumu liks nepamirštamoms.

Mūsų susitikimų proga raginau jus išlikti ištikimais Dievui, Lietuvai, savų žmonių šventumui ir lojaliais kraštui, kur kuris dabar gyvenate. Ypatingai Pietų Amerikos lietuvių tremtinių kviečiau savo tragikos neišmairinti tik ant savo asmens intereso, o būti uoliais krikščionybės ir krikščioniškos kultūros apaštalais, ieškoti įtakingų žmonių tarpe draugų Lietuvos kovai už savo laisvę ir teises.

Pas jus lankydamasis visur radau jūsų tarpe daug dalykų, kurie man ir kaip vyskupui ir kaip lietuviui teikė džiaugsmo: daugelio jūsų krikščioniškas kilnumas, patriotizmas, solidarumas, savų maldos ir kultūros židinių kūrimas, jūsų parama mūsų politinės kovos institucijoms, mūsų vargstantiems broliams ir t. t.

Radau tačiau ir liūdnu dalykų: radau naujai suirusių šeimų ir tokius išsiskyrusius vyrus bei moteris gyvenančius su svetimais vyrais ar moterimis, nepaisančius duodamo papiktinimo savo vaikams ir kitiems žmonėms. Pamiršę Kristaus pasakymą, kad kas papiktina vieną iš tu mažųjų, jam būtų geriau, kad būtų pririštas po kaklą akmuo ir jis būtų paskandintas jūrų gelmėse. Jie norėtų, kad Dievas ir žmonės nieko jiems nesakytų už jų netvarkingumą. Teko sutikti ir, kitaip dorinai pasiviriusių: palinkusių į girtavimą, savo pareigų ir darbo nebranginančių ir t. t. O Lietuvai svarbu ne tai, kiek mūsų yra laisvame pasaulyje, bet kokie esame ir ne tai, kiek mūsų grįš į Lietuvą, bet kokie grįš.

Prisimenant kaikiuriuos išpuolius, drįstu atkreipti visų padomius ir gerų lietuvių dėmesį į solidarumo ir aktyvumo reikala. Mūsų senosios išeivijos dalis gražių pastangų ir sunkaus uždario centų kaikur yra patekę į vertelių ir net komunistų rankas tik todėl, kad patikėjo ar nu-

sileido visokiems demagogams ir net apgavikams. Padarytas klaidas daugumoje dabar jau negalima pataisyti.

Linkiu taip pat visiems įvertinti Lietuvių Bendruomenės ir joje solidarumo bei sutarimo reikala. Net negyva medžiaga gerai tvarkoma yra labai naudinga. Gi kai ta pati medžiaga suardoma net lig jos atomo su skaldymo, tai gaunasi momento žaibas, trenksmas, dvokiančių dūmų debesys ir vėliau plačiai aplinkui ir ilgai krinta nuodingi pelenai. Tik tiek naudos lieka iš žmonių suardytos vienybės ir solidarumo stokos. Dėl jūsų pačių labo ir vardan to Lietuvos jūsų tarpe vienybė teisyje.

Kiekvienas lietuvis turi taip pat atsiminti, kad kovą už Lietuvos išlaisvinimą ir tautos išlaikymą turi remti darbu ir auka kiekvienas.

Brangus jaunime. Jūs augate svetur daugelis nebeatsimindami Lietuvos. Daug gražių dalykų jūs randate dabar jūs gyvenamuose kraštuose. Matės jų daugiau už jus, aš užtikrinu, kad Lietuvos gražaus gyvenimo, jos pajūrio, upių, miškų, ir laukų grožio, Lietuvos paukščių daininkų mums niekas nepirlys ir neaštos. O kur jūs kitur rasite tokią garbiną didvyrių dabartį, kaip Lietuvoje kenciančio ir kovojančio lietuvių? Jūs užaugtumėte labai neturtingos dvasios žmonėmis, jeigu visa tai pamiršumėte ir liautumėtės mylėti, jeigu pamiršumėte savas dainas, papročius, jeigu pradėtumėte pamiršti savą kalbą.

O labiausiai atsiminkite, kad savo sieloje tie būsite laimingiausi ir naudingiausi Dievui ir Lietuvai, sau ir kitiems žmonėms, kurie augščiau iškilsi tie Dievo ir Marijos meilėje.

Didvyrių žemės ir tautos bei Marijos žemės sūnūs, jus mylinčios širdies šiuos žodžius skiriu jums kartu su linkėjimais džiaugsmingų Kristaus Gimimo švenčių ir Dievo laiminamų 1955 metų.

Su malonumu minėdamas mūsų susitikimus, jus mylintis

† Vysk. V. Brizgys.

PERDIDELIS JAUTRUMAS

„Išvyti iš tėvynės, pergyvenę karo baismus ir gavę bent kiek pailsėti pokarinėje aplinkoje, kuri savo įtempimu ir vertybių nuvertinimu gali išvesti ir ramiausio būdo asmenybę iš kantrybės, regis, per daug jautrus esame pasidarydami daugeliu dalykų. Kažkaip per daug neruotui, erzlūs ir pikti rodome vieni prieš kitus vis dažniau ir dažniau. Jei tas pastebima atskirų asmenų santykiuose, deja, turime drįsti konstatuoti, lygiai tas pats persimetą ir į kai kurių vadovaujančių sluoksnius, kurie kaip tik mums, liukiesiems, turėtų duoti vien tik gerą pavyzdį. Ir kaip sunku turti, kad taip nėra.

Su skaudama širdim, bet ir deramu susirūpinimu tenka priminti pagrįstus gandus, kad gal esame išvakarėse vienos ar kelių bylių, kurios visam lietuviškajam reikalui, toli gražu, neatneš jokios garbės ar reklamos, nebent neigiamos. Abi kaltinančios ir kaltinamos pusės, kaip girdisi, visu rimtumu ruošia medžiagą kaltinančią vieni kitus, visi sakosi turį neabejotinuos faktus, visi jaučiasi įžeisti, nusikrauti, šuniekinti, visi nori teisybės, tik teisybės. Ir štai, dėl to perdėto jautrumo, savotiško nesuvaldymo, nesugebėjimo mokėti atleisti, net ir savo neprieteliui, jei toks yra, išvažiuojama į areną, jau ne tik savąjį auditorijai linksminti, bet gal ir svetimuosius juokinti. Liūdnas faktas, visus lietuvių žeminantis reiškinys, kai savuosius nesutarimus, savuosius marškinius išsirengę, gal net pilnoje nuogybėje, nušėmę ir amerikiečių ar vokiečių teismo įstaigas, ir visiškai nebudami lietuviškos sąžinės balso, svetimųjų maldausime nubausti neteisiosius...

Kažkaip jau taip nutiko, kad kai kurių tautiečių perdidelis

„teisybės“ troškimas, perdidelis smulkmeniškumas, jau privedė prie to, kad tarpusavyje pradėdame, atspirausit už išsireikškimą, savęs blusinėjimo akciją. Tu tuvali toks, o aš toks, kai aš sėdėju ten, tai tu buvai kitur, tau mokami pinigai už dyką, gi man reikėtų mokėti už atliktą darbą, na, ir taip be galo. Ir visa tai vyksta tuo metu, kai mums reikalinga nepaprasta drausmė, susiklausymas, tarpusavio susipratimas. O tiesa yra tik toji, kad kuo labiau pešimės tarpusavy, tuo mažiau atsidėsim didiesiems ir būtiniesiems reikalams, tuo mažiau kreipsime į juos dėmesio, tuo mažiau ir padarysime. Bet ar tai teisingas kelias? Ar to iš mūsų laukia pavergtieji tautiečiai, ar to iš mūsų tikisi visi kiti šalimais stovį lietuviai, kurie jokiū būdu negali suprasti, kodėl ir dėl ko tas visas triukšmas, visi nesutikimai ir kam jie gali pasitarnauti?

Ar nebūtų galima visą sąskaitų suvedinėjimą, visą atskaitą palikti iki tų dienų, kada turėsime pakankamai laiko visam, o gal tada, kas žino, iš laiko perspektyvos žvelgiant, ir dabar patirtos nuoskaudos jau nebeatrodys taip skaudžios, gilių, gal galima bus tuomet ir prietelišką ranką viens kitam ištieti ir atsiprašyti kito, už kitados buvusį gal ir perdidelį pasikarščiavimą, nesklaidumų. Kodėl turėtume, kaip tik dabar, kada svarbu lietuvių vardą laikyti ir kelti deramoje augtumoje, kaip tik visa suniekti kitiems. Mūsų tiek nedaug ir kai kiekvienas reikalingas, ar nėra nusikaltimas, neleistina prabanga, mūsų pastangas ir iniciatyvą kreipti visiškai priešingon lietuviškųjų interesų plotėn? Kodėl tad, užgautosios ambicijos negalėtų pavalauti palankesnio meto, palan-

Sv. Kalėdų ir Naujųjų — 1955 — metų švenčių proga sveikiname Kanadoje gyvenančius lietuvių, KLB Kr. Taryba, Apylinkių Valdybas, visus kitus lietuviškosios bendruomenės darbuotojus, o taip pat ir viso pasaulio tautiečius, ypatingai likusius Tėvynėje ir kenciančius tremty, lygiai kaip ir mūsų veiksnus bedirbančius Tėvynės išlaisvinimo darbe. Nepalaužiama valia ir kovos ryžtas telydi mus šitose baigymų dienose.

Teesie ateinantieji metai dar vienas lemtingas vieningos kovos etapas becinant į Nepriklausomą Lietuvos rytą.

Už lietuviškosios kultūros puoselėjimą ir lietuviybės išlaikymą!

Už Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizacinės struktūros atbaigimą!

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba.

TYRO KALĖDINIO DŽIAUGSMO — GIMUSIO KRISTAUS ATNESTOS RAMYBĖS, TAIP PAT SEKMINGŲ IR LAIMINGŲ ATEINANČIŲ 1955 M. KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ ORGANIZACIJOMS, JŲ NARIAMS IR VISIEMS KANADOS LIETUVIAMS LINKI

Kanados Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba.

LIETUVYBĖ NEPRIESTARAUJA AMERIKONIZMUI

PAREISKĖ L.F. SUVAZIAVIME PREL. J. BALKŪNAS

Vienuolikos JAV rytinių valstybių Lietuvių Fronto Bičiulių suvažiavę atstovai Brooklyne, susidomėję klausė LOKO pirm. prel. J. Balkūno pranešimą apie Am. Lietuvių Bendruomenės organizacinę padėtį. Žymusis Am. lietuvių visuomenininkas, kalbėtojas ir politikas nesibaidė dalykus vadinti tikraisiais vardais: „Pas mus tiek daug ligos simptomų! Partinės rietenos, kova dėl vadovybės, sudorėjimas, apatiškumas ir nautatėjimas... Tik vieninga, kūrybinga, pasiaukojusi ir kovojanti tauta nemirsi! Mums būtinos jungiančios idėjos, griežtas apsisprendimas ir tikslūs veiksmai. Svyravimas, dėsims ir kaip girta klajojimas naktį veda mus visus į pražūtį ir ignoraciją“. Prel. Balkūnas pasibaigė, kad jau penkti metai Am. lietuviai neišėjo iš svastymų stadijos kaip išgelbėti tautos likučius laisvame pasaulyje. „JAV Lietuvių B. Laikinasis Organizacinis Komitetas galutinai pasiryžo tai užbaigti. LOKas, kad neatliktu pilnumoje prisiimtų uždavinį, kad JAV lietuvių visuomenė tebėra neparuota rinkimams, bet supranta, kad toliau atidėlioti rinkimų nebegalima. LOKas tikis, kad gal JAV lietuvių visuomenės išrinkta Taryba turės didesnį patikėjimą ir bus įeita į normalios vėžės“. Galingiausios pasaulyje lietuvių išeivijos LOKo

pirmininkas suvedė tris priežastis jo nuomone užtesusias JAV Lietuvių Bendruomenės organizaciją: „a) Kai kieno tvirtinimas, kad Amerikoje jau seniai turime organizuotą visuomenę ir naujos mums nereikia; b) Lietuvių bendruomenės idėja priešinga amerikoniškumui ir Am-lietuvių ištikimybė JAV; c) Bendruomenėje vyraus viena srovė, neegzistuojanti lygybė, tad nėra išsiskaidinimo į ją detis“. Prel. J. Balkūnas atremdamas priekaištus įtikino klausytojus, kad „niekas negincija, jog turime 85 m. bendruomenę, 123 parapijas su mokyklomis, salėmis, senas organizacijas. Didžiulio savo vienuolių, ligoninėmis, senelių prieglaudomis ir kolegijomis. Turime su tuksantaisiais skaitytojais spaudą... Bet ar ši Am-lietuvių visuomenė organizuota? Ar kiekvienas Am-lietuvis žino tebesas lietuvių tautos narys? Ar visi Am-lietuviai priklauso organizacijoms? Ar nėra palaidų?“. Prel. Balkūnas atskleidžia teisybę, kurią kai kas užmaskavę ne tik „demokratų“, bet ir vadistų mėgstamų „gentlemen agreements“ sąvoka, bando dar kuriam laikui nuslepti.

JAV lietuvių: „Pakrikusi masė“

„Amerikietišku maštu, mes esame padrikusi ir lengvai praskystanti masė. Amerikiečiai šitokios masės nelaiko ir negali laikyti veiksnio, su kuriuo tektų skaitytis! pareiškė prel. Balkūnas. „Veiksniu gali būti tik vieninga, organizuota lietuvių bendruomenė; susiklausiusi, tarianti vieningą žodį, bet kuriuo JAV visuomeniniu ar valstybiniu klausimu! Gyventi būriais ar grupėmis, priklausyti šimtams organizacijų, retkarčiais susivažiuoti pasibūti ir prasmogauti tai dar nereikia būti veiksnio... O jau seniai laikas mums Am-lietuviams išeiti iš šios organizacinės stadijos ir apsisprendusio ir žinancio ko nori veiksnio padėti!“. Prel. Balkūnas prisiminė naivų statistiką: „Sakoma lietuvių Amerikoje yra arti milijono! Nevartoju daugiau šito skaičiaus, nes nebetikiu, kad tiek kada nors Amerikoje lietuvių iš viso būta. Bet tvirtinu, kad yra pusė milijono lietuvių JAV-se! Vien parapijoms priklausančių turime veik 1/4 milijono... kiti neorganizuoti, išsisklaide po plačias JAV-bes... Ar mums nerūpi jų lietuviybės išlaikymas? Ar priklausančių parapijoms lietuvių jau yra taip labai užtikrinta? Žodžiu — labai plati dirva ir gausi masė...“, kurioje prel. Balkūnas pripažino, vyksta smarkus nautatėjimas. Nesusiurbę i tautinius vienetus ir organizacijas, o pasitenkindami pobūviais, dainelemis, šokiais Am-lietuviai atspirti jam niekaip nepajėgs. „Bendruomenė nebus nauja organizacija — tesė LOKo pirmininkas, bet tik jau esančių organizacijų ir pavienių asmenų darbus junginys, vieningam ir kovingam darbui prieš ištautėjimą... Jei kas mano, kad lietuviybė bus išlaikyta be šitokių pastangų, labai klysta!“

Kas yra amerikoniškumas? Prelatas Balkūnas toliau atremia senosios lietuvių išeivijos „sub - patriotus“, skelbiančius, būk Bendruomenės lietuviybės išlaikymo idėja esanti priešinga amerikoniškumui. „Amerikoniz-

mas nereikia nautatėjimo, nes JAV visos tautos yra laisvos ir turi progą puoselėti savą kultūrą ir palikimą. Amerikonizmas nereikia užmiršimų tėvų kalbės, nes kaip tik šių metų yra skatinama mokintis kuo daugiau pasaulio kalbų, savos neužmirštant. Amerikonizmas nereikia nė savųjų papročių atmetimą ar paneigimo, nes JAV-se šventai užlaikomas „privatė enterprise“ principas. Amerikonizmas sveikina visa gera, kuo galėtume įpraturinti. Amerikonizmas tikra ta žodžio prasmė yra žodžio, sąžinės ir asmens laisvės kultūriname, visuomeniniame ir religiniame gyvenime. Ištikimybė kraštui, vyriausybei, konstitucijai ir vėliau yra Amerikonizmo išpildymas. Lietuvis tiek metų besidžiaugęs šio „milžiniško krašto - svetingumu“ ir parama, amžiais dėkingas už lietuvių tautos likučių gelbėjimą, už pavergtos tautos politinį atstatymą 1918 metais, už suteiktą Lietuvai ūkinę ir karinę pagalbą ir už dabartinę paramą Lietuvos išlaisvinimo kovoje, toks lietuvis negali būti kitoks kaip tik ištikimiausias JAV narys“. Prel. Balkūnas užtikrina, kad „lietuvis neprivalo atsakyti lietuvių bendruomenės JAV pilietybę ir tuom pačiu pasisakydamas už amerikoniškumą! Tik blogai suprastas šis žodis prieštarauja lietuvių. Amerika savo didžiaisiais principais užtaria mažuosius ir silpnuosius. Laisvės statula simbolizuoja šį jos ištikimumą. Tiesa, jog doleris galingas šiam krašte, bet lygiai yra tiesa, kad nieks sąmoningai nedrįs paneigti didžiųjų principų, kuriais remdamosi jau tiek metų šį valstybę išsilaikė. Tikrasis amerikoniškumas yra griežiausias komunizmo ir tiranijos priešas ir nuosirdžiausias demokratijos užtėrėjas“. Pakeltu balsu prel. Balkūnas pareiškė, jog „mes smerkiame kitaip suprastą amerikoniškumą kaip internacionalizmą, prilygstantį komunizmui“. Lietuvis nei kiek neprasižengs amerikoniškumui pasilaikydamas lietuvišką pavardę, mokydamas lietuviškai kalbėti savo šeimą, užlaikydamas joje tautines įstaigas, puoselėdamas lietuvių kultūrą ir kalbėdamas lietuviškas maldas. Lietuvių Bendruomenės idėja visiškai neprieštarauja Amerikos principams, dvasiai, papročiams ir tradicijoms“.

Politikierių ambicijos — svarbiausia kliūtis

Dėl trečio užmetimo, kad įsteigtus bendruomenę nebus kas veikti partiniams politikams, prel. Balkūnas mano, jog tai bene buvo ir yra pats svarbiausias argumentas. Jis tikisi, kad jau po pirmųjų rinkimų padėtis praskaidrės. „Daugiausia priešingum LOKas patyrė iš nekaltaikiškų spaudos. Negalima nutylėti ir katalikų tarpe reikšiamos baimės dėl partijų vaidmens. Mano manymu nenuogastaukime, nes partijos ateityje turės pakankamai laiko ištirti ar pritarit Bendruomenei. Dabar, betgi visi privalome kuo sekmingiausiai praveisti rinkimus“. Prel. Balkūnas susilaikė nuo tolimesnių pastabų, kad „išlaikyti neišlaikoma“ ir perspėjo, jog „viena visiems turėtų būti aišku, kad kas nedalyvaus balsavime, tas pralaimės“. Toliau jis palietė rinkimų procedūrą.

Religija Sovietų Sąjungoje

Vakarų laisvąjį pasaulį pastaruoju metu kiek nustebeino Sov. Sąjungos kp sekretoriaus Chruščiovo paskelbtas „ediktas“, kuriuo buvo papeikti per uolūs Sovietų administracijos pareigūnai, kišiesi į kulto vidaus reikalus. Kaip žinoma, š.m. kovo mėn. partijos aktyvui skiriamas organas „Komunist“ atspaudė straipsnį, kuriuo reikalavo sustiprinti antireliginę kovą ir išbarė Sovietų įvairius pareigūnus su partijos nariais, kad yra apsilėidę ir kaip reikiant nekovoja su visokiais „tamsybių apaštalais“. Proga tokiame sustiprintam religijos puolimui sudarė dar iš Stalino laikų Paviolkio parašyta knyga apie „reakcinę religijų pobūdį“, kurios š.m. pradžioje pasirodė nauja laida. „Komunistas“ sveikinimo miniojį knygą nukreiptus prieš Katalikų Bažnyčią puolimus, bet joje pasigedo panašios rūšies puolimų prieš evangelikų, musulmonų ir budistų bažnyčias, kurias jis taip pat apšaukė „reakcinėmis“. „Pravda“ ir ypač žemnesiems partijos pareigūnams skiriamas organas „Partijnaja Zizn“, atsiliepdami i ateistų aktyvistų naująją taktiką, pastebėjo, kad niekas „senuosiuose partijos principuose, kiek jie liečia santykius su religinėmis bendruomenėmis, nėra pasikeitę, nors bažnyčia per antrąjį karą ir turėjusi nemažų Sovietinei valstybei nuopelnų. Čia jie turėjo galvoti tik ortodoksų bažnyčios „nuopelnus“, kurią Stalinas per II pasaulinį karą buvo visai pamėgęs ir savo kontrole ir įkinkęs komunistinėn propagandon, kad jos remiama, ir visiškai kontroliuojama ortodoksų bažnyčia galėtų užsienyje atlikti tam tikrą bolševikams labai naudingą misiją ir prisidėti prie jų vardo pakėlimo. Taip su laikų pravoslavų bažnyčia buvo padaryta tikra sovietinio valstybės aparato dalimi. Jos aparatas gavo iš partijos ck ir TSRS Ministerijų Tarybos direktyvas, idant ligi tol katalombos pasireiškusi religijai gyvenimą ištraukti į viešumą ir paimtų savo kontrolėn. Tuo būdu Sov. Sąjungoje pravoslavų bažnyčios vėl pradėjo būti laikomos viešai pamaldos ir atliekamos kitos religinės apeigos, kol š.m. pradžioj prasidėjo nauja antibolševikinio komunistų aktyvo banga prieš „tamsybes apaštalus“. Ypač buvo puolamas

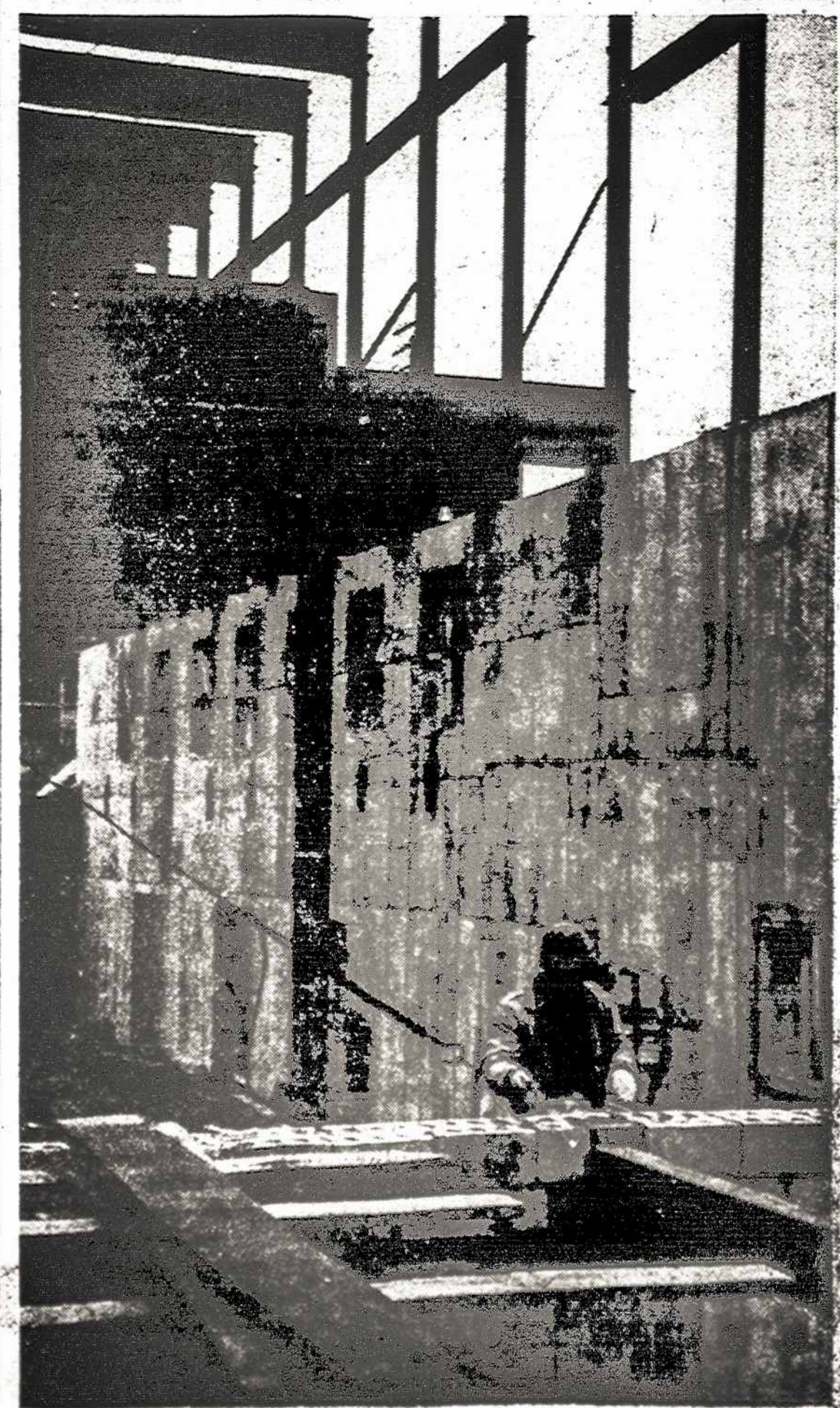
„niekados istorijoje nebuvo Kristus“, kurį religininkai, esant, kad galėtų kuo daugiau išnaudoti žmones, paskelbė kilus iš vargšų ir vargšais besirūpinanti. Buvo ruošiamos antireliginės parodos, leidžiamos brošiūros ir proklamacijos, organizacijos tiesiog užverstos antireliginėmis paskaitomis. Kokią ta visa antireliginė propaganda pasiekė apimtį, ryškiai pavaižduoja kad ir Nikolajevo valsčiaus Ukrainoje, kuriam viename per 6 mėnesius antireliginėmis temomis buvo skaityta 3490 pranešimų. Tačiau su laiku Sovietai įsitikino, kad antireliginės propagandos Sov. Sąjungoje sustiprinimas smarkiai kenkia bolševikų vardui užsienyje, ypač šnekan apie tariamąjį norą taikiai gyventi ir nepersekiojamą sąžinės laisvės Sov. Sąjungoje. Todėl š.m. lapkričio 10 d. buvo paskelbtas kom. partijos ck „ediktas religijos reikalui“, kuriuo buvo papeiktas administracijos pareigūnų kišimasis į „kulto vidaus reikalus“ nors po visų apgailestavimų Chruščiovas vis tiek pažadėjo „antireliginę propagandą kiek galint vartyti toliau“. Prie šios naujos taktikos paruošimo prisidėjo ypač pravoslavų bolševikinis metropolitas Nikolajus.

Šio klausimo žinovai teigia, kad tai tėra tikta gudrus Sovietų manevras iš naujo suklaidinti Vakarų pasaulį. Faktiškai partijos nutarimas draudžia jos pareigūnams kovoti su valstybės leista ir remiama pravoslavų bažnyčia, kuri vykdo partijos jai skirtąjį uždavinį, bet kviečia, reikalaujama net sustiprintai kovoti, į „naują žygį“ prieš kitus „tamsybes apaštalus“, kurie, esą, „knisiasi po sovietinės valstybės pamatais“. Kitais žodžiais tariant, partija grįžo į jos užimtą Stalino laikais poziciją, kada Sov. Sąjungoje tikintis būsavo pripažįstama „teise i religiją“, ją išpažinti ar ne, bet tik i tokią religiją, kuri yra kontroliuojama partijos ir yra gavusi iš sovietinės valstybės koncesiją.

— Regina. — Saskatchewano valdžia panaikino premijas po \$10 už kiekvieną nukautą vilką. Esą, indėnai pradėję verstis kutybėmis. Jie Siaurus Vakarų Tėtorijose nukautus vilkus, kurių ten daugybė, atgabena į Saskatchewaną, kad pasiūtyt premitį.

PARAPIJIEČIUS, PRISIKELIMO BAŽNYČIOS IR VIENUOLYNŲ FUNDATORIUS, AMŽINUS NARIUS IR REMĖJUS SVEIKINA SU ŠV. KALĖDOMIS IR NAUJAIS METAIS, TAIKOS IR RAMYBĖS LINKĖDAMI

Tėvai Pranciškonai



Toronto Prisiikimo parapijos statyboje

LINKSMŲ SVENČIŲ
VISIEMS SAVO KLIENTAMS LINKI

LUNA Foto Studija

1134 Dundas Street West (prie Ossington)
Telefonas ME. 8967
Toronto, Ont.

Pavergloje tėvynėje

Kauno esančią "Pirmąją" fabriką, turintį apdirbtą gyventojų indus ir kitoms būtinoms reikmenims. Tačiau ši įmonė nesugebėjo tinkamai tvarkytis. "Pirmąją" per šiuo metu pirmuosius dešimt mėnesius labai mažai tegavau įmonės reikalingų žaliavų. Už žaliavų trūkumą pirmiausia atsakinga centrinė Maskvos plano komisija, kuri pirmoje eilėje žaliavomis aprūpina Rusijoje esančias įmones.

"Tiesa" ir ši kartą ieško netikrų kaltininkų. Pasak laikraščio, už žaliavų nepristatymą "Pirmąją" visa kaltė atitenkanti vietinės kuro pramonės ministerijai. Tačiau ši ministerija yra tik Maskvos įrankis. Ne ji, o Maskvos planavimo komisija ir eilę kitų įstaigų atlieka ne vien žaliavų, bet ir gaminių paskirstymą visose Sovietuose.

Greifenbergerio vardo metalo dirbinių fabrikas "Pirmūnui" atsiuntė keletą tonų skardos, skirtos stovams dengti. Net ir komunistai įsitikinę, kad iš tos skardos geriausiai atveju tegalima pagaminti blogos rūšies kibirus, kurių Lietuvoje taip pat trūksta. Lietuvos rinkoje retai kada užtinkti tinkamų keptuvų, dubelių, dubenėlių ir bendrai reikalingų namų apyvokos daiktų. Nei "Pirmūnui", nei kiti panašūs Lietuvos esančios fabriškai ar besigiria rusai iki šiol nesugebėjo pagaminti kasdieninio naudojimo reikmenų. Todėl Lietuvos gyventojams telieka indus darytis iš konservų dėžučių, kurios atsitiktinai pateko į Lietuvą.

Vilniaus "Bifos" elektrotechnikos dirbinių gamykla garbi, girtasi komunistais agitatoriai, didindami erzelį vadinamojo spalio garbei. Kuo "Elfa" garši? Ogi tuo, kad jos patefonai žinomi Rusijoje, — rašo komunistinė spauda.

Vilniaus radijas pasiuntė į "Elfą" savo korespondentą, kurio pranešimas buvo perduotas lapkričio 2 d. Klausiusieji radijo išgirdo, kad didžiausias nuopelnas dėl "Elfos" išgaršėjimo tenkas konstruktoriumi skyrėsi, nes jam vadovauja tokia išradėjiška pažiba, kaip Arkadijus Naidionovs, su visa eile panašių padėjėjų.

Kaip garšieji konstruktoriai dirba, paaiškėjo iš korespondento pasakojimo su bandomojo cecho šaltkalviu Medekša. Jis pasakė, kad konstruktorių skyrius pamiršo brėžinius patenkinti į jų cechą. Čia pagal juos dirbama mešalines dalys. Taip be abejojimo yra bet kurioje kitoje įmonėje. Bet nepaprasta tai, kad pagal brėžinius padarytos aparatūros dalys nebūna tokios, kokios turėtų būti, nes viena prie kitos nepriderinamos. Anot Medekšos, kai išvyskė konstruktorių darbą trūkumus, tuomet šaltkalviai tariasi su konstruktoriais. Po pa-

HAMILTONE!

KLB HAMILTONO APYL. VALDYBA GRUODŽIO 31 DIENĄ. ROBERTS RESTORANE (King-Sanford gt. kampas) RUOSIA.

Naujujų Metu Sutikima.

GROS HAMILTONO LO AIDAS! - - - BUFETAS! IEJIMAS KARTU SU STALIUKU TIK \$2.50

Pradžia 8 val. v. Pabaiga 3 val. ryto.

KLB Hamiltono ap. valdyba.

HAMILTON, Ont.

Kandidatų į Hamiltono apylinkę v-b-a ir rev. komisijos sąrašas.

KLB Hamiltono apyl. rinkim. komisija skelbia visuomenės žinią, kad į Hamiltono apylinkės valdybą ir reviz. komisiją sutiko kandidatuoti šie asmenys:

Į apylinkės valdybą:

- 1. Astas Juozas, 32 metų, tarnautojas;
- 2. Kezinaitytė Marija, 28 m., tarnautoja;
- 3. Lesevičius Pranas, 34 metų, amatininkas;
- 4. Mikšys Kazimieras, 38 m., darbininkas;
- 5. Mingėla Antanas, 41 metų, mokytojas;
- 6. Mikalauskas Aleksandras, 35 m., mokytojas;

7. Norkus Kęstutis, 28 metų, vadovas p. P. Januška. Brangūs broliai ir sesės! Kaip ir kuo mes galėsime Jums atsilųginti, Dievas žino, nes pasilikom Vokietijoje elgetomis ir nevilny.

8. Pleinys Jeronimas, 31 b., darbininkas;

9. Sakalas Pranas, 41 metų, darbininkas;

10. Skripkutė Liucija, 26 m., tarnautoja;

11. Stonkus Juozas, 42 metų, buhalteris;

12. Vainauskas Alfonsas, 36 m., mokytojas.

Į revizijos komisiją:

1. Giedraitis Petras 40 metų, ūkininkas;

2. Grajauskaitė Albina, 28 m., galtingoji sesuo;

3. Savickas Povilas 39 metų, buhalteris;

4. Subatnikaitė Valentina, 30 metų, tarnautoja;

5. Svilas Juozas, 38 metų, inžinierius.

KLB Hamiltono apyl. rinkim. komisija praneša Hamiltono ir apylinkės gyvenantiems tautiečiams, kad Hamiltono apyl. valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai įvyks 1955 m. sausio 9 d., nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.

"Aušros Vartų" parap. salėje, 58 Dundurn Str. N.

Renkant apylinkės valdybą balsuojama už 7 kandidatus, o į revizijos komisiją — 3 kandidatus.

Rinkimams praversti kviečiame visas organizacijas prisijusti savo atstovus.

Hamiltono apyl. Rink. K-ja.

Vysk. M. Valančiaus vardo šeštadieninė mokykla prieš Kalėdas darbą baigė lapkričio 18 d. Po Kalėdų atostogų darbas pradės nuo sausio 8 d., šeštadienį.

Kalėdų eglutė mokyklos mokiniams ir jos nelankantiems vaikams, nuo 3-jų m. amž., ruošia gruodžio 26 d., Kalėdų antroje dienos, Aušros Vartų parapijos salėje, 58 Dundurn St. N. Eglutės metu statomas 2-jų v. vaizdelis "Našlaitės sapnas", kuri išpildys mokyklos mokinių taktininkaujant ir jaunimui Eglutės atsilankys ir Kalėdų senelis su gausiomis dovanėlėmis. Dovanėlių reikali kreiptis į tėvų komitetą pirm. Povilą Vaitonį, tel. JA. 9-2762, ar mokyklos vedėją tel. JA. 9-8593. Prie įėjimo bus renkamos aukos mokyklos išlaikymo reikalam.

Maloniai kviečiame visus vaikus, brangius tėvelius ir visą visuomenę gausiai atsilankyti į Kalėdų eglutę - vakarą ir savo namų paremti natį pagrindinį mūsų lietuviškos išlaikymo židinį — mokyklą.

Visus mokyklos mokytojus, tėvelius, vaikučius, visų organizacijų vadovybes, prekybininkus, bei pavienius asmenis, ypač orišėdantčius mokyklos išlaikymui savo morale bei medžiagai — para — Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga prašome priimti širdingiausias sveikinuimus ir linkime visiems geriausios ateities.

Mok. vedėjas ir T. Komitetas.

Vingytės tėvelio padėka. Prieš kurį laiką "T2" buvo rašyta, kad Vasario 16 gimnazijai remti komitetas į dalyvavo Petrogrado "vime nuo vokiškųjų okupantų. Iš lietuvių karių savanorių sudaryta pirmoji Smolensko lietuvių baterija, Smolensko motorizotoji baterija... taip pat "pasizymėjo". Girdi, tik "užsienio intervantai ir vietiniai buržuaziniai samdiniai, naudodamiesi karinių jėgų persvara, 1919 m. pasmaugė Tarybų Lietuvos respubliką..." Tuo tarpu visai kiti kita rodo net dabartinė tikrovė Lietuvoje. Paskiausiai į Vakarus prasiveržė mūsų tautiečiai pažymė, kad net ir dabar toli gražu Lietuvoje partinių skaičius nėra toks didelis, koks jis yra kitur. Lietuviai net ir verčiami į partiją nenori rašytis, nes nekėčia okupantų, o be palyginti ne tokio didelio skaičiaus fanatikų bolševikų, ir kiti į partiją įsirašė ne vienas tik sąlygų verčiamas — dėl tarnybos, geresnio gyvenimo sąlygų ar "kad kitaip negalima".

HAMILTONE!

7. Norkus Kęstutis, 28 metų, vadovas p. P. Januška. Brangūs broliai ir sesės! Kaip ir kuo mes galėsime Jums atsilųginti, Dievas žino, nes pasilikom Vokietijoje elgetomis ir nevilny.

8. Pleinys Jeronimas, 31 b., darbininkas;

9. Sakalas Pranas, 41 metų, darbininkas;

10. Skripkutė Liucija, 26 m., tarnautoja;

11. Stonkus Juozas, 42 metų, buhalteris;

12. Vainauskas Alfonsas, 36 m., mokytojas.

Į revizijos komisiją:

1. Giedraitis Petras 40 metų, ūkininkas;

2. Grajauskaitė Albina, 28 m., galtingoji sesuo;

3. Savickas Povilas 39 metų, buhalteris;

4. Subatnikaitė Valentina, 30 metų, tarnautoja;

5. Svilas Juozas, 38 metų, inžinierius.

KLB Hamiltono apyl. rinkim. komisija praneša Hamiltono ir apylinkės gyvenantiems tautiečiams, kad Hamiltono apyl. valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai įvyks 1955 m. sausio 9 d., nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.

"Aušros Vartų" parap. salėje, 58 Dundurn Str. N.

Renkant apylinkės valdybą balsuojama už 7 kandidatus, o į revizijos komisiją — 3 kandidatus.

Rinkimams praversti kviečiame visas organizacijas prisijusti savo atstovus.

Hamiltono apyl. Rink. K-ja.

Vysk. M. Valančiaus vardo šeštadieninė mokykla prieš Kalėdas darbą baigė lapkričio 18 d. Po Kalėdų atostogų darbas pradės nuo sausio 8 d., šeštadienį.

Kalėdų eglutė mokyklos mokiniams ir jos nelankantiems vaikams, nuo 3-jų m. amž., ruošia gruodžio 26 d., Kalėdų antroje dienos, Aušros Vartų parapijos salėje, 58 Dundurn St. N. Eglutės metu statomas 2-jų v. vaizdelis "Našlaitės sapnas", kuri išpildys mokyklos mokinių taktininkaujant ir jaunimui Eglutės atsilankys ir Kalėdų senelis su gausiomis dovanėlėmis. Dovanėlių reikali kreiptis į tėvų komitetą pirm. Povilą Vaitonį, tel. JA. 9-2762, ar mokyklos vedėją tel. JA. 9-8593. Prie įėjimo bus renkamos aukos mokyklos išlaikymo reikalam.

Maloniai kviečiame visus vaikus, brangius tėvelius ir visą visuomenę gausiai atsilankyti į Kalėdų eglutę - vakarą ir savo namų paremti natį pagrindinį mūsų lietuviškos išlaikymo židinį — mokyklą.

Visus mokyklos mokytojus, tėvelius, vaikučius, visų organizacijų vadovybes, prekybininkus, bei pavienius asmenis, ypač orišėdantčius mokyklos išlaikymui savo morale bei medžiagai — para — Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga prašome priimti širdingiausias sveikinuimus ir linkime visiems geriausios ateities.

Mok. vedėjas ir T. Komitetas.

Vingytės tėvelio padėka. Prieš kurį laiką "T2" buvo rašyta, kad Vasario 16 gimnazijai remti komitetas į dalyvavo Petrogrado "vime nuo vokiškųjų okupantų. Iš lietuvių karių savanorių sudaryta pirmoji Smolensko lietuvių baterija, Smolensko motorizotoji baterija... taip pat "pasizymėjo". Girdi, tik "užsienio intervantai ir vietiniai buržuaziniai samdiniai, naudodamiesi karinių jėgų persvara, 1919 m. pasmaugė Tarybų Lietuvos respubliką..." Tuo tarpu visai kiti kita rodo net dabartinė tikrovė Lietuvoje. Paskiausiai į Vakarus prasiveržė mūsų tautiečiai pažymė, kad net ir dabar toli gražu Lietuvoje partinių skaičius nėra toks didelis, koks jis yra kitur. Lietuviai net ir verčiami į partiją nenori rašytis, nes nekėčia okupantų, o be palyginti ne tokio didelio skaičiaus fanatikų bolševikų, ir kiti į partiją įsirašė ne vienas tik sąlygų verčiamas — dėl tarnybos, geresnio gyvenimo sąlygų ar "kad kitaip negalima".

Lietuviai pasaulyje

A. VALSTYBES. Žmogaus Teisių Deklaracijos minėjimas buvo surengtas gruodžio 10 d. Plaza viesbutyje. Minėjimą surengė ponios Sterling F. Boos vadovaujamoji UNISO MI organizacija, kurios tikslas yra sukurti JT simfoninį orkestrą ir muzikos institutą, kurių dalyviais būtų priimami visų tautų kad ir ne JT narių, menininkai. Minėjimas buvo pakviesti ir jame dalyvavo Lietuvos gen. konsulas J. Budrys ir vicekonsulas V. Stašinskas.

Laisvės kovotojų pagerbimo valanda buvo surengta po Liet. Fronto bičiulių suvažiavimo Brooklyn. Valanda atidarė prof. J. Brazaitis. Vaizdų iš rezistencijos I Sovietų okupacijai pateikė Dr. A. Damušis, Vokiečių okupacijai — A. Pocius, bolševikų I okupacijai — kun. K. Balčys. Protarpiais H. Kačinskas skaitė "Laisvės kovotojų žodį" ir ištraukė iš partizanų dainų. Solo dainavo A. Gaigalaitienė, o porą partizanų dainų sudainavo visa salė.

BALFAS nupirko ir Europon išsiuntė 31.875 sv. cukraus ir 20.968 sv. sviesto. Sumokėjo \$16.822,76. Gėrybės jau išsidalino. Be to, JAV valdžia per Departamentą of Agriculture yra paskyrusi BALFui didelius kiekius maisto gaminių ir taip vadinamų "surplus commodities", kad persiųstų į padalinčių lietuviams tremtiniams Europoje. Jau yra išsiųsta 48.000 svarų margarino, 48.920 sv. aliejaus, 35.000 sv. sūrio ir 39.240 sv. pieno miltelių. Valdiška labai žema kaina įkainuota tų gėrybių vertė \$41.745. Panašios siuntos numatomos pasiųsti ir ateity, nes pagal suplanuotus ir parengtus kelius, gausimys iš valdžios gėrybių kiekiai ir ateinančiais metais turėtų būti nemaži.

Iš tu pačių valdžios šaltinių gauta 6.900 FOA (Foreign Op-

rations Administracijon) kalėdinių maisto siuntinių \$500 pakietų siuntimas į Vokietiją, 1000 Prancūziją, 200 į Austriją ir 200 į Italiją.

Liet. Teisininkų D-ja ruošiasi centro valdybos rinkimams, korespondenciniu būdu.

Vandutės Lingytės gydymui jau gauta \$1 000 aukų ir visi iki šiol iplaukę pinigai persiųsti jos tėvo vardu į Vokietiją dukrelės gydymui. Aukos tebeina ir toliau.

PRANCUZIJA

PrLB Krašto Valdyba sudaro: pirm. Ed. Turauskas, izd. A. Michelevičius, sekr. B. Venskuvienė, tarybos pirm. O. Bačkienė.

KOLUMBIJA

Kolumbijoje yra tik dvi skaitlingesnės lietuvių kolonijos — Bogota ir Medellinas. Bogotoje įsteigus Lietuvių Namus, lietuviškas gyvenimas nepaprastai pagyveno. Siemet sutarkytoje kartotekoje užregistruota 230 asmenų (įskaitant vaikus). Paskutiniu metu keletas šeimų išvyko į JAV ir Kanadą. Surenkami solidarumo įnašai eina bendruomenės kultūriniam darbui. Nuolat veikia lietuviška mokykla, vadov. E. Petrauskaitės. Lietuvių knygų skaičius savoje bibliotekoje auga. Spaudos platinto biurai vadovauja C. Cernauskas. Lietuvių namuose rengiami tautinių švenčių minėjimai, paskaitos, pasilinksminimai ir tt. Ruošiamasi Tautos šventei. Rugsėjo 8 d. per Bogotos radiją (Radio Difusora Nacional) bus transliuojamas lietuviškas pusvalandis. Pačios iškilinės vyks rugsėjo 12 d. Renkamoms aukos Vokietijoje pasilikusiems ir sergantiems tautiečiams šelpti.

BRAZILIJA

Pabaltijo konsulų priėmimas pirmojo spaudos kongreso dalyviams įvyko lapkričio 11 d. Cirkulo Italiano patalpose S. Paulyje. Priėmimą pradėjo sveikinuimu Lietuvos konsulas A. Polišaitis, pakviestas turti žodį Estijos ir Latvijos konsulus. Iš kvietusių svečių kalbėjo Sao Paulo 400 metų parodos komiteto atstovas, Pakistano atstovas, moterų žurnalistių vardu sveikino dienraščio "O Dia" atstovė, linkėdama, kad laisvė, apie kurią diskutuojama ir kalbama spaudos kongrese būtų įgyvendinta Pabaltijo kraštuose. Ypatingai nuosirdžiai kalbą pasakė Portugalijos žurnalisto sindikato atstovas Armando de Aguiar, asmeniškai yra aplankęs prieš III Pasaulinį karą Pabaltijo kraštus.

Tolimesnių kraštų sveikintojams buvo ieteiktos atminimui lietuviškos liaudies motyvais nuastos juostelės. Svečiai pasidėjo grįžę suapžindinti per spaudą savo kraštų gyventojus su Pabaltijo valstybių padėtimi ir laisvo pasaulio sąžine, kad Pabaltijo kraštai būtų išlaisvinti.

Liet. Kat. Moterų Dr-ja lapkričio mėn. 13 d. Zelinioje Seselių Pranciškiečių gimnazijos salėje buvo surengtas vakaras, kuriame buvo suvaizdintos dvi linksmos ir veiksmo komedijos. O. Pažerienės "Stebuklingoji daktarė" ir A. S. V-kos "Seimos židynys". Abi komedijos pavaizduoja šių dienų buitį. Artistės, daugumoje dr-jos narės, vaidino išgyvenusias ir savo roles ir sugebėjo įaukti gardaus juoko žiūrovų tarpe.

H. D.

N. ZELANDIJA

N. Zelandijos Auklando apyl. valdyba surengė lietuvišką telefoną plokštelių koncertą. Susirinko didžioji kolonijos dalis, kuri labai maloniai ir jaukioje nuotakoje pasiklausė plokštelių. Dalyvavo suaugusieji ir vaikai, kurie visi buvo labai patenkinti. Pramogos metu pasakta, padainuota, pažaista. Tenka džiaugtis, kad buvo apsieita be lašelio vyno ar alaus. Visi susirinkusieji buvo valdybos pavaisinti. Pabaltijoje buvo sugrutos Tautos himnas ir keletą žodžių, tarp valdybos pirmininkas. Tenka tik pasidžiaugti, kad mūsų tautiečiai, nors gyvenami tokiam nuostaliame krašte, sugeba taip kultūringai pramogauti, talkinti draugėn ir vieningai veikti.

Dr. Ona Valaitienė

Priima ligonius ir gimdyves

Darbo valandos: 1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.

57 Burris St., Hamilton, Ont. Telef. JA. 9-8275.

ADAMONIS & BUDRIŪNAS "DISTRICT ESTATE BROKERS"

NAMAT PARDAVIMUI: — įvairiose Montreale dalyse; PASKOLO: — 5½% užbaigt. namams ir 6% statybos etape; ZEME PARDAVIMUI: — Pavieniai ūkiai ir didesni ūkai; ŪKIAI PARDAVIMUI: — Montreale apylinkėse; DRAUDIMAS: — Pastatams ir kt. objektams draudimas; atsitiktinių Pirmosios Montreale lietuvių Real Estate tikslas — Jums padėti! Agentai: A. Markevičius — OR. 1-9816 Įstaiga: 177 SHERBROOKE ST. W., Telef. PL. 8501 Darbo laikas: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Res.: P. ADAMONIS PO. 6-6495. A. BUDRIŪNAS RA. 7-2690.

Rūbai užtūrin ir Jums FRANKEL CLOTHING EX. nuo 1914 metų. Naujais pasiūtų kainos iki \$175. Dėvėjimui ir plovimui net už \$3 - \$29.50. 103 CHURCH ST. TEL. EM. 6-1424.

LIETUVIŠKA moterų kirpykla JANET BEAUTY SALON. 407 BANCROFT AVE. prie HOWARD PARK AVE. Toronto. Tel. OL. 6415.

LIETUVIŠKA VYRŲ KIRPYKLA "WALTER BARBER SHOP" Ankešon buvusi Ossington Ave. prie Lietuvių Namų dabar PERSIKELE į 874 COLLEGE ST. tarp Ossington ir Davenport Rd. Vėliau nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Išskyrus pirmadienius. Savinininkas V. LASTAUSKAS. 874 COLLEGE STREET TORONTO.

Perkant ar parduodant namus HAMILTONE kreipkitės į mūsų atstovą Zigma Didžbali 1234 KING ST. E. HAMILTON Telefonas LL 9-5558 R. TESLIA Real Estate

Kalėdų Senelio pasijuntinys

Alfonas Banys tingiai gulėjo ant sofos, ir kramtė cigaretę, kartais patraukdamas ir išleisdamas dūmų debesėlius, kurie lengvai susipirė ir sklaidėsi pilkoje kambario prieblandoje. Dar niekada jis nesijautė toks vienišas ir atskirtas nuo pasaulio kaip dabar, supamas keturių pilkų kambarėlio sienų, kurios tartum norėjo jį suspausti — buvo taip arti viena kitos, kad atstojus kambarėlio viduryje lengvai galėjai pasiekti jas visas keturias: Alfonso žvilgsniu klaidžiojo lubomis tartum ieškodamas ko nors gartino, ar nepaprasto, kas galėtų jį šią liūdą valandą atitraukti nuo tamsių minčių, kurios tartum pilkas rudens dangus, gaubė sielą ir kartais lyg smaugė gerkle, bet, deja, jis nieko nematė tik, kadais buvusias baltas, nuo laiko jau papilkėjusias lubas, ir tarp lubų ir jo laisvai besispuosiančių dūmų debesėlių, ja paties sukurtus. Mažytis kambarėlyje vos tilpo sofa, kuri naktį atrodavo lovą, mažą spintelę, — reikalingi esant naudojama vietoje stalo, ir vienintelė kėdė, kurios amžius net geras meistras vargu ar nustatytų. Tai buvo visa, kuo jis galėjo niekieno nekludomas naudotis, neskaitydamas, labai šykščiai beriančios šviesos lempos, kuomet vakaras atklysta ir palėpęs kambarėlyje žinoma, už tai susitaręs su šeimininke mokėti savaitei penkis dolerius.

Dar kelios dienos kaip Alfonso čia apsigyveno, bet jam šios dienos atrodė metais. Kartais jis vaizduodavosi kad čia jau gyvena daug, daug metų ir niekur kitur jis nėra buvęs, bet po valandėlės jis jau matydavo arti suodinus medinius barakus, ir juose barzdotos vyrus, kurie buvo daugiau panašūs į viduramžių karius, nes daugumas galando kirvius ar pūklus ir nuo tabako dūmų mėlyname barake, sklido kalbos, kurios nieko gero nežadėjo, pakliuvus į šių barzdocių tarpą. Bet dabar Alfonso tie barzdoti vyrai ir suodiniai barakai atrodė daug mialesni už šį pilką kambarėlį, kuriame buvo tylu; tik retkarčiais siaura gatvėle pravažiuodamas automobilis sudrumsdavo tą miesto tylą. Tai buvo jau pakraštys miesto ir judėjimas mažas.

* * *

Keturis metus Alfonso išgyveno miške, ir jam atrodė, kad kitokio gyvenimo šiame krašte ir nėra — vien tik miškai ir ežerai, tarp kurių tūkstančiai panašių jį leidė gyvenimą niekuo daugiau nesirūpindami tik, kaip uždirbti daugiau pinigų ir tada nuykus į miestą pagyventi ten porą savaitę kaip turtuoliai; o po to vėl grįžti į mišką ir dirbti, kaip arkliui.

Alfonas buvo ne iš tų, kurie visų metų uždarbį nuveždavo į miesto smukles, jis net nežinojo, kur randasi šios miestas, jam buvo neįdomu, ir jis tuos keturis metus temė tik tuos pačius barzdokus veidus ir milžiniškus miškus, kuriuos negailestingai naikino jo pūklai ir kirviai. Jis dirbo daug ir vakaras pavargęs krisdavo į lovą tartum negyvas, kad kitą rytą vėl keltųsi ir verstų medžius. Jis nesirūpino, kas dedasi pasaulyje, nes jo pasaulis buvo skirtingas nuo visų kitų, jam terūpėjo darbas, kuris padėjo pamiršti klaidą, praeitį, pasilikusią tėvų žemėje ir griuvėsiuose Vokietijoje. Jis nežinojo ir nesirūpino sužinoti, kiek jis uždirba, nei kiek turi pinigų. Jie jam nebuvo reikalingi, nes visa, ko reikėdavo, gaudavo čia pat iš sandelio. Dėl to jis buvo patenkintas savo darbu ir pripratęs prie nuolatinio triukšmo, kuris jo nejaudino. Kuomet barakas traskėdavo nuo kalbų, jis ramiausiai miegodavo. Dėl to bendradarbiai jį pravardžiuodavo meška. Jis dėl to nei pyko, nei juokėsi, jam buvo vistiek, nes po viso to, ką jis pergyveno prieš keletą metų, jis nerado tokio reikalo, kuriuo verta būtų domėtis. Jis tapo nepagydomas flegmatikas, nors iš prigimties toks ir nebuvo.

Gal dar ilgai Alfonso būtų kovojęs su šimtmetėmis pušimis ir eglėmis, jei ne vienas įvykis, kuris pakaitė jo gyvenimą iš pagrindo ir atbloskė jį į didmiesčio triukšmą, kuriame jis troško tartum žuvis iš vandens. Čia jam viskas buvo svetima ir neįprasta. Ir jis jau galėjosi palikęs mišką, kuris jį guosdavo savo ošimū, jam buvo ilgu ir liūdna negirdint kirvių ir pūklų muzikos, negailestingai kapojant ar pianant šimtmetes pušis. Miške jis pamiršdavo visą tai, kas jį slėgė; o čia jam vėl prisiminė praeitis, liūdna ir klaidi. Kodėl jis paliko mišką ir atvyko miestą, to jis nepajėgė suprasti. Jam pačiam buvo keista. Veltui jis ieškojo atsakymo — jo nerado. Bet jis gerai prisimena tą vakarą, kuomet nusprendė bėgti iš miško, nes negalėjo ilgiau ten pasilikti.

Kaip ir visuomet, baigęs darbą ir pavalgęs vakariene, sėdėjo ant lovos krašto ir rūkė klausydamasis radio muzikos, nes jam ši muzika kažkodėl buvo panaši į pūklų čerškimą pianant medį, ir tai jį veikė raminančiai. Besiklausydamas amerikoniško tango, vienas iš barako gyventojų priėjo prie aparato ir pradėjo ieškoti geresnės muzikos.

Mano vaikas Bill..

(Ilustracija iš Amerikos)
David Louis

Šiandien puikioj nuotaikoje anksti atsikėlęs parymau prie lango, gėrėdamasis 40 akrų mano pasauliu: žaliu, aukšniu ir rusvų spindulių žaismu kalvutėse. Iš jų išnirio manasis Billius, traukiantis nerūpestingą dėstutę namoliui. Zavėjau jį juo žygiuojančiu lauku.

Zinojau, ko jis buvo kalvose. Ten jis rūpestingai globoja kiškius. Kiekvieną rytą Billius pirmiausiai skuba į savo kalvas — jos priklauso tik jam ir kiškiams. Ten visa jo maža, mažo asmens esybė — kiškiai, stirnės, medžiai — mes gerbiame jo idėjas joje ten jis nepriklausomas ir laisvas. Stebėjau grįžtantį. Jo rūsėjimą raumenys raibuliavo šlaunyse, laikė išdidžiai krūtine. Mačiau basos kojos stiprius pirštus užtikrintai atsiremiant į žemę.

Priėjo visi arti, tik tada pajuto ir pamatė mane. Iš staigumo atsisilojo neperseniausiojo sodo medelio. Jo galvutė dangaus spalvų fone man atrodė širdies formos brangakmeniu, iš kurios žėrėjo jo motinos akys.

— Pop — kreipėsi — aš jau

pašėriau kiškiukus, su saule atsikėlęs, ir stirauike.

— Good boy, Bill. Dabar eik vidun ir kirkš pustyčius.

Stryktelėjęs, nubėgė aplink namą. Gi lipnus medelis atrodė tarsi jau kanki. Gražiai siūbavo galviamė ryto ore.

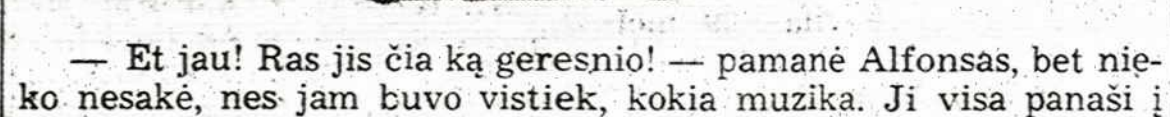
Stebėjau svyruojančią ir galvojančią Billius, kaip medelis. Jo pirmosios mintys taip prilįgtai į pirmiems — besiskleidžiančioms pavasario lapeliams — besistiebiančioms augštyrų ir saulę.

— Aš pasiėriau kiškius ir savo stirauike.

Leiskit vaikui bendrauti su kalvės žalia aplinka. Iš jos jis tiek daug gauna. Tegul auga tiesus ir šlurks. Kiekvienais metais medelio liemenėlyje susideda naujas žiedas, nauja kamieno žievė saugo nuo siaučiančių audrų.

Leiskit vaikystės godoms plėstis, kaip tie medžio lapeliai sklaidžiasi. Taip ir jie žemėje, ant kurios stovi, mes šėšeli; šėšeli savę stiprių ir tiesių kūnų, šėšeli, jaunųjų kurie taps.

Leiskit jiems augti kaip medeliui auga. Laisvai vertė Almus.



— Et jau! Ras jis čia ką geresnio! — pamane Alfonso, bet nieko nesakė, nes jam buvo vistiek, kokia muzika. Ji visa panaši į pūklų čerškimą, nusprendė sau vienas.

Jau norėjo Alfonso listi po antklodę, kai jo klausia pagavo čia negirdėtą muziką, jis tartum stabo ištiktas sustojo prie lovos su antklode rankose ir tartum netikėdamas savo ausimis klausėsi. Taip, tai tikrai lietuviška, bet gal man tik taip pasigirdo, netikėjo pats savi ir norėjo įsitikinti žengė artyn prie aparato vis dar tebe laikydamas rankose antklodę.

Barako gyventojai nustebe pažvelgė į Alfonso. Jiems buvo keista, nes niekuomet jis panašiai nesielgė.

O Alfonso klausėsi. Taip tai tikrai lietuviška ir taip širdžiai miela melodija, kurios jau negirdėjo keletą metų. Jo draugai, su kuriais atvyko kartu į mišką, jau seniai, vos baigė darbo sutartį, išvyko į miestus ir jis čia buvo tik vienas lietuvis tarp įvairių kitų tautybių, susirinkusių iš visų pasaulio kraštų.

Nutilus muzikai, Alfonso išgirdo aiškiai lengvai kalbant: — Dabar, brangūs klausytojai, galėsite pasiklausyti mūsų lietuviškų dainų, kurias mes jums perduosime iš pokštelių, tegul jos primena jums mielus tėviškus laukus ir visa tai, kas jums buvo šventa ir kilnu, ką palikote bėgdami nuo žiaurios prieskos, kuris...

Sėdintis prie radio vyras pasuko ratelį ir į kažkoks urzgimas, tartum lėktuvu, pasigirdo iš aparato, bet tuo tarpu įvyko tai, ko niekas nesitikėjo — jei čia dabar esant 30 laipsnių šalčio būtų trenkęs perkūnas tikrai niekas nebūtų taip nustebejęs kaip dabar.

— Palik! — sušuko Alfonso ir žengė artyn prie aparato, vyrai nutilo, nes visi žinojo, kad Alfonso be reikalo neįstas žodžio. Ir įėjau jis tai pasakė, turi būti kas nors labai svarbus.

Vyras prie aparato greitai atsuko atgal ir, metęs žvilgsnį į Alfonso, tyliai pasitraukė. Alfonso išgirdo švelnius lietuviškos dainos žodžius: „...Dainelių jūsų aš auginsiu, nebegirdėsiu skambančių...“

Suspaudęs rankose antklodę, tartum sfinksus, stovėjo Alfonso bijodamas pajudėti, nes atrodė, kad jam sujudėjus sustos iš švelni liūdna melodija, kuri jį dabar nukėlė toli iš čia. Jis nematė aplink esančių vyrų, kurie jį atidžiai stebėjo, negirdėjo jų pastabų, o tik klausėsi tų žodžių, kurie tartum karšta oro srovė lijos jam krūtinėn ir čia degino širdį, o gerklyje kažkas išspraudė kamuolį, kurio niekaip negali nuryti.

Viena po kitos sekė dainos, ir tik pranešėjo balsas kartais jas vėtraukdavo. Tas balsas Alfonsoi tartum peiliu smogdavo širdin. Jis vaizduodavo matė tą asmenį, kuris kalbėjo, už jo didelės choros „ainavo. Kaip ilgai Alfonso klausė, nežino, bet kuomet nutilo lietuviška daina ir pasigirdo angliška muzika, Alfonso dar vis tebestovėjo toje pačioje vietoje su antklode rankose, tartum sustingęs, ir tik kuomet vienas iš jo bendradarbių priėjus paklausė ar jis neserga, Alfonso pabudo iš sustingimo, nei žodžio netaręs nuėjo prie savo lovos ir atsigulė.

Tačiau tą naktį jis nemiegojo. Vartėsi lovoje, kėlėsi ir rūkė, bet niekas nepadėjo. Jis matė prieš save didelį miestą, kuriame daug jo tautiečių. Ten gyvenimas toks linksmas ir gražus, ten skamba dainos, ten jie jaudinasi ne tokie vienišai, kaip jis čia tarp tų klaidžių miškų... Ne jis čia ilgiau negali pasilikti, po to kai jis išgirdo savaigą kalbą. Jis nežinojo, iš kur plaukė tos dainos, bet jis buvo tikras, kad kur nors turi būti daug lietuvių ir jis nusprendė vykti pas juos.

Vos sulaukęs ryto, jis nuėjo stovyklos reikmenis ir pareiškė norįs išvykti iš čia ant visados. Netrukus jis jau keliavo į artimiausią geležinkelio stotį su mintimi pasiekti artimiausią didesnę miestą.

Ir štai dabar čia, laikraščio pagalba susirades kambarėlį, jis norėjo pradėti naują gyvenimą. Deja, jis jau spejo nusivilti, nes nežinojo kur ieškoti savo tautiečių, nors nei kiek neabejojo, kad čia jų turi būti. Jau kelinta diena jis klajoja gatvėmis, tikėdamasis išgirsti gimtąją kalbą, bet veltui.

Abėjingai atsikėlė ir apsilvilkęs palia išėjo į gatvę. Gražios baltos sniegės skraidė ore. Jis tyliai leidosi Alfonsoi ant rūbų, netrukus virsdamas mažu vandens lašeliu.

Jis ėjo, pats nežinodamas, kur nei ko. Juk vis vien čia jis nieko nematė, pas ką galėtų užėti ir pasikalbėti. Kur dabar buvo jo draugai, su kuriais kartu atvyko į šį kraštą, jis nežinojo, todėl pamažu žingsniavo įsijungęs į masę žmonių, judančių šen ir ten.

Nedrąsiai dairydamsis į krautuvų vitrinas, jis stebėjosi jų puošnumu ir turtingumu. Kai praeinant pro laikraščio pardavėją, šis pasiūlė laikraštį, Alfonso nei kiek negalvodamas jį paėmė, ir tik tada sužinojo, kad šiandien Kučios.

Dar labiau jam suspaudė širdį. Suspaudęs rankoje laikraštį patraukė gatve tolyn.

Tik dabar jo dėmesį atkreipė skubą žmonės su dideliais ir mažais ryšuliais rankose, visi jie nešėsi dovanas Kalėdoms savo artimiesiems. Gatvėmis be pertraukos riedėjo sunkvežimiai ir lengvos mašinos, taikydamos purvą ant praivių, nes krantinės sniegas, patekęs gatvėn, greitai virsdavo purviu vandeniu.

Saligatvišais, tartum pavasari ištvėnusi upė, plaukė masė žmonių, vienas kita stumdami ir atsiprašinėdami, tačiau dėl to niekas nepykė. Priešingai, susidūrę, nusislysdavo ir vienas kitam sakėdavo „Merry Christmas“ — ir vėl skubėdavo tolyn.

Vakaro prieblanda pamažu pradėjo gauti miestą ir tūkstančiai šviesų sumirgėjo gatvės, o krentant sniegulėms viskas atrodė kaip pasakojė. Tačiau Alfonso to nematė. Jis vis tebeklaidžiojo gatvėmis, tartum ko ieškodamas, bet ko, nežinojo nei pats.

Hasiškos miesto centre, sustojo prie didžiulės krautuvų vitrinės ir abejingai žvalėdė aplink ir juančios žmones ir triukšminę pravažiuojančias mašinas. Iš šalies pasikėlė žvones, atrodė, kad jis ko tai laukia. Deja, jis nieko nelaukė, tik nežinojo, kur eiti ir todėl, (nukelta į 12 psl.)



Br. K. Balučiui, Lietuvos ministeriui Londone, Anglijoje, gruodžio 29 d. sukanka 75 metai. Žinomas JAV visuomenininkas J. J. Bachunas ta proga paskelbė atsisaukimą, kuriame tarp kitko rašo:

„Nuosirdžiai kviečiu visokių nusistatymų Amerikos lietuvių ir jų organizacijų, taip pat spaudą ir kitas kultūrinės lietuvių įstaigas vertingai pamiršti šio mūsų mylimo ir didžiai nušipuliusio Lietuvos valstybės vyro garbingo amžiaus sukaktį. Balutis yra turbūt viena iš gražiausių, jei ne pati gražiausių, kokią Amerikos lietuvių visuomeninis ir tautinis gyvenimas anuomet padovanojo Lietuvai. Balutis lietuviškame valstybi- gramine darbe ilgiausiai išsilaukė ir tebedirba Lietuvos laisvės bylai pirmose pozicijose ligi šios dienos, — ilgiausiai iš visų tų veteranų, kuriuos Amerikos lietuvių išaugino dar prieš I Pasaulinį karą“.

B. K. Balučio adresas: 17 Essex Vilas, London, W. 8, England.

LIETUVIŠKI APMĖSTYMAI

Užpraėjusio T.2. rašinio „Daugiau reklamos ir darbo“ autorius, „A-is“ mintis buvo patalinti gėra — visomis išgalėmis reklamavome lietuvių tautos gentausias ypatybes, o ypač jos meną. Lietuva privalo būti tiesi reklamuota, jog tvarkant pasaulį niekam neįgalva neateitų. Lietuva prijungti prie Lenkijos ar prie Rusijos, o gal prie Vokietijos. Lietuvos vieta: būti tik pilnateisių kultūrinių Europos tautų bendruomenėje. O tai kultūringumą vien tik laudies dainomis ir tautiniais šokiais neįrodyti. Salygos privalo būti kuo geriausios sudarytos Pasaulio Lietuvių Kultūros Fondui įsteigti.

Viktoras K. Banaitis, užsidedęs Brooklyno varguomenės rajone 1944-45 m. bėgusių kultūrinį paminklų operą — „Juratė ir Kastytis“. Ji remia senieji Amerikos lietuvių susibūrę fondai, kurie, prisidedant dar mokiniams, įgalina menkesnę nei minimalę lietuvių muzikos kūrėjo fiziką būit. Žiną apgailestauja, kad ūmai užklupę šalčiai vėl iki pavasario nudels operos užbaigimą, nes Banaicio muzikos kambarys nėra pastoviai apšildomas! Kompozitorius betgi nesutinkas prašyti amerikiečių fondų pagalbos, nes opera yra lietuvių ir Lietuvos rašoma! Banaicio melodiniai operai pranašaujama graži ateitis, juo labiau kad „Juratė ir Kastytis“ sužetetas žinomas viename pasaulyje. Kaip būtų gera, kad viso pasviečio lietuvių vietoj kalėdinių sveikinimų siųstų po penkį, po dešimtį — Lietuvos tautininkai, V. K. Banaicio Operos Fondui (377 S. 4th Str. Brooklyn, NY), Tautos

Fondui ar BALFui, ar bet kam, jų nuomone, pinigų reikalingam. Bet netiesybytė būtų jei būtų sakoma, kad laisvos Lietuvos laikais vyresnioji mūsų karia nesupratusi kultūrinės reklamos reikalo. Diplomatas ir rašytojas Jurgis Savickis bene pirmasis tuo reikalu jau 1930 varė Lietuvos Respublikos užs. reikalų ministerijos duris ir p. Avietinaitė tuo reikalu ėmėsi atstikamų žygių. Pirmoji lietuvių lietuvišką dainą reklamuoti pasau- je Vinco Jonuškaitė. 1925 m. R. moje Filharmonijos salėje, tik jai galimu įsijautimu taip išdai- navo lietuviškos dainos, rapid, jog sekancio italų meno žurnalas „L'Espresso“ antraštė buvo: „Liepė tėvelis“, „Margi sakale- liai“, „Kas iš kur?“. Po to ir kiti lietuvių dainininkai panaudo li- tuviškas dainas ir savo programas įtraukti. O Vincė Jonuškaitė šimtus koncertų vien tik lietu- viškai dainai skyrė — pasaulyje ir pačioj Lietuvoj reklamavo. Nebuvo miestelio, kurioj nebūtų su savo koncertais lankiusi — vienam jų senyva moterėlė, at- simena, neatsidžiaugė spektakliu: „Ponytė, kaip gražiai. Tu giedi! Kad Tau Dievulis išslyva smertį duoti“.

Meno kritikai sutiko, jog nie- kas nepralenkia Vincės Jonuš- kaitės lietuviškos dainos išpildy- me — gal tik Petruskas iš vyri- Niėks nepralenkė jos nei surink- tų dainų rinkiniais. Vincė prašė o J. Gruodis ir kiti specialiai jai harmonizavo dainas „Esk karvutė“, „Alaus, alaus“... Didelis li- tuvių tautai nuostolis, kad šis rinkinys žuvo Vienoje, Austrijoje per bombardavimus. Jų tarpe originalai tokių nuostabių dainų kaip J. Karnavičiaus „Vai tai dekul motule“, „Tėvulis po dvar- q vaikščiojo“, „Nueisim į žalią girėlę, nueisim“, Antano Raciū- no žuvo „Rugapiūtė“, bet Vla- das Jakubėnas atkūrė jo kitą dainą „Už augusių kalnelių“ ir „Ankstų rytą, nedidelį“. Jei sun- didžiausias mūsų operos žvaigž- dios gyvenimo sąlygos nutildė des, suklijo ją ir fabrikus ir už- krovė sunkėjancia laiko našta, niekas nepajėgia nuslopinti V. Jonuškaitės troškimo „reklā- muoti puikiąją lietuvišką dainą! Sunkiausiomis sąlygomis, išvar- činta darbo fabrikos, iš ruošės koncertams ir keliavo, kaip tas senovės lietuvių vaidila, tik per Amerikos kolonijas. Sąlygomis pagrėjęs V. Jonuškaitės pirma- sis rūpestis buvo palikti jos ži- nomas ir mokamas dainas, atei- ties Lietuvai. Paremiant senie- siams Amerikos ateiviams Kazi- miera ir Antanui Petruiliams ir J. Karvelio leidyklai, V. Jonuš- kaitė lietuvių tautai pateikė pir- mąją Amerikoje 15 dainų albu- mą. Nuo lietuvių priklauso ar pasirodys ir daugiau tokių albu- mų. Pirmajame albume randami šias dainas, kurios turės prak- skaidrinti kiekvieno lietuviu ar širdį didžiausioj laiko ir dvasios darganoj — „Kur prapuolė tas kelelis“, „Viespaties pasaulis“, „Mėlyni varpeliai“, „Pasakykit“, „Oi ant kalno“, „Plaukia antelė“, „Aš per naktį“, „Esk karvutė“, „Oi kas sodai“, „Ano pusėj ma- bė“, „Tis trėvelis, už marelis“, „Ano atsimin“, „Meno daininė“, „Tis trėvelis, už marelis“.

Lietuvių rašytojų knvros, dai- rinčių paveikslai, auškeliai, dai- rininkų ir chorų pokštelių albu- mai, tai vis dalykai, kurių ne- vėlyvo užmiršti nuostamas nau- juosius ramus Amerikos konti- nente kiekvienas save gerbiąs lietuvis.

Almus.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Audinių paroda

Londono, Ont., audėjai organi- zuoja III Metinę Audinių Parodą Londono meno galerijoje nuo vasario 4 d. iki kovo 6 d. Naujieji ateiviai yra kviečiami daly- vauti. Bus išstatomi tik 1954 m. ir Kanadoje austi audiniai. Eks- ponatai turi pasiekti ne vėliau sausio 19 d.

Norintieji dalyvauti specialių blankų gali kreiptis į parodos sekretorių Mrs. John Jeffery, 43 Grand Ave., London Ont.

Pirmasis „Film Culture“ Nr. pasirodė gruodžio 13 d. Tai vi- ništelis JAV filmų meno žur- nalo. Jo vyr. redaktorium pasi- rašo T.2. bendradarbis ir skaity- tojas Jonas Mekas. Žurnale ra- šo pasaulinio filmo žymybės ir kritikai. Žurnalo pasirodymo proga redakcija puošniame Niu- jorko viešbutyje Waldorf-Astoria, Perroquet Suite, suruošė su- spapzinimo vakarą. Atsilankė amerikiečių ir Europos filmo meno žymybių, o iš lietuvių T.2. bendradarbis Almus su žmona.

Lenkai vis kimba prie Vilniaus

Londone veikianti lenkų orga- nizacija „Związek Ziem Polnoc- no Wschodnich“ Kalėdų švenčių proga platina atvirutes su Vil- niaus miesto vaizdais: dvi atvi- rutes su Vilniaus katedros vaiz- du, net keturias atvirutes su

Stipendijos studentams

Sveicarjos Fribourge įsteigta katalikų organizacija remti stu- dentams iš persekijuojamų kraštų — „l'Oeuvre académique de l'Eg- lise du silence“. Jos pirmininku įrinktas adv. J. Burgknecht, krašto tarybos narys. Organiz- acija rūpinasi moraline ir mate- rialine studentų globa, telkdamą reikalingas lėšas. Vieno studento išlaikymas Fribourge visiems metams atsieina 3000 fr. Organi- zacijos sekretariato adresas: 14 rue St. Michel, Fribourg, Swi- tzerland. Čia teikiama informa- cijos besidomintiems.

Atsivertė žymus komunistas

Italijoj plačiai nuskambėjo žy- mas veikėjo Angelo Gigante at- siverstimas. Komunistų eilėse jis dabo 39 metus. Savo viešame gy- reikime sako: „Po tiek metų da- ber galiu tvirtinti, kad marksis- tinė partija yra didžiausias dar- bininkų priešinys. Didžiausia pa- žangos kliūtis, religijos persekio- jimas, žmogaus degradacija... Tė- ra daina mano viešas pareiškimas atverti italų tautai akis, atstumu- ti komunistų plaukąs, gyventi su Dievu ir Bažnyčia“.

— Kenadičiai pradėjo varto- ti daugiau erbetos ir mažiau ka- vos. Dežintos kavos šimet ba- landžio — birželio mėn. pagamin- ta net 4.656.000 svarais mažiau, kip pernai tuo pat metu, o arba- tos supukuota 1.135.000 svarus daugiau, kaip pernai.

Tuberkulozė susirgimų 1924 m. buvo veik 3 kartus daugiau kaip 1952 m., bet mirimų buvo net daugiau kaip tris kartus ma- žiau — 2.457, kai 1924 m. — 7.675.

LIETUVIS LAIKRODININKAS
TAISAU sveicarjos, vokietijos ir ame- rikoniškos gamybos laikrodžius ir za- dintuvus. Už darbą duodu metams garantiją. Darbo atlieka pigiai ir sa- žiningai.
1228 DUNDAS ST. WEST, Toronto. Tel. KE. 1050



Papildyk
atsargas
ateinančioms šventėms

Sventėse bus svečių... juos reikės vaišinti. Tai Coca-Cola galėsiu jį jūsi darbą. Apsirūpinkite pakankama atsarga... ir pateikite ledų šaltumui.

6 bonkų kartonas 33

Coca-Cola LTD.

"Coke" yra registruotas ženklas

SAVO DRAUGUS LIETUVIUS
KALEDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ PROGA
SIRDINGAI SVEIKINA

THE BANK OF TORONTO
Incorporated 1855

B. O. BRANSTON
Manager

Dundas - Roncesvalles Ave.

G. M. KENNEDY
Manager

Dundas - Ossington Ave.

RUMUNIJOS FRONTE

(Atkelta iš 2 psl.)
ėmęs nuo manęs. W. O. Rothmann geras vyras, bet turi mažą patyrimą. Nors šiaip jis yra dėl savo geros laimės gan populiarus. Visi mėgsta su juo skristi, nes yra sakoma: "Kas, kas, bet Rothmann visuomet sugrįš".
Grįžus po pirmojo skridimo, aš vėl nervinaus dėl perilgo lėktuvų paruošimo. Todėl nelaukėsiu kitų išskridimų tik su ltn. Fischer. Vykome į Balti priemiestius medžioti tankų. Virš taikinio srities pagal susitarimą turėjo šį kartą būti keletas mūsų naikintuvų. Skridome kaip galėdami žemiau. Oras blogesnis negu visuomet. Matomumas tik iki 800 jardų. Kildamas prieš pat miestą žvalgėsi naikintuvų. Taip, ten yra naikintuvų, bet... ne mūsų, visi rusų.

Saugokis, Fischer, jie visi yra Aircobra. Laikykis prie manęs, priskrisi arčiau!
Naikintuvai mūsų pastebėjo. Jų apie dvidešimt prieš mus du. Tikri savo grobii, jie puola mus. Kilti ir viršų nebėra vietos. Skrendame slėnių dugniais, dengdami kiekvieną iškyšulį, galvodami juos galint pasimesti. Nebegaliu griebtis jokio staigaus atsilpaikavimo sukinio, nes nebegaliu su kormomis stipriai spirti ir vairsu. Pajėgiu su valrodėle daryti tik lėtus sukinius. Ši priemonė nėra pakankama, jei turiu užpakalyje lėktuvą, kuris šiek tiek nusimano apie savo darbą. Matosi, kad dabartinis nusimano viską apie šitokius reikalus. Rothmann pradeda jaudintis: — Mus baigia numušti!

Rėkiiu jam užsčiaupti ir vietoj aikvojus savo burną taikliau šaudyti. Jis šaudė. Pradedu girdėti kitokią garsą ir jaučiu kad mano lėktuvas yra pataikomas smūgis po smūgio. Pasidaro sunku pasukti vairsu. Aklas pyktis apima mane. Nebetelpu savyje. Girdžiu pataikymus didesnio kalibro sviedinių. Šalia 200 m Aircobra šaudė ir 37 mm patrankėlė. Kaip ilgai mano ištikimasis JU 87 išlaikys? Kiek truks iki mano dėžės pasipils ir liepsnas ar išsisklaidys? Šipulius. Šiame kare esu numuštas jau trisdešimt kartų, bet visuomet priešlėktuvinės ir niekad nebuvo palietę mane naikintuvai. Visą laiką galėjau naudoti kovą vairsu ir su jų pagalba sėkmingai išmanevuoti. Pirmas kartas, kad naikintuvas pataikė į mano lėktuvą.

— Rothmann, šaudyk!
Neatsako. Paskutinis jo žodis buvo: "Ouch! Užspringo!"
Užnugario gynyba išvesta iš rikiuotės. Iyanai neveluotja ši faktą pastebėti. Jie pasidaro drąsni. Jie puldinėja mane iš užpakalio ir iš šonų. Vienas drauguzis vis bando užskristi iš priekio. Ieškau apsaugos siauriuose tarpekliuose, lėndu kur sparnų galais vos neličyti uolų. Naikintuvų tikslumas ir judanti taikinį nėra blogas. Vienas smūgis po kito drebtina mane. Galiu mėsą sugrįžti labai mažos. Tačiau netoli Jassy aerodromo jie pasitraukė. Matomai išsivijo saudmenis.
Netekau Fischer. Jis skrido paskui, todėl negalėjau pastebėti, kas su juo atsitiko. Nežino nieko nei Rothmann. Gabaus jauno lakūno netekimas smarkiai sujaudina eskadrilę. Mano lėktuvas yra suakėtas 20 mm pataikymų ir aštuonis kart smogtas iš 37 mm. Tačiau svarbiosios lalys mažai apgadintos. Yra ir ailingų žmonių!

Po tokio patyrimo kiekvienas būna apglūstas ir išsisėmęs, oet poilsui nėra laiko. Pakeičiu lėktuvą ir vėl į frontą. Sovietai turi būti sukaityti, iki tol nebėra poilsio. Antrąją dieną sunaikinau devynis tankus. Sunki diena. Paskutinių skridimų metu pargdavau akys nuo žiūrėjimo kol surasdavau tanką. Geras reikišius. Tikiuosi, kad kuriam laikui sovietų ofenzivos pajėgumas išsitaro. Pėstininkai be šarvuotųjų nebegali toli įsiveržti.
Poaušrio skridimas patvirtina spėjimus. Visur tyku ramu, niekas niekur nejudė. Nusileidus jaunas mechanikas užsuka ant sparno ir gestikuodamas ramomis rėkia kažką pro variklio žimą. Daugiau iš judesio negu iš žodžių suprantu, kad jis mane veikia su deimantais. Pranešinas ką tik atėjo iš Hitlerio. Jis netgi sakoma, kad as neprievalau daugiau skraidyti. Nenorėdamas juodu ant balto matyti šio draudimo as nebečiuo į kontroles būdą, bet pasilikau prie lėktuvo, kol jis yra paruosiamas naujam skridimui. Pietų metu per telefoną generolas įsako man vykti į Odesą.

Sveikinimo telegramas pradėjo plaukti iš visų kompasu kampu, buvo ne viena ir iš reicho valdžios asmenų. Galvojau, kad bus sunki kova gauti leidimą pasilikti ir toliau fronte. Žinia, kad mano draugai ruošiasi naujam skridimui numuša upą. Jaučiuosi išskirtas. Vykimas apdovanojimu sunkina mane ir mažina pasitenkinimą dėl mano pasisekimų pripažinimo.
Odesoj nieko naujo nepatyrė. Girdėjau tik tai, ko nenorėjau žinoti. Abuojai klausydamas sveikinimų, galvojau apie draugus, kuriems nereikia rūpintis, ir kurie gali toliau skraidyti. Pavėdėjau jiems. Gavau įsakymą tučiuojau vykti į Führerio vadovietę.

Nuo Tiras skrendu JU 87. Pasigedau Henschel. Jo vietoj užpakalyje sėdėjo Rothmann. Pro Fokani, Bukarest, Belgrad, Keskemet, Vienna pasiekėm Salzburg. Grupės vadas von Below atvyko į Salzburg pasiimti manęs. Rothmann išvyko traukiniu atgal į savo tėviškę susitars, kad as paimsiu jį skridamas atgal.
Dvi dienas deginausi saule Berhtesgadeno viesbutyje ant terasos, kvėpuodamas puikiu savo krašto kalnu oru. Pamažu visas įtempimas atsilėjo. Po dviejų dienų stovėjau puikiame Berghof prieš fiurerį. Ne kasdieninis dalykas valstybės galvai priimti karininką, raportuojantį minkstuose skridimo batuose. Bet as buvau laimingas galėdamas juose judėti nors ir sukančes dantis.
Hitleris žinojo visą mano paskutinių dienų istoriją iki ma-

žiausiu smulkmenų. Buvau paviektas jo šilumo ir beveik gilaus širdingumo. Jis džiaugėsi, kad likimas buvo toks palankus, leidęs mums tiek daug padaryti. Jis sakė, kad as esu jau pakankamai daug padaręs, todėl liepiau man palikti frontą. Jis aiškina, kad nėra reikalo, kad visi drąsus kareiviai turėtų žūti. Jų patyrimas ir jų pavyzdys turi būti išsaugotas ateinančioms kartoms. Atsakau, atsisakydamas priimti pasiūlymą, jei jis su savimi rėša sąlygą, kad daugiau negalėsiu vesti savo eskadrilę į kautynes. Jis susiraukė, įsiviešpatavo, tytyla, bet tuojau jo veidas pragiedrėja į šypseną:
— Gerai, jei taip, tai galite kariauti ir toliau.

Pagaliau esu patenkintas ir su malonumu įsivaizduoju savo draugų išraiškas, kai jie išgirs žinią, mane sugrįžtant atgal pas juos.
Fiureris pakviečia arbatai, ir po to mes dar kalbamės valandą ar dvi. Nauji techniniai ginklai, strateginė situacija, ir istorija yra mūsų pasikalbėjimo temos. Jis ypač aiškina man V ginklus, kurie neseniai buvo išbandyti. Jo nuomone esamosios sąlygos būtų klaidina manyti, kad jie yra labai efektingi. Jų taiklumas yra dar menkas. Tai nėra taip svarbu, nes jis tikisi pagaminti skraidančias raketas, kurios būtų visiškai be priekaištų. Vėliau mes pri-

klausysime nuo paprastų sprogtamųjų medžiagų, bet turėsime kažką taip galingą, kad tai pradėjus vartoti, tuoj užbaigsime karą. Jis aiškina, kad darbas su tomis medžiagomis yra tiek pažengęs ir priekis, kad jų atbaigimo galime greit laukti.
Visa tai man buvo naujas dalykas. Negalėjau gerai įsivaizduoti. Vėliau sužinojau, kad sprogmųjų jėga tose naujose raketaose turėjo būti paremta atomine energija. Po kiekvieno vizito pas fiurerį likdavos neišdildomas įspūdis.
Trumpiausiu atstumu iš Salzburgo išskridau ir savo gimtąjį Gorlitz miestą. Visi mano garbei daromi priėmimai mane daugiau vargino negu operaciniai skridimai. Kartą, kai dar ryte septintą val. gulėjau lovoje, mergaičių choras dainavo serenadą po langą. Mano žmonai reikėjo daug įkalbinėti mane, kol prisiverčiau joms pasirodyti ir pasakyti lašas rytas. Sunku žmones įtikinėti, kad jei esi apdovanotas deimantais, tai nebūtinai reikalingi priėmimai ir sveikinimai. Nenorėjau nieko daugiau išskyrus poilsį. Dar kelias dienas praleidau pas savo tėvus gimtajame kaime, jaukioji šeimininkų nuotaijoj. Tada vėl pradėjau klausytis žinių, sekė fronto biuletenius ir jau niekas ilgiau negalėjo mane sulaukyti. Paskambinau Rothmann į Zittau, ir tuoj JU 87 dar kartą skrido per Vienną - Bukarest pietų link į rytų frontą. (Bus daugiau)

AMERIKOS ŽYDAI

Žinomas JAV žydų statistikas bei ekonomistas Jokūbas Leščinski pravedė JAV žydų gyvenimo statist. tyrimus. Jam tik nepasisekė savo tyrimų praveisti JAV žydų metropolij Niujorke, kur jų yra net 2.300.000. Jis ištyrė kitus mažesnius miestus ir priėjo gana įdomių išvadų. Pasirodo, kad JAV žydų darbininkų mažesniuose miestuose veik visiškaai nėra. Jų esą kiek tik netyrinėtame Niujorke. Kaikuriuose mažesniuose miestuose 63% žydų verčiasi prekyba, 17% yra gydytojai, vaistininkai ir pan. Pramonėje dirba vos 7% žydų, o juodadaburių tėra vos 2%. Žydų specialistų, fabriku meistrų bei techninio personalo yra nedaug, bet labai daug jų dirba biuruose ir sandėliuose — iki 30%.
Tarp laisvų profesijų žydų daugiausia yra gydytojų — net 35%, advokatų 18%, dar didelis procentas žydų datu gydytojų ir vaistininkų. Visų laisvų profesijų žydų 11% yra mokytojai. 36% visų žydų yra baigę kolegijos arba universitetus, 36% i-

švina vidurines mokyklas. Du trečdaliai visų žydų tarp 6-16 metų pereina žydiškas mokyklas, o 20% lanko hebraiškas. Daugumas žydų priklauso Bnei Bejt, o sijnistų esą nedaug — stipri esanti "Hassada".
50% žydų turi savo nuosavus namus.
Rusai perbėgo pas bolševikus
Bolševikai paskelbė, kad pas juos vėl perbėgo dar vienas rusų aintikomunistinės solidaristų NTS organizacijos veikėjas, Igoris Pitlenko, anksčiau gyvenęs Libanone. Siemet jis buvo atvykęs į Austriją ir iš ten atvažiavo į Frankfurtą, norėdamas dalyvauti rusų emigrantų solidaristų "Posiev" leidyklos suvažiavime, įvykusiame š.m. rugsėjo 11-12 d. Tačiau išaiškino, kad tai esama sovietinio agento, jis buvo ir suvažiavime neįleistas ir visai iš NTS išmestas. Kadangi jis į Vokietiją buvo atvykęs su Libanono pasu, tai jam vėl buvo leista laisvai iš jos išvykti.
RUSAI EMIGRANTAI PEŠASI
Tarp rusų emigrantų nesutariai ir peštinės, kaip matyti iš jų spaudos ir informacinių biuletenių, dar padidėjo. Ypač savo tarpe pešasi vad. "solidaristai" (NTS) su RONDD šalininkais, linkusiais į monarchizmą. Rusų informacijos biuro RIB pranešime spaudai skelbiama, kad rusų emigrantų politikai V. Baidalakovas ir V. Poremsky iškėlė vokiečių žurnalui "Deutsche Illustrierte" bylą už apšmeižinimą. Minimasis žurnalas buvo paskelbęs, kad abu šie veikėjai karo metu būvę vokiečių organų už jitarimą šnipinėti Sovietams iškisti į koncentracijos stovyklą. "D.I." pristatė teismui liudininkų, įrodinėjusiu, kad bolševikams padėdavo iš rusų emigrantų sudarytas šnipų tinklas, kuris savo veiklą tebeveda dar ir dabar Vokietijoje. Ypač daug tokių agentų būvę infiltruoti NTS aparate. Ši momentą ypatingai ryškino liudininkas Derzavinas, RONDD vedėjas. Atsargos kap. Zawadskis, dirbęs Reicho saugumo vyr. būstinės Berlyne IV skyriuje paliudijo, kad NTS palaikęs ryšį su užnugarėje veikiančiomis raud. partizanų grupėmis. Dr. Kosarevas, savanorių dalinių prie vokiečių Wehrmachto Gudijoje vyr. gydytojas, patvirtino, kad jam žinoma visa eilė atsitikimų, kur suimti buvusieji NTS bendradarbiai aiškinosi gavę tuo reikalu slapto instrukcijų iš NTS slaptos centrinės Berlyne. Ir dabar, esą, NTS negalinti atstovauti rusų emigrantų, bet per jos aparatą vykdomos sovietinės provokacijos.
Dar daugiau: minimoji informacija tvirtina, kad neseniai iš JAV grįžęs trečios rusų emigrantų organizacijos ZOPE pirmininkas G. Klimovas, pagarsėjusios knygos "Berlyno Krem-

laikrodininkas
Taisiu visų rūšių laikrodžius šiuo metu ir vortingai JOHANN SERVO. Baigęs Glasgow laikrodininkų mokyklą, 334 QUEEN ST. W. TORONTO. Gelfime siūsti iš provincijos reg. lietu.

SPORTO AKTUALIJOS

MAŽOJI KREPŠINIO LYGA

Kanados SA pradėta organizuoti MKL nors ir neturėdama dar tvirtų ir nusistovėjusių pagrindų, jau pradėjo vykdyti pirmenybes. Pirmose šios lygos rungtyne Rochester Sakalas, nors ir pralaimėjo pirmą puslaidį, išplėšė pirmąją pergalę prieš Clevelando Žaibą 45:37. Sakalas — Bludnikas, Grėbliūnas V. 5, Malašauskas, Grėbliūnas S., Grėbliūnas A., Babušis, Druseikis 5, Rakutis, Grybauskas 26, Saladzius J. 7, Saladzius V. 2, Žaibas — Motiejūnas G. 6, Melsbakas 3, Barzdukas 10, Johansonas 1, Motiejūnas M. 4, Apanavičius 13. Antroje šios lygos rungtyne Toronto Vytis nugalėjo Hamiltono Kovą 65:52. Vytis — Laurinavičius J., Balsys 9, Grižaitis, Barškėtis, Mitalas 6, Simkus, Paukštys 2, Butkys 6, Vencus, Kasperavičius 10, Žukas 22, Laurinavičius D. 2, Supronas 8, Kovas — Petrušaitis 7, Trumpickas, 10, Narbutas 4, Jankauskas 16, Liškauskas 6, Stanaitis 2, Apanavičius 7.
Salia krepšinio pirmenybių vykdomos stalo teniso komandinės varžybos, pirmose rungtyne Toronto Vytis laimėjo prieš

Hamiltono Kovą 5:2. Vytis — Nešukaitis 2, Rautins 1, Gvidys 2, Kovas — Grajauskas 1, Palta-rokas 1, Stanaitis 1.
Krepšinio pirmenybėse sutiko dalyvauti šie klubai: Rochester Sakalas, Clevelando Žaibas, Toronto Vytis, Hamiltono Kovas. Kviečiamas dar ir Detroito Kovas ir laukiama prisidėdant Niagara Falls lietuvių. Pirmenybes numatoma užbaigti iki balandžio mėn. Sezono užbaigimui būtų su-ruoštas visų lygoje dalyvaujančių komandų žaibo turnyras. Pirmenybių nugalėtojų steigama pereinamoji dovana.
Stalo teniso komandinėse varžybose iki šiol sutiko dalyvauti trys klubai: Sakalas, H. Kovas Vytis. Kviečiami — Detroito Kovas ir Londono Vilnius.
Siūlomos tinklinio pirmenybės tuo tarpu nebus pravedamos dėl mažo dalyvių skaičiaus. Patarima pagal susitarimą ruošti tik draugiškas rungtynes. A. S.
Pasaulinės ledo rutulio pirmenybės prasidės 1955 m. vasario 23 d. Vakarų Vokietijoje: Kanada šiais metais netikėtai pralaimėsi meisterio titulą Sovietų Rusijai, stipriai ruošiasi.

ATSAKYMAS p. J. SOLIŪNI

Dėl mano pasakymo "TZ" Nr. 41, 1954. X. 21, antraštė "Būtinybės sekantoms sporto žaidynėms" p. J. Soliūnas parašė disertaciją kritikos "Sedevra" užimantį beveik pusę laikraščio puslapio. Turiau ir as pasinaudojau bei ir brangia laikraščio puslapy talpa atsakyti nors ir į nerimtus užmetimus.
Taigi p. J. S. savo "kūrinyje" "Diena ir naktis" ("TZ" Nr. 43, 1954. XI. 4), tariasi kiekvieną mano sakinį, aiškinimą, siūlymą bei padėties konstatavimą taip suniekines, kad, jei tik p. S. sekti ir patikėti, atrodo, K. Lukošius vien tik giriasi ir nesamoms skelbia. Į visas p. S. priekabas atsakysiu pačiliui.
Jeiku p. S. neatsimena kas buvo 1951 m., tai tenka priminti. Kas gi suruošė pirmąsias lietuvių sporto žaidynes? Ar tai nebuvo torontiški klubas ir jo iniciatyva? Ar gi tuo metu veikė bet koks FASKtas? Juk Toronto pirmųjų žaidynių metu, dalyvavusiems klubams pritariant ir sūfinkant sudarė organą, kuris atgaivintų kadaise Vokietijoje veikusių FASKtų arba sudarytų naują. Tas buvo padaryta ir tik po pirmųjų žaidynių visas kitas ruošė FASKtas. Taigi mano pasakymą dėl iniciatyvos ruošti žaidynes ir susidomėjimo jomis, tik miegojęs galėtų kitaip išvedžioti.
Mano konstatavimas, kad per vėlu buvo pakeitimus daryti yra visiškai logiškas. Visi klubai reikstravosi Toronte kur dalyvių skaičius ir tepaaiškėjo — berods, porą savaičių prieš žaidynes. Žaidynių vykdytojai (ne rengėjai) negi galėjo ir negi turėjo teisę žaidynes atšaukti, atidėti bei jas pertvarkyti? Neabejoju FASKtas irgi tuo pačiu laiku dalyvių skaičių sužinojo. Jis irgi pakeitimui nedarė ir nebegalėjo daryti. Gal p. S. nuostolius būtų padengęs? Jeigu ka galima dėl to kaltinti, tai tik ne žaidynes vykdytojus. Kodėl p. S. sąvės nekaltina? Būtu daug objektyviau ir logiškiau ieškoti pradžios tos klaidos. O ji buvo klubų atstovų posėdyje po Cikagos žaidynių, kur, jei neklystu, ir p. S. dalyvavo. Gal p. S. galėjo tada numatyti didelį dalyvių skaičių ir siūlyti kokias, kur ir kaip žaidynes praveisti ir sutvarkyti.

ATSAKYMAS p. J. SOLIŪNI

Kiekvienas pasidaro didelis galvočius po laiko.
Norėdamas Torontą aptemdyti p. S. suka sviesę ant Cikagos — tai objektyvumas! Kiekvienas geriau mato krislį kito akyje, negu savojoje, tai kam atvirksčiai įrodinėti ir sau priestarauti.
P. S. mėgina kažkur surasti triukšmą — jam bei pralaimėjusiems nepatinka. Tur būt, p. S. nėra buvęs sportininku, jeigu negali pakeisti ovacijų ne pralaimėjimui skirtų. Dėl žiūrovų triukšmą pasakysiu tik tiek — klubas ir kiekvienas klubo sportininkas sveikina ir didžiuliais torontiške publika — žiūrovais. Cikagoje buvo ramiau, nes krepšinio nugalėtojų išėjo Torontas. Jei p. S. turėjo galvoje kilusį triukšmą tarp klubų dėl žaidynių nuostatų neįvykdymo kaikiurių rungčių pravedimo tikslingumui. Čia priekaištas dėl triukšmo būtų vietoje, bet p. S. vėl susipainiojo savo galvoje labirintuose — tarp vykdytojų ir žaidynių rengėjų. Rengėjai, t.y. FASKtas, išleido nuostatus; jis pats, berods pilnoje sudėtyje, žaidynėse buvo — tai ir pareiga jo, žiūrėti, kad jo įstatymai būtų įvykdyti.
Kiekvienam savas miestas neklaidus. Dėl rungčių vietovių atstumų ir jų išdėstymo Toronte p. S. prisipažinta nematęs, bet kaip papeikiau dėl to Cikagos žaidynių rengėjus, t.y. FASKtą, jis už tai pyksta. Nepataikiau ka peikti, nes p. S. sakė: "Beje visas aikštės ir sales Cikagoje suieškojo ne — augščiausia valdžia". Kieno tai nuopelnas, vistiek ne labai koks.
Toliau p. S. prašo paaiškinti apie mūsų sporto klubų finansinius išteklius. Tikiuosi tai buvo išsiblaškęs skaitymas. Iš kitos pusės, gal as ir šnėlydau; gal p. S. klubas yra tiek turtingas, kad gali išnuomoti tokią vietą o jei jos nėra Cikagoje, tai įrengti, kad visos sales ir aikštės būtų vienoje vietoje kaip Kūno, Kultūros Rūmuose Kaune. Manau, kad tokių vietų neramime nei Cikagoje nei Toronte.
Galiausiai p. S. užkliūva ir už mano siūlymo dėl žaidynių pertvarkymo. Argi neįmanoma suprasti dviejų sakinių reikšmės bei prasmės. Pirmąjį sakinį daviau keletą pavyzdžių kaip galėtų būti žaidynės pertvarky-

tos. Antrasis sakiny — mano siūlymas vadovautis olimpinę sistemą. P. S. apvertė tuos du sakinius augstyn kojom. Nirsta kad patsisidūti, pabrėžė, rešyti anksčiau, porina, kad mano siūlymas per drusus, o iš kitos pusės sakosi, kad ir jis panašius siūlymų dars. Kur čia logika, o gal tik jam vienam drąsus siūlymai, legaliniai daryti? Be reikalo p. S. stengiasi ką tai įrodyti bei mane paaukti. Esu tikras, jog ir jis sutiks, kad reikia žaidynes pertvarkyti ir tai, kar-toju, yra būtinybė. Darbo dienų nieks nenorės aukoti, kad žaidynes ištėsti per 4 ar 5 dienas.

Toliau prikiša, kad as užmiršęs skirtumą tarp I ir IV žaidynių ir aiškina, kokios varžybos kokioje šventėje buvo prastos. As to neužmiršau, kaip jis, nes buvau vienas iš daugelio I-jų žaidynių iniciatorių ir rengėjų. Gerai kad p. S. vistiek atsimena I-jų žaidynių varžybas, tik ne beprisimeną, kas jas ruošė.

Grįškim prie klubų atstovų suvažiavimo po Cikagos žaidynių. Atrodė, vėl p. S. užmiršęs, kas ten buvo kalbėta ir nutarta. Ar nebuvo nutarta 1954 m. šventę ruošti (pvgi tai ką pat kaip Cikagoje) ir įvykdyti suilyti Torontui? Tai kieno kaltė, kad išėjo tokia kamštis? Rengėjų ar vykdytojų? Dalyvių bei komandų gausumą vykdytojai, kaip sakiau, sužinojo dvi ar viena savaitę prieš žaidynes; tū pačiu laiku, tikiu, ir FASKtas gavo žinias. Tai ar tada buvo laikas žaidynių tvarką, sistemą bei laiką keisti? Dargi buvo tokių, kurie nesiregistravę atvyko dalyvauti.

P. S. negali įsivaizduoti, kad žaidynės galima praveisti sugrupuojant po dvi apygardas. Pagal jį, negalima būtų praveisti jokių žaidynių bei rungčių jei žaidėjų ar komandų skaičius neporinis — tai tikri p. S. "deimantiukai".

Mano siūlymą — persikirti į žiemos ir vasaros sezono sporto šakų žaidynes — p. S. apvertė, o man, priskyrė kažkokio savo sugalvotą grupių būdą. Gal jis ir idomus, bet nieko apie jį plačiau nerašo. Pagal mano siūlytą olimpinę sistemą aiškiai pabrėžiau, žaidynes praveisti visiems klubams dalyvaujant kartu — o ne grupinių ar kitokių susigrūpavimų nugalėtojų susitikimu. Kodėl taip siūliau, mano buvo aiškiai argumentuota.

Esą kaikurie klubai bei žaidėjai į Torontą nebevažiuosia, nes miegoję parkuose. Tokių žaidėjų ar klubų, kurie nustatytu laiku nepranešė atvyksta, nori žaidynių dieną užsiregistruoti, dalyvauti ir nakvynės gauti, ateityje žaidynių vykdytojai, nežinint, FASKto spaudimą, turėtų apstieidėlių nepriimti į žaidynes.

Užbaigai norėčiau p. S. pasakyti, kad mėginant ką kritikuoti, reikia išstudijuoti kritikuojamą dalyką.
Ateityje tokia bei panašia pūlemika tuo klausimu su p. J. Soliūnu nematau reikalo ir prašmes užsiminti, nes per daug nerimta.
K. Lukošius.

Garantuotos anglis yra geriausios!
Visų rūšių anglis ir malkas užsakykite per mūsų atstovus
VYT. ir SIGITA AUŠROTUS
DOMINION COAL & WOOD
SKAMBINTI TELEFONU LL. 0527
(Nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro)

Mes dirbame 24 valandas
THE VICTORY FLORIST
Mūsų krautuvė dvejose vietose:
749 QUEEN ST. E. Tel. RL. 5804
576 QUEEN ST. W. Tel. EM. 3-1618

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija
DEDA NAUJAS APSILDYMO KROSNIS:
* Vandens ir oru apšildymo, * Paprastas ar "Air Conditioning", * Perstato apšildymą iš anglių į alvą. * Taip pat atlieka įvairiausių elektros instaliacijos darbus.
Pigiausias kainos.
Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.
Išsismokėjimo sąlygos — 24 mėn. Techniški patarimai veltui.
Smitas Electric and Heating Co.
71 BEATY AVE, TORONTO - Tel. OL. 8719.

Laikrodininkas
Taisiu visų rūšių laikrodžius šiuo metu ir vortingai JOHANN SERVO. Baigęs Glasgow laikrodininkų mokyklą, 334 QUEEN ST. W. TORONTO. Gelfime siūsti iš provincijos reg. lietu.

Geriausią pas Phillips už mažiau

\$169.00
Pagražink savo gyvenamą kambarį šiais puikiais baldais... patogius, erdvius, puikiai apmušti vilnos ar damasko medžiaga. Spalvos pasirenkamos tūtinai pagal jūsų kambario išdėdą... sėdynės su spyruoklėmis ir gumos - oro pagalvėmis. Ilustracijoje matote 2-jų gabalų Chesterfield arba mažesni komplekta.
Phillips Chesterfield
FACTORY: 953 DUNDAS W. E.M. 3-1611
SHOW ROOM: 877 QUEEN ST. W.

GENERAL INSURANCE
AL DUDA
VISU RŪŠIŲ DRAUDIMAS
WA. 4-8530
Savi pas savus!

Gerbiamus mūsų parduotuvės klientus
KALĖDŲ SVENČIŲ ir NAUJŲ METŲ proga
nuoširdžiai sveikina su geriausiais linkėjimais
Jums dėkingi

J. E. PUNKRIS ir J. A. KRASAUSKAS

(PARKSIDE MEAT MARKET)

Maisto Produktų Parduotuvė

335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LL. 1258

LINKSMŲ
SV KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ
savo mieloms lankytojoms, draugams ir pažįstamiems
linki.

SVETAINĖS "TULPĖ"

Savininkai:

GRIGAIČIAI ir BASALYKAI

994 Dundas St. W., Toronto

Mielus mūsų esamus ir būsimus klientus
šventų Kalėdų ir Naujųjų 1955 metų proga
nuoširdžiai sveikina

EUGENIJA ir VIKTORAS JANULEVIČIAI

"VICTORIA"

Dovanų ir kitų prekių krautuvė

827 College St., Toronto, Ont.
(prie Ossington)

MIELUS LIETUVIUS
su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais
sveikina

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE

872 Bloor St. W. - ME. 4605

Savo mieluosius klientus
Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
sveikina, daug laimės ir sėkmės linkėdamas

L. SALMONAITIS

"Derby Men's Shop"

2576 Yonge Street, Toronto, Ont.
Telef. HU. 9-9624

Visiems savo klientams, buvusiems ir būsimiems,
linkių linksmiausių Kalėdų ir ateinančių
1955 metų

FELIX RADIO - TELEVISION

SALES and SERVICE

236 Gladstone Ave., Toronto. Tel. OL. 3356

F. NORVYDAS

LINKSMŲ KALĖDŲ ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
visiems klientams ir pažįstamiems linki

PUBLIC SHOE STORE

1414 Dundas St. W. Telefonas KE. 3881

Sav. I. ASTRAUSKAS

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
visiems lietuviams klientams linki

METRO RADIO

APPLIANCES & FURNITURE

1199 - 1201 Dundas St. W., Toronto, tel. KE. 6272

Jis ilgai tylėjo nuleidęs galvą.
Paskui pakėlė akis ir tarė:

— O man vis dėlto, kaip gražu,
mano mielas bičiuli, kai mus ima
šaukti praeitis. Man rodos, tada
žmogaus širdyje suvirpa amžinybės
gijos, vedančios mus daug
toliau, nei leidžia laikas ar da-
barties akmeninės užtvartos.

— Ne, ne viskas, ką mes esame
likimo rankomis užkasę ir palai-
doję, pavirsta pelenais ir dulkė-
mis. Juodas kryžius ant kapo
slepia savyje amžinojo pavasa-
rio misteriją su žvaigždžių lietu-
mi ir rausvu daugu susilusiam
žemės gruode. Man rodos, ryš-
kiai tą pergyvenu, kai anie nuli-
le Kalėdų varpeliai vėl pabunda
baltuose keliuose, išsklandę prie-
š akis be žado likusiojo praei-
ty. Žiūrėk tik, kaip tas tolimas,
horizontas, susiliejęs su stūkan-
čiais miškais tolimoje, vėl ima
rausti ir platėti, verždamasis iš
nykios šio vakaro tylos, kuri taip
sunkiai spaudžia šitas akmenines
mūsų dienas.

— Din - din - din, — ar girdi,
kaip suskamba šidabrinis varpe-
lių balsas ir sujūdina sunkią pu-
šies šakelę šitoje nustabioje ty-
loje. — Din - din - din, — kaip
švelniai veržiasi į širdį, imdama
drebėti baltuose tėviškės laukuose,
supdamasis su lediniu girg-
dančios svirties dejavimu pilna-
me vakaro sutėmų kieme. Ar ne-
pabudina jis dabar tau neapsa-
komi saldų jausmą, skandinan-
tį visą dabarties skausmą ten
ano šulinio gilumoje, iš kurios
kadaise sėmėms savo krikštoli-
nę laimę...

— Din - din - din, tik klausyk,
kaip sklinda, supas ir aidi tas
balsas, pilnas anos neįsivyntos
meilės ilgesio...

Niekaip negaliu užmiršti to
švento vakaro, kai mes grįžome
į tėviškę Kalėdų atostogoms.
Mes važiuavome tada per tylų,
šarmotą mišką ir baltus laukus.
Tai buvo tolimas kelias, kuriuo
nebekeliausime daugiau nė vie-
nas. Taip, nebekeliausime... Už-
snigtos ir užpustytos pėdos išdilo
žemėje. Nuėjo mūsų jaunystė su
didžiausiais troškimais ir savo
neramia dvasia. Nusilenkė jai
saulė, kalnai ir žvaigždės, bet
tik vieną sykį — pirmą ir pasku-
tinį... Ar būtų kas da kalbėti
apie tai? Bet neturėdamas atei-
ties, gyvenu praeitimi, kuri da-
bar viena gaivina širdį ir sudrė-

— Ar matei? — klausė vėl
mergaitė, pasukdama paraudusi
sruostą. — Kodėl jis mūs nebi-
jojo?

— Is tikrųjų, kodėl jis mūs ne-
bijėjo?

Ar tik nebuvo tada mums
kažkas dieviškai švento, jaunat-
viškai gražaus ir angeliškai ty-
ras privertęs šiandien mūsų šir-
dį vėl kilti augštin. Ar tik ne-



KALĖDŲ VARPELIAI

VYT. TAMULAITIS



kina išdžiūvusias nuo svetimo
vėjo lūpas...

Prisimenu, jau geso tada sau-
lė, kai tolimoje sutvisko žėruo-
jantis dangus, rausvais ugnies
atspindžiais apiberdamas baltus
laukus ir tylų, sustingusį mišką,
kuris savo tyloje buvo iškalbin-
gas ir pilnas paslėptos gyvybės,
kaip ir šiandien kęčianti širdis.

Tyliai sugirgždėjo roges,
bėgdamos slidžių keliu, o varpe-
lių skambesys lydėjo mus tolyn
ir tolyn, į tą patį horizonto me-
lynumą, kurį tu vėl matai prieš
savo akis. O kiek daug grožio
tada įskaitė akys kiekvienoje pa-
kelės nusiviriosioje šakelėje, ku-
rią spaudė prie žemės stovį snie-
go luitai, angelišku baltumu ža-
vėdami degantį žvilgsnį. Ar dar
prisimeni, kaip saldžiai spaudė
krūtine ana tėviškės vakarų ty-
lą, kaip dainavo krisdamos į žė-
mę snaigės. Dabartyje neižvelgs
jau to mūsų akys ir neišgirs šir-
dis tos stebuklingos dainos tylo-
je...

— Žiūrėkit, žiūrėkit! — sušu-
ko tada Silva, kai mes išvažiovo-
me į pamiškę. Ji rodė ranka kiš-
kutį, stovintį šalia kelio. Pasi-
stiebęs ant paskutinių kojų, jis
žiūrėjo į mus nustebęs savo di-
delėmis akimis, nė kiek neboda-
mas mūsų artumo. Tik kai tėvas
plaukštelėjo botagu, jis šoktel-
ėjo ir dingto tolimoje, kaip dul-
kių kamuolėlis nusirisdamas
sniegu.

— Ar matei? — klausė vėl
mergaitė, pasukdama paraudusi
sruostą. — Kodėl jis mūs nebi-
jojo?

Ar tik nebuvo tada mums
kažkas dieviškai švento, jaunat-
viškai gražaus ir angeliškai ty-
ras privertęs šiandien mūsų šir-
dį vėl kilti augštin. Ar tik ne-

buvo mūsų akyse to žavinčio
spindėjimo, kuriuo žybčiojo
žvaigždės dangaus augštybėse.

Taip, taip! Nes pirmą kartą
sėdėjau taip arti mylimos mer-
gaitės. Tuo metu nežinojome
dar, kas yra meilė ir kančia, kas
dens naktų sielvartas, negesta-
yra skausmas ir verkiantis ru-
tis juodoje tamsoje ir klaidžio-
jantis neramiuose mūsų sapnuo-
se, kaip vaiduokliški gilių rai-
stų žiburiai. Mes tada galėjome
glausti visą žemę prie širdies,
neturėdami jokio supratimo apie
aštirus erškėčių dyglius, kurie
tik daug vėliau sukrūvino mūsų
širdį ir rankas. Ak, tos jaunystės
dienos, nuskambėjusios tėviškės
baltais keliais su šidabriniais va-
rpelių dindėjimu...

Nepyk, jei aš dabar prisimi-
niau Silvą, tą šviesią jaunų die-
nų mergaitę, su kuria tada sy-
kiu važiuavome į tėviškę. Tai ne
jos pasiilgimas gražina mane į
aną stebuklingą vakarą, bet tas
jaunystės šauksmas, skurdžioje
dabartyje, viliodamas vėl grįžti
į tą nuostabią grožį, kurį dabar-
tis atitvėrė nuo mūsų skaudžių
smūgių. Pagaliau, juk nesutiksi-
me ir neišvysime ko nors gražes-
nio gyvenime už tai, ką mūsų
jaunystės širdis tada išskyrė ir
iškėlė virš žvaigždžių ir saulės.
Niekada, mano brangus bičiuli! Daug
ko mes, galbūt, dar ilgėsi-
mės ir lauksime, kopsime dair-
damiesi į augstus kalnus ir plauk-
sime ieškodami per gilius vande-
nynus, bet paėmę į rankas, kas
taip vilioja mūsų širdį, nuleisi-
me akis ir sausi ištarsime pa-
tys sau: ne, ne, tai...

Ne, ne, tai, ko tu ieškai. Tą jau
seniai nusinėsi ano vakaro ža-
ros. Tas jau seniai nuėjo anuo
baltu tėviškės keliu, kuriuo na-
skambėjo anie Kalėdų varpeliai,
tildami ir mirdami tylinčiuose

be žado laukuose... Tai tena
sukniubęs verkia mūsų ilgesys
tai tenai likusi širdies vilionė
žadinanti mus iš miego...

— Aš dar prisimenu, kai išvažio-
vome iš miško, kokia šviesi nak-
tis buvo apglubusi visą žemę.
Tolimi žiburiai mirgėjo apsnig-
tų namų languose ir mėnuli-
blanki šviesa spindėjo pakele-
medžioose ir šidabru nubarsty-
tame kelyje, kuris vedė mus na-
mo...

Namo, namo! Tai buvo žem-
čiūgais nubertas kelias, žerintis
akys ir neišdylantis širdyje.

— Kaip gražu! — ištariau žiū-
rėdamas į akis. Ir tada pama-
niau, kad jose buvo toks pat gra-
žus dangus, su tomis pačiomis
žvaigždėmis ir nepasiekiamu to-
luma, kai ir ten, augštybėse. Pri-
simenu aiškiai, kaip tada mano
širdį subudino saldus ilgesys, su-
mišęs su dideliu džiaugsmu, ku-
ris emė staiga veržtis iš širdies
ir tvinti krūtineje.

— Aš žiūrėjau į tą blizgantį ke-
lią nenutraukdamas akių ir ne-
suprasdamas savęs. Tik pažvel-
gęs vėl į mergaitės veidą, ap-
šviestą švelnios šviesos, išsigan-
dęs krūptelėjau. Ji buvo tokia
graži, tokia šviesi ir neapsako-
mai miela, kad nediršau prakal-
bėti į ją. Ji tebežiūrėjo į dangų,
išsiklausiusi į nakties tylą. Ma-
čiau pravaras lūpas ir pakeltą
šviesią kaktą. Jos širdis kalbėjo-
si su žvaigždėmis, ir jaunystės
troškimai uždegino ją skaid-
ria ugnimi.

— Aš atsargiai paėmiau jos ra-
ką ir švelniai suspaudžiau. Ji pa-
suko veidą ir valandėlę žiūrėjo
į akis.

— Silva! — pakartojau jos
vardą taip tyliai, kad ji negalėjo
išgirsti. Bet ji išgirdo ir nusišyp-
sojo. Švelniai paglostė jos ran-
ką, keldamas prie krūtinės.

Ji nežymiai pasivirio prie mano
peties ir atrėmė savo garbiniuotą
auksinę galvelę. Džiaugsmas
emė degti krūtineje ir veržtis iš
akių šviesa, kurios taip ilgėjosi
širdis. Visai kitas pasaulis sken-
do prietemoje už mūsų, visai ki-
tas dangus lenkėsi prie žemės,
bučiuodamas ją... O tas gražus,
žerintis kelias vedė mus namo.

— Ar matai, kaip rieda dangu-
mi žvaigždės? — paklausė staiga
ji.

— Taip, Silva. Jos krinta ant
kelio, kad nušviestų mūsų žings-

nus...

— Gal būt, — ištare ji. — Bet
ar jos nuves mus į anas augšty-
bes, kurių taip ilgisi širdis, —
laučiau jos liūdnei suvirpėjusi
balsa.

— Tikėkim, atsakiau. — Kaip
gražu tikėti ir laukti...

— Tikėkim, — ištare ji, pa-
žvelgdama į akis. — Tikrai gra-
žu tikėti ir laukti. Ne tik lauk-
ti, bet ir šituo nuostabių kelių
ilgai ilgai keliauti. Ji vėl atsar-
giai atsirėmė į mano petį. Jau-
čiau jos širdies plakimą taip arti
saves. Ir man, rodos, mūsų šir-
dys emė staiga sutartinai tikėti
tuo pačiu džiaugsmu, kuris ap-
pila visą žemę ir laukus, kuris
privertia nusisipoti saulę ir
skaisčiau žibėti žvaigždės. Va-
rpelių skambesys emė gauti vis
garsiau ir garsiau, nešdamas mū-
sų mintis savo angeliškais spar-
nais virš žemės, virš kalnų ir
upių, virš tamsaus miško ir raus-
vo, šviesaus debesies, tenai augš-
tai augštai, kur žydėjo mūsų il-
gesio gelės, nejauciančios nei vė-
jo, nei šalto juodos nakties alsa-
vimo.

Ar tai buvo atėjusi meilė ir
budino mano širdį pabusti? Taip,
tai tikrai. Nes niekada tokio ža-
vingo nakties skambesio aš dau-
giau negirdėjau. Niekada dau-
giau nemaniau tokio šviesaus
nakties melnyno ir taip skais-
čiai degantių žvaigždžių, kaip
tada keliaudamas tuo šviesiu ke-
liu namo. Tyliai klausiausi vidu-
ryje nakties ramaus mergaitės
alsavimo, kurios auksinė galvelė
vis labiau ir labiau sviro ant ma-
no peties. Gal ji buvo užmigusi,
o gal tik skendo svajonėse, kaip
ir ši tyli naktis mėnesienoje. Ne-
diršau kalbinti jos, tik atsargiai
pasukau veidą ir švelniai pri-
glaudžiau lūpas prie baltos kaktos.
Ji nepabudo, tik ant mano
krūtinės nusivirio jos galva, kurią
švelniai priglaudžiau prie savo
širdies virpančiomis rankomis,
lyg pirmąjį pavasario žiedą, ku-
ris buvo toks brangus ir myli-
mas...

Ak, Silva, nežinau šiandien,
kur tu! Mes, galbūt, paklydom
painiose gyvenimo kryžkelėse.
Bet to baltos kelio negaliu už-
miršti, kai suskamba tolimųjų
varpelis. Aš visada matau jį, žė-
rintį mėnesienoje ir vingiuojantį
sniegu nuklotais laukais, kur de-
ga gimtų namų ugnis. Gal užge-
so anos žvaigždės, kurios krito
tada ant šidabru nubarstytų pė-
dų, gal nukrito į putojančias ma-
rias ir nuskendo jų gelmėje...
Nenoriu šiandien ieškoti į tai at-
sakymo. Tik noriu nusilenkti
dangui ir žemei už tą valandą,
kada pajutau širdyje meilę. Nie-
ko gražesnio nerandu, kas taip
švelniai budintų ir keltų mano
sielą, kaip anas Kalėdų varpelių
skambėjimas tame baltame, si-
dabriname kelyje, bėgančiame
tėviškės laukais per mėnesienos
tylą.

— Din - din - din, — aidi švel-
nus skambesys ausyse, kad ilgai
ilgai pasiilktų širdyje, supdamas
ją kancioje, liūliuodamas siel-
varte ir ramindamas liūdesyje.

Burlickį paveikę pabaltiečiai

MVD pulkininkas Burlickis sa-
vo atsiminimuose "Life" prisipa-
žino, kad kovodamas prieš lietu-
vius partizanus jis buvęs tiek pa-
veiktas jų tėvynės ir laisvės mei-
lės, kad galutinai apsisprendęs
bėgti. Tam pačiam "Life" dabar
rašas kitas bėglys MVD pulki-
ninkas Rostovorov sako, kad
1940 m. pasiūstas su Maskvos
proletariškąja divizija okupuoti
Pabaltiję valstybių, jis pirmą
kartą pamatęs ne tik užsienie-
čių neapykantą sovietiniams už-
puolikas bet taip pat ir Vaka-
rų gerbūvį. Jį ir politrusus so-
vietinio propagandos melo išsif-
ravimas labai sukrėtęs. Idomu,
kad rusai laiko Pabaltiję vals-
tybes — Vakaraais, tačiau Vakarų
savimi patenkinti diplomatai
kalbėse apie Vakarų Europos
ateitį pabaltiečių niekal neprisi-
mena. Kam priklauso Pabaltijis
— Vakarams ar Rytams?

MARTIN BORMAN PASKELBTAS MIRUSIU

Hitlerio pavaduotojas pagaliau
įtrauktas į Vokietijos mirusiųjų
sąrašą kaip Nr. 29.223. Jis buvo
apsuptame Berlyne, iš kurio no-
rėdamas pasprukti dingo ir ne-
buvo rasta nei jo lavono, nei jo-
kios kitos žinios. Tik Arthur Ax-
mann, Reicho jaunimo vadas liu-
dijo jį matęs sužeistą sprogstan-
čio tanko. Vaikų globėjų prašo-
mas, Berchtesgadeno teismas pa-
skelbė jį mirusiu. Mirties data
prapajinta gegužės 2 d.
Jau ne kartą pasaulyje buvo pa-
sirodę gandai, kad Bormanas ten
ar kitur užtiktas, ar Maskvoje
gyvenęs.

Kaip žinia, propagandos minis-
teris Gobbels, kuris, sakoma, nu-
sižudęs su visa šeima, taip pat
dar nepaskelbtas mirusiu.

**KALĖDŲ
DOVANOS...
PAPROTYS KALĖDOSE**

Sakoma, kad Kalėdų dovanų paprotys kilęs iš
senųjų romėnų laikų: jie pirmąją naujųjų metų
dieną pasikeisdavo dovanomis. Vėliau šis paprotys
persikėlė į Kalėdas ir šiandien yra vienas iš
gražiausių šventės malonumų.

O'Keefe's

O'KEEFE'S BREWING COMPANY LIMITED

Gerbiamus priėjus bei prietelius
KALĖDŲ SVENČIŲ ir NAUJŲ METŲ proga
prašau priimti mano nuoširdžius sveikinimus

JULIUS MILIUSAS

Montrose Bucher & Grocery

1006 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Telef. ME. 9714

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

Mohawk Furniture

Savo mieliems klientams linki linksmų
šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.

2446-48 Danforth Ave., Toronto, Ont.

Telefonai: OX. 4444 ir OX. 0944

Linksmų švenčių ir laimesnių 1955 metų
linkių visiems savo maloniems klientams ir
prieteliams

J. BERZINSKAS

1212 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Telefonas LA. 9547

Savo mieluosius klientus šv. Kalėdų ir Naujųjų
— 1955 metų proga sveikinu linkėdamas sėkmės

Jonas V. MARGIS, Phm. B.

"Margis Drugs"

408 Roncesvalles Ave. (kampas Howard Park Ave.)

Telefonas LE. 1944

Toronto, Ontario

Savo mieliems klientams linkime
kuo linksmiausių šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

ADAMONIS & BUDRIUNAS

DISTRICT ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke St. W.

Montreal, Que.

Tel. PL. 8501

Gražiausi sveikinimai mūsų klientams lietuviams
ateinančių švenčių proga

ESTO BAKERY

1378 Queen St. E., Tel. GL. 2607

783 Yonge St. Tel. WA. 4-5845

Juodos ir baltos duonos specialistai.
Kepame tortus ir įvairius pyragaičius, o tai pat
parduodame sūrius ir įvairių rūšių dešras.

Savo mieliems klientams — lietuviams linkime
linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

York Packing Co.

104 Trowell Ave.

Tel. MU. 8251

Toronto, Ont.

D. Britanijos lietuvių problemos

Tremties uždaviniai

Svarbiausi tremties uždaviniai yra Lietuvos laisvinimas ir lietuvių išlaikymas.

Lietuvos laisvinimas yra surištas tarptautinių įvykių grandine. Šia problema rūpinasi mūsų laisvinimo organizacijos (VLKas, ALT, LLK) ir buv. N. Lietuvos atstovai užsienyje. Jų uždavinys yra nuolat kelti Lietuvos, kaip tautos ir valstybės, reikalus tarptaut. sambūriuose, konferencijose; atstovauti ir ginti mūsų krašto reikalus visur, kur tik yra paliejami mūsų tėvynės interesai.

Nors laisvinimo veiksmų atstovai tarptautiniuose sambūriuose neturi sprendžiamos reikšmės, bet jie kaip informatoriai ir mūsų krašto atstovai yra padarę labai daug. Karui pasibaigus tarptautinėse konferencijose lietuvių buvo skaitomi "užmiršta tautele", gi šandien mūsų veiksmų memorandumai yra laikomi kaltinimo aktais sovietiniam okupantui.

Lietuvos laisvinimo sėkmingas darbas priklauso ne vien nuo mūsų veiksmų akcijos, bet daugiau nuo tarptautinių įvykių eigos, kuriuos pakreipti pageidautama mums linkme mes tremtiniai neturime jokios jėgos. Šios efektingos jėgos neturi ir mūsų laisvinimo veiksniai — jie neturi fizinės jėgos (H-bombų ir kariuomenės), kuri galėtų priversti kriminalinius Kremliaus nusikaltėlius pasitraukti iš mūsų krašto.

Ilgametė tremtis siekiant ir nepasiekiant galutinio išlaisvinimo tikslo — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo — ir mūsų veiksmams padarę neigiamos įtakos, nes jau nesutariama dėl laisvinimo metodų. Šia liga serga ne vien tik mūsų laisvinimo veiksniai, bet ir kitų didesnių tautų tremties laisvin. organai.

Lietuvybės išlaikymas yra mūsų tremties vidaus problema, sprendžiama mūsų pačių jėgomis. Šia problema rūpinasi tremtyje veikiančios organizacijos ir pavieniai asmenys.

Si problema paliečia iš esmės dviejų bendruomenių santykiavimą ir bendradarbiavimą, kurios atstovauja dvi skirtingas kultūras. Lietuvių grupės, radę prieglaudą svetimuose kraštuose, kaip D. Britanijoje, Kanadoje, JAV, Australijoje, pateko į svetimųjų katilą, kuriame tirpdydmo temperatūrą atlaikyti tegalima tik stipriai susikabinus savo tautinės kultūros grandine.

Asimiliacijos pavojus

Visi emigrantai, ar tai būtų tremtiniai ar savanoriai išvykęliai svetimuose kraštuose susiduria su asimiliacijos pavojumi. Šis pavojus atsiranda dėl dviejų skirtingų bendruomenių — imigrantų iš vienos pusės ir svetimo krašto iš antros pusės, — susitikimo ir santykiavimo. Svetimo krašto bendruomenė, būdama savo žmonių skaičiumi didesnė už imigrantų grupę, diktuoja jai gyvenimo sąlygas, priverčia ateivius taikintis prie vietinių papročių, gyvenimo būdo, kalbos ir t.t. Kaikurie imigrantai, siekdami pagerinti savo materialinį gyvenimą, greitai apsipranta su nauja aplinka, išmoka vietos kalbą ir primiršta savąją, priima vietinius papročius ir paneigia savuosius. Toks žmogus aplamai yra žuvęs savo tautos atžvilgiu.

Tačiau pagrindinė imigrantų masė, atsiradus tarp svetimųjų, susidūrus su svetima bendruomenė, pajunta savos bendruomenės ryšį, kuris visus jos na-

rius jungia į vieną būrį. Sie bendruomenės ryšiai pasireiškia ne vien tik per savo tautines organizacijas, bet ir atskirų asmenų susitikimais ir santykiavimais. Čia ir prasideda asimiliacinė kova, kurioje vietinė bendruomenė, būdama savo krašto ir valstybės šeiminkė, stengiasi naujuosius ateivius sulyginti su sveisiais nariais.

Šitas sulyginimo arba asimiliacijos grumtynės pergyvena visos tautybės. Vienos tautybės greičiau asimiliuojasi, antros lėčiau, o trečios visiškai nepasiduoda asimiliacijai (pvz. žydai). Tas priklauso nuo tautinių bendruomenių rasės, kultūros laipsnio ir jų organizacijų kovingumo.

Lietuvius tenka priskirti prie antros grupės, kurie asimiliuojasi trečioje — ketvirtoje kartoje. Dėl šios priežasties JAV iš vieno milijono lietuviškos kilmės amerikiečių turime tik apie šimtą tūkstančių lietuvių, kurie domisi lietuviškais reikalais. Iš dešimties tūkstančių senųjų išeivių D. Britanijoje skaitome tik apie tūkstantį, kurie skaito save lietuvius.

Gausesnė lietuvių emigracija prasidėjo 19 amž. puseje. Vadinasi, maždaug per 70-80 metų emigracinio gyvenimo iš senųjų išeivių teliko tik apie 10% lietuvių. Remiantis asimiliacijos dėsniais ir šis 10% senųjų lietuvių turės išnykti 30-40 metų laikotarpyje. Tai labai niūrios perspektyvos lietuvių išlaikymo atžvilgiu. Tik naujų išeivių, tremtinių, banga atgaivino blesiančią lietuvišką ugnelę, nors ir jie pateko į tą patį asimiliacijos katilą, kaip ir senieji išeiviai.

DBLS kovoje su asimiliacija

Lietuvybės išlaikymo problema D. Britanijoje susidūrė su tokiais pat sunkumais kaip ir kituose kraštuose. Britiškos bendruomenės asimiliaciniam spaudimui atsispirti senieji išeiviai susibūrė į savas religinio, kultūrinio, savišalpinio, sportinio ir kitokio pobūdžio organizacijas, kurių dalis dar iki šių dienų sekmingai veikia. Šios organizacijos nesiekė apjungti visus lietuvius, gyvenančius britų saloje, bet jų veikla reiškėsi tik kolonijos ribose, kuriose jos atsirado. Todėl iki šių dienų išliko buv. didesnės

lietuvių kolonijos Skotijoje, Londone ir Manchesteryje. Gi mažesnės kolonijos, kaip Bradford (buvo apie 40 šeimų), Žuvo, nepalikę jokių lietuviškumo pėdsakų.

Naujieji ateiviai, tremtiniai, griebsi planingėsio organizacinio darbo, siekdami visą lietuvišką bendruomenę įtraukti į vieną organizacinį organizmą. Šiuo tikslu 1947 m. atsirado Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga (DBLS), kuri siekė sujungti visus D. Britanijoje gyvenančius lietuvius ir bendromis jėgomis rūpintis savo narių tautiniais, kultūriniais, moraliniais, socialiniais ir ekonominiais reikalais. Tačiau į šią organizaciją stoji nariais tik naujieji ateiviai, gi senieji, kaip panašiai atsitiko ir kituose kraštuose, pasilikę savose organizacijose. Priešingai, tarp abiejų grupių atsirado net psichologinė uždanga, per kurią su nepasitikėjimu dar ir šandien žiūri senieji išeiviai į tremtinius, nors ir jie sėdi tame pačiame asimiliacijos katile.

DBLS nėra visos liet. bendruomenės organizacija, bet tik sambūris, kuriam priklauso tie, "kurie pritaria Sąjungos tikslui" (DBLS ist. §5). Todėl nenuostabu, kad tik dalis naujųjų ateivių prisidėjo prie šios organizacijos, gi kiti pasilikę pasyviais stebėtojais.

Kaip kiekviena organizacija, taip ir DBLS savo veikloje turėjo konjunktūrinių pakilimų ir smukimų. Iš apie 2 500 narių per keletą metų teliko apie 1000, nes vieni išvyko į užjūrius, gi kiti įstojo dėl įvairių priežasčių. Nežiūrint dedamų pastangų padidinti narių skaičių, kiekvienais metais šis skaičius krenta vis žemyn. Didžiausi skyriai Bradford, Manchesteryje ir kitur šandien susiduria jau su likvidacijos arba skyrų uždarymo klauksimu. Bet šios kolonijos dar ir dabar yra vienos iš stambiausių, kurių narių skaičius siekia po keletą šimtinių. Jei likviduosis Sąjungos skyriai, tai dar nereikia, kad likviduos ir pačios kolonijos. Jų kultūrinė veikla reikšės per kitas organizacijas, kurios jau veikia arba susiformuos naujo pobūdžio sambūriai.

DBLS per septyneris veiklos (Nukelta į 15 psl.)

Pavergtųjų Jungt. Tautos reikšmingėja

Amerikos ir pasaulio spauda tebeignoruoja Pavergtųjų Tautų Seimo posėdžius vykstančius Niujorke. Mat, pripažinimas jų "reikštų Jungtinių Tautų paniekinimą". Todėl Pavergtųjų politikai daugiau koncentruojasi asmeninių kontaktų su JT delegatais ieškojimą — mūsų kaimyn "Latvija" bendradarbiai A. Zverinš pareiškė Vilis Masens, PT Generalinio komiteto pirmininkas. Jis nurodė, jog Seimas uoliai ruošiasi gruodžio 18-20 d. posėdžiui, kuriuose pabaltiečiai pasiūlys, kad Seimas prašytų Jungtines Tautas svarstyti JAV Kongreso Pabaltijo užgrobumui tyrinėti komiteto raportą. Masens nurodė, kad pavergtieji griežtai užprotestavo, kai JT svarstant Žmogaus Teisių konvenciją buvo leista pasisakyti kom. Rumunijai, Vengrijai ir Bulgarijai. Pavergtieji priminė, kad tos pačios JT šiuos tris satelitus neseniai pasmerkė už Žmog. Teisių konvencijos principų pažeidimą. Pavergtieji taipgi rengiasi akyčiai sekti JT aną pirmadienį prasidėjusius priverčiamųjų darbų klausimu deba-

tus. Taipgi pavergtieji pasiūntę padėkos telegramą Strasbūre konferuojantiems Europos Unijos politikams už jų dėmesį pavergtųjų reikalui. Kiek daug reikšia pavergtųjų Seimo įtaka pirmininkas Masens pailiustravo prieš 14 dienų įvykusių susikirtimų JT Socialinėje komisijoje. TSRS atstovas, iškilus 1936 m. Tautų Sąjungos Radio ir Komunikacijų konvencijos reikalui, pasiūlė nekaltą formulę, kad "būtų pakeista kaikiurių signatūrų teisinė padėtis". Mat, šią konvenciją pasirašė tada Pabaltijo valstybės, bet jos niekad nepasirašė TSRS. Maskva planavo J. Tautose prašyti pašalinti pabaltiečius ir vietoj jų įsileisti Maskvos triukšą painformavo atskirus delegatus kurių vienas — Turkijos — užkūrė TSRS atstovui tokią pirtį, (prie jo vėliau prisijungė visa eilė kitų valstybių), kad vyrutis paprašė reikalą atidėti iki jis gaus papildomų direktyvų iš Maskvos. Almus.

15 parlamentarų nepatikimi

"Der Spiegel" žiniomis, santarvininkų saugumas turi žinių apie 14 Vokiečių fed. parlamento narių, kurie įvairiais pretekstais per parlamento posėdžius Berlyne lankėsi rytiniame sektoriuje drauge su pabėgusiu pas komunistus parlam. nariu K. Schmidt - Wittmachu. Buvęs vokiečių Verfassungsmut šefas dr. John sovietų pagrindiniai iškviestas Karlsruhe. Kitomis žiniomis, dr. Otto John dalyvaus bolševikų pastatytoje filmoje ir joje užvaidinimą gausias 300.000 rytinių markių.

7860 vokiečių priėmė Sovietų pilietybę

"Das Ostpreußenblatt" Nr. 42-1954 rašo, kad tariamai savo noru priėmė Sov. Sąjungos pilietybę iki 1954 m. rugpjūčio 1 d. 7.860 vokiečių. Jie pareiškė norą likti Sov. Sąjungoje. Tarp jų yra 644 moterys. Daugelis iš jų yra ištekejusios už rusų arba rusų vedę. Daugumas ir toliau liks kaip "laisvi piliečiai", bet turi dirbti prie įvairių Sibiro kasyklų.

Kristaus Užgimimo ir Naujųjų 1955 Metų proga
savo mielus klientus, bičiulius ir prietelius
nuoširdžiai sveikiname

Green Valley Meat Market

Savininkai:

J. SINKEVICIUS

VL. GERMANAVICIUS

996 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Telefonas ME. 7462

Gražiausi linkejimai

Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

Dr. A. PACEVICIUS

314 Bathurst St., Toronto, Ont.

Visiems savo klientams (buvusiems ir būsimiems)
linkių linksmiausių Kalėdų ir ateinančių 1955 metų

Vytautas PESECKAS

"Ford-Monarch" automobilių pardavėjas

1638 Bloor St. W., Toronto, Ont

Telefonai: įstaigos KE. 0675, namų RE. 0067

Linksmų švenčių ir laimesnių 1955 metų
linkių visiems savo maloniems klientams ir
prieteliams

J. BERZINSKAS

General Insurance

1212 Dundas St. W., Toronto, tel. LA. 9547, buto MU. 3940

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga
savo mieluosius klientus sveikina

Petras KAIRYS

Lithuanian Grocery

889 Dundas Street West

Toronto, Ont.

Gerbiamus mūsų klientus ir bičiulius
Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga
nuoširdžiai sveikiname

HIGH PARK FOOD MARKET

Sav. J. Demikis

1669 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Telefonas LL. 3453

Visiems mūsų klientams ir draugams linkime
linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

Ruth Frocks

Moteriškų suknelių, kostiumų, paltų ir kt.
rūbų krautuvė

1637 Queen St. W. (prie Roncesvalles), Toronto, Ont.

Telefonas LO. 7882

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
lietuviams klientams linki

DEMPSTER'S BREAD LTD.

(ankesčiau Victoria Bakery)

1166-1188 Dundas St. W., Toronto, tel. LO. 1196

Europietiškos duonos gamintojai: klauskite visose maisto
ir department (Dominion, Lablows) krautuvėse.



LAIŠKAS IŠ BULGARIJOS

Iš komunistinio rojaus ištrūkęs bulgaras neseniai gavo iš savo buvusio kaimyno tokio turinio laišką:

"Mielas Bičiuli,
Sakau šventą teisybę, pranešdamas, kad paties atvirukas buvo pats linksmiausias įvykis mano gyvenime per pastaruosius metus. Aš taip beviltiškai nusiminęs, kad vos įstengiu aprašyti, kas mūsų tėvynėje darosi. Bet vis tiek bandysiu, kad Jūsų puoselėjus svetą žinotų, kokios bedos mus spaudžia.

Po paties išvykimo aš dar kuri laiką gyvenau kaip žmogus. Toliau dirbau savo suvykloje, kur pačiam esu pasiūvęs ne vieną cilutę. O vėliau, tikėsi ar netikėsi, komunistai mane apskelbė kapitalistu! Aš, biednas kaimo siuvelas tapau kapitalistu už tai, kad turėjau per daug vadinamo inventoriaus, būtent — tris senas siuvas masinas. Mano siuvyklą nacionalizavo ir komunistų valdžia atėmė dvi siuvas masinas. Tai toks dvidešimties metų sunkaus darbo vaisius! Trečiąją siuvimo masiną par-

sivilkau namo ir ėmiau siuti, kas tik pakliuvo po ranka. Bet dabar man, kaip buvusiam buožei, komunistai neduoda leidimo medžiagų pirktis. Esu priverstas juodojoje rinkoje pirktis senų rūbų, iš kurių ardaus pamušalą ir nupiaustau guzikus. Dabar jau neuždribu nė vaikams duonos, o ko gero būsiu priverstas įstoti į komunistinę siuvėjų artelę.

Labai paties prašau vėl parašyti, nes paties laiškas man suteikia naujų jėgų. Ir, jei per daug nevarginsiu, prašau įdėti į laišką keletą suvamu adatėlių. Šitame komunistų rojuje mes biedni žmonės net tų menkniekių negalime gauti.

Geriausiu linkejimu nuo tavo bičiulio, kaimo siuvelo.
Iš komunistinio rojaus visi i užsieni siunčiami laiškeliai, taip pat ir šis, pateko į cenzūrą. Pirmajame laiško puslapyje, ištrūžiai kairiajame kampe cenzoriaus parašyta ši pastaba:

"Teisybė (pabraukta). Tikrovė padėtis yra žymiai blogesnė. Cenzorius". Neišskaitomas parašas.

LAIKRAŠTIS VISUOMENĖS TARNYBOJE

1. Ne dėl trupinio aukos... Žmogus — visuomeninė būtybė. Jau senasis Aristotelis žinojo, kad žmogus negali būti naudingas, išplėtoti savo gabumus visuomenėje ir per visuomenę.

Kaip atskiras žmogus yra visuomenės tarnyboje, taip ir spauda, laikraštis. Niekas laikraščio neleidžia tik sau. Jis skiriamas visuomenei. Laikraštis tai yra sutelktas darbas visuomenės labui. Tiesa, yra laikraščiai, kurie leidžiami pelno sumetimais. Tai komercinė spauda, kurios gausu didžiosiose valstybėse. Ir ji stengiasi visuomenę patikti, jos simpatiją laimėti, kartais net neleistinai pataikaujant, kad tik pelnas didėtų. Tokių laikraščių leidėjų spaudos apšaltas nevadindami, jų pastangas tiek tevertindami, kiek jos visuomenei naudingos.

Lietuviškas laikraštis visados ejo sunkiu, net erškėtuotu keliu. Reikėjo ir reikia kovoti su finansiniais sunkumais. Jis pelno neduoda, greičiau nuostolį. Kovodamas už švenciausią lietuvių tautos teises — būti sau žmonėmis, nepriklausomais, o ne didžiųjų tautų vergais — jis net neranda vietos savame krašte — kitados turėjo prisiglausti Prūsijoje, o šiuo metu laisvajame pasaulyje. O tačiau kokia graži ir reikšminga mažojo Dovydo — lietuviškojo laikraščio — kova su mūsų priešais — galijotais.

2. Didžioji pasiuntinybė

Laikraštis yra visuomenės auklėtojas. Jis ją auklėja statydamas prieš jos dvasias akis religinius, tautinius, visuomeninius idealus, įtaigodamas didžias tiesas, grožio ir gerio mintis, keldamas atskirų individų širdis prie nemirtingųjų idealų. Tarnaudamas tiesai, grožiui ir gerui, jis veda skaitytojus prie amžinosios Tiesos, Grožio ir Gerio. O tai ir yra tikrojo auklėjo kelias.

Lietuviškas laikraštis yra ne tik visuomenės auklėtojas, bet ir mokytojas, turįs kelis tūkstančius mokinių. Jis atlieka didžiulį švietimo ir mokyimo darbą. Tai yra mokykla, kurią lanko suaugusieji ir besiruošią gyvenimui. Kiek naudingų žinių, informacijų duoda kad ir savaitinis laikraštis. Sudėkime 50 numerių į vieną vietą ir gausime labai įvairią, turiningą knygą, kurioje atspindi visas dabarties gyvenimas.

Lietuviškas laikraštis yra ne tik auklėtojas, mokytojas, bet ir

ryšininkas, savotiškas vienytas išsisklaidžiusių tautos vaikų. Jis jungia skaitytojus į vieną šeimą, kiekvienas jo numeris atneša žinių ką veikia mūsų tautiečiai ne tik kituose miestuose, bet ir kitose kontinentuose. Gaudamas lietuvišką laikraštį lietuvis tremtyje nesijaučia taip vienišas, atskirtas nuo savųjų. Per laikraštį jis sužino kas vyksta pasaulyje, kas dedasi jo pavergtoje tėvynėje, kaip vyksta kova už tautos laisvę, ką veikia jo pažįstami, artimieji. Lietuviškojo laikraščio misija tremtyje kad ir šiuo požiūriu yra tiesiog milžiniška.

Lietuviškas spausdintas žodis dabarties sąlygose yra ne tik ryšininkas ir vienytas, bet ir kovos šauklys. Jis šaukia, jis primena tūkstančiams tautiečių, kad kova už laisvę turi tęstis tol, kol nepriklausomybė vėl bus atstatyta. Lietuviškas laikraštis yra laisvės kovų nuolatinis šauklys.

3. Jei vieną dieną netektume savo spaudos

Matėme, kaip didelę įvairių visuomenės spaudos misiją, kaip didiosios darbus atlieka lietuviškas laikraštis tremtyje. Lietuviškoji spauda bus tol gyva, kol bus gyvas ja palaikantis idealizmas. Ji gyva, nes dar yra žmonių, kurie jai aukojasi. Tai jos leidėjai, redaktoriai, bendradarbiai — žurnalistas, skaitytojai. Bet jų eilės retėja. Jie vieną dieną pavargę. Kokia baisi ir skurdi būtų mūsų dalis, jei mes netektume savo spaudos, savų laikraščių. Baisu net pagalvoti. Už jų gyvybę, už sekmingą spaudos, savų laikraščių plėtotę yra atsakingas kiekvienas lietuvis.

"Tėviškos Žiburiams", išvairiusiems didelį darbą barą pirmame penkmetį lietuviškosios visuomenės tarnyboje, linkime dar skaidriau šviesti mus bevedant tremties naktį į didįjį prisikėlimo rytą.

Dr. J. Gutas.



Sveikiname geradarius

Sv. Kalėdų ir N. Metų proga sveikiname visus Šalpos Fondo apyl. komitetų narius bei igaliotinius, apyl. valdybas, kurios eina Šalpos Fondo apyl. komitetų pareigas, ir visus jų talkininkus, kurie savo pasiaukojimu padeda vykdyti skurdą, senatvę ir ligų prislėgtų brolių bei seserų šelpimo darbą, linkėdami visiems linksmybų Kalėdų švenčių ir laimingų N. Metų, kad ne tik nepritrūktų Tamstoms visiems energijos ir pasiaukojimo tam kilniam darbui, bet kad ir asmeninė laimė lydėtų.

Taip pat sveikiname ir linkime daug laimės visiems tautiečiams, kurie savo aukomis tūkstančiams brolių ir seserų Vokietijoje nušluostė nuo išbadėjusio veido rūpesčio ir vargo asaras, pastiprino viltis gyventi ir grumtis su nedideliais ir skurdu, kurį jiems tenka gyventi, padėjo Vokietijai likusiems vaikams lankyti savo vargą mokyklą bei savo gimnaziją, išlikti lietuviams bei pastiprindami jų maitinimą ir sveikatą.

Kadangi Šalpos Fondui teko perimti ir Vasario 16 gimnazijos remimą, taip pat nuosirdžiai sveikiname ir jos remėjų būrėlių narius bei jų nenuilstamus pasisventėlius vadovus, visiems linkėdami asmeninės laimės ir to liepsnojančio pasiryžimo, kuris

Jus savanoriškai kaip kilniadvasių Tautos sūnus pasaukė tam taip svarbiam mūsų Tautai ištikusios tragedijos akivaizdoje pasiaukojimui.

Visiems, visiems, atlikusiems artimo meilės ir tautinio susipratimo pareigą, parodžiusiems savo sielos taurumą, linkime kad šios šventės būtų džiaugsmo ir pasitenkinimo šventės.

KLB Šalpos Fondo C. Komitetas.

INDIJOS POLICIJA BADAUJA

Krašte, kur Gandhi savo badavimu daug prisidėjo prie laisvės kovų sėkmingumo, emė badauti ir policininkai, reikalaujami didesnio atlyginimo. Jie gauna alga lygią \$16-20 vertei ir nemokamą maistą. Jie reikalauja pakelti mėnesinį atlyginimą iki \$27, duoti nemokamą medicinos pagalbą šeimoms, nemokamą mokslą vaikams, mokėti viršvalandžių ir duoti vieną laisvą dieną savaitėje. Streiko banga prasidėjo Kalkutoje, kur 500 policininkų paskelbė bado streiką, o vėliau jis persimetė ir į kitas apylinkes. Iš viso jų buvo — 3000 ginkluotų ir 2000 neginkluotų policininkų. Kadangi jie gyvena barakuose, kur yra įrengtos specialios valgyklos, susirenka prie stalų, be maisto neima. Daugelis jų nusil-

GRAIKAI REIKALAUJA KIPRO

Kai Egiptui pavyko priversti anglus pasitraukti iš Suezio srities, graikai emė spausti juos pasitraukti iš Kipro salos, kurią jie valdo nuo 1878 m. Tada ji priklausė Turkijai, bet kai jai buvo reikalinga pagalba prieš rusų imperializmą, perleido Kiprą D. Britanijai. 1914 m. Kipro sala tapo Britanijos protektoratu, o 1923 m. Lauzanos sutartimi, kurią pasirašė anglai, graikai ir turkai, ji galutinai atiteko Britanijai. 1925 m. Kipro sala oficialiai buvo paskelbta britų kolonija.

Didžioji Kipro salos gyv. dalis yra graikai. Remdamiesi tautų apsisprendimu teise jie ir reikalauja, kad Jungt. Tautos pravestų plebiscitą, kuris nuspręstų kam Kipras turi priklausyti. JT polit. komisija 49 balsais prieš 0 pasisakė prieš tokio prašymo svarstymą ir jį atidėjo neribotam laikui. Graikams padarė labai blogą įspūdį, kai balsavo prieš graikų prašymą ir JAV — mažųjų tautų laisvės gynėja. Tuo pasinaudojo sovietai, jų atstovai JT per diskusijas pasisakė už graikų prašymą. Nors so-

vietai patys yra mažųjų pavergėjai, bet šiuo pareiksimu priminė vakariečiams gėdos dėmes.

Graikai reagavo labai jautriai. Atėnuose kilo manifestacijos, kurių priekyje ejo ortodoksų kunigai gedulo tunikose. Plakatuose buvo įrašyta: "Gėda amerikiečiams", "Amerikiečiai! Mums geresni yra priešai nei tokie draugai kaip jūs!" Kova su policija truko 3 val. Buvo sužeista 74 asmenys. Salonikuose 5000

TOLISVAIDŽIAI BALTIJOS KRANTUOS

Svedų spaudos žiniomis, rusai įrengė Baltijos jūros pakrantėse 18 bazių raketsvaizdžiams, kurie galės apšaudyti vakarines Europos sritis ir šturę radijo pagalba valdomais sviediniais. Laikraštis "Industria" paskelbė netgi žemėlapi, kur sužymėta šitokių bazių išdėstymas nuo Talino iki Rygos, Lietuvos pajūrio ir Karaliaučiaus (Kaliningrado), o į šiaurę iki Porskala, Suomijoje. Pastaroji vietovė yra uostas netoli Helsinkio, kurį suomiai bu-

vo priversti perleisti sovietams II Pastaulinio karo metu. Kiekviena bazė galinti, bent teoretškai, apšaudyti vakariečių paleisdama 800 sviedinių į valandą. Raketsvaizdžiai taip pat gali šaudyti ir atominiais sviediniais, kurie per keletą minučių pasiektų Stockholmą. Raketsvaizdžiai esą tapusi sovietų armijoje ketvirtąja pajėga. Jos centrinis štabas esąs Maskvoje.

Norvegų "Morgenbladet" žiniomis, sovietai turį prieš Skandinavijos kraštus 25 divizijas kariuomenės ir 4000 lėktuvų. Baltijos ir Ledinuotojo vandenynio uostuose jie turį 140 povandeninių laivų; Baltijos jūroje — 11 šarvuotųjų ir 60 kontratorpedinių laivų.

Penkių milijonų rezervas JAV

JAV gynybos departamentas paskelbė savo naują planą organizuoti penkių milijonų vyrų rezervą, kurio trys milijonai būtų visada pasiruošę, o likę 2 milijonai būtų šaukiami antrojo eilės. Šiuo planu vyriausybė nori sumažinti aktyvios tarnybos karių skaičių iki 2.700.000. Tai busi padaryta iki 1959 metų birželio mėn. Numatoma dvi rezervistų rūšys: "Service Callable Reserve" ir "Selectively Callable Reserve". Pirmajai rūšiai priklausą gali būti pašaukti aktyvion tarnybon kilus reikalui arba paskelbus karą. Antrajai rūšiai priklausą bus laikomi pagalbiniais rezervistais be atlyginimo. Jie bus šaukiami aktyvion tarnybon tiksliai generalinės mobilizacijos atvejais. Šiai rūšiai pirmiausia bus priskiriami Korėjos ir kitų karų veteranai.

— Bernas. — Petitpierre yra išrinktas Šveicarijos prezidentu 1955 m. 197 balsais iš 226. Markus Feldmann išrinktas viceprezidentu.

— Helsinkis. — Min. pirm. Kekkonen sutiko pasilikti pareigose, kad prez. Paasikivi atsisakė priimti jo vyriausybės atstatydinimą ir paprašė pateikti parlamentui naujus ekonominius planus. Vyriausybė dėl jų nustojo parlamento pasitikėjimo.

— Maskva. — Staiga pradėta liaupsinti Stalinas 75 gimtadienio proga. Pirmajai buvo nutylėta.

— Londonas. — Kalbama, kad britai jau ruošiasi pradėti derybas su graikais dėl Kipro savivaldos. Jiems beabėjo svarbiausia laikyti ten savo igulas.

— Bernas. — Petitpierre yra išrinktas Šveicarijos prezidentu 1955 m. 197 balsais iš 226. Markus Feldmann išrinktas viceprezidentu.

— Helsinkis. — Min. pirm. Kekkonen sutiko pasilikti pareigose, kad prez. Paasikivi atsisakė priimti jo vyriausybės atstatydinimą ir paprašė pateikti parlamentui naujus ekonominius planus. Vyriausybė dėl jų nustojo parlamento pasitikėjimo.

— Maskva. — Staiga pradėta liaupsinti Stalinas 75 gimtadienio proga. Pirmajai buvo nutylėta.

— Londonas. — Kalbama, kad britai jau ruošiasi pradėti derybas su graikais dėl Kipro savivaldos. Jiems beabėjo svarbiausia laikyti ten savo igulas.

SVEIKINAME VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMEJUS IR VISUS MŪSŲ BICULIUS BEI TALKININKUS SU KALĖDŲ SVENTĖMIS IR NAUJAISIAIS 1955 METAIS.

Vasario 16 gimnazija, PLB Vokietijos Krašto Valdyba.

LINKSMŲ SVENTŲ KALĖDŲ IR SEKMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS KANADOS LIETUVIAMS, ORGANIZACIJOMS, TAUTOS FONDO ATSTOVYBES SKYRIAMS LINKI

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje.

TORONTE GYVENANCIUS MIELUS TAUTIECIUS IR MIELAS TAUTIETES, VISUS VISUOMENES VEIKEJUS IR VISAS LIETUVISKAS ORGANIZACIJAS KALĖDŲ SVENČIŲ PROGA NUOSIRDŽIAI SVEIKINA

KLB Toronto Apylinkės Valdyba.

Savaitės įvykiai

Tuo tarpu, kai Vakarai rengiasi taikos šventei — Kalėdoms, sovietai sustiprino savo grąšimus. Jau ankščiau sovietų pareigūnai savo viešose kalbose buvo pareiškę, kad Londono - Paryžiaus susitarimų ratifikavimas vėsias į karą ir siūlė, ypač Prancūzijai su Vokietija, neratifikuoti anų susitarimų. Praėjusią savaitę, kai abiejų kraštų parlamentai padėjo juos svarstyti, sovietai iškėlė Prancūzijos ambasadoriui Maskvoje notą, kurioje grąšina nutraukti nepuolimo sutartį, pasirašytą prieš 10 metų, jei parlamentas drįs juos ratifikuoti. Be-

to, sovietai išsuntinėjo grąšinančias notas ir kitoms Vakarų valstybėms už tai, kad nesiteikė dalyvauti Maskvos konferencijoje. Savo kalbose sovietų pareigūnai gąsdina vakariečius "nenugalima armija", žmonių ir turtų ištekliais. Vakariečiai betgi nesiduoda įgąsdinami. Min. pirm. Mendes - France pareiškė, kad Prancūzija nesilenks sovietų grąšinimams bei pastangoms dar kartą išardyti V. Europos vienybę. Gruodžio 20 d., kaip numatyta, Prancūzijos parlamentui pateikiami ratifikuoti Londono - Paryžiaus susitarimai, ir po trijų dienų bus žinomi galutinai balsavimo duomenys, jei pirmoji eilė vyriausybė gaus pasitikėjimą Indokininis klausimu.

V. Vokietijos kanclerio Adenauerio vyriausybė jau pateikė seimui — Bundestag — Paryžiaus susitarimus, pareiškdamą, kad jų atmetimas reikštų visos Vokietijos pastūmėjimą vergion Socialistų vad. Ollenhaueris tvirtai priešinas. Jis pavadino Londono - Paryžiaus susitarimus idiotiškais ir pasiūlė jų svarstymą atidėti. Jo pasiūlymas 236 balsais prieš 153 atmetas, ir Paryžiaus susitarimai, po pirmojo skaitymo, perduoti seimo atitinkamoms komisijoms studijuoti. Kai seimas balsavimu pareiškė savo nuomonę, Paryžiaus susitarimai bus perduoti patvirtinti senatui — Bundestagui. Tikimasi, kad jie Bonnos parlamento bus ratifikuoti sausio mėn.

Atėities karas — atominis

Paryžiaus įvyko S. Atlanto Sąjungos tarybos konferencija, kurioje dalyvavo Dulles, Edenas, Pearsonas, Mendes-France ir kt. Joje buvo svarstoma eilė klausimų, susijusių su Vak. Europos gynyba. Sutartinai buvo konstatuota, kad karo grėsmė nėra sumažėjusi. Sovietų politikos tikslai yra likę tie patys kaip ir Stalino laikais. Jo mirtis neatnešė jokių esminių pakeitimų. Yra patikėjęs tikslai sovietinės politikos stilius. Šio fakto akivaizdoje

Generolai vienai, biznieriui kitaip

Nežūrint ryžtingų S. Atlanto Sąjungos generolų pareiksimų dėl atėities grėsmės iš sovietų pusės, ukiniai JAV sluogsniai yra kitaip nusiteikę. Jie nori užmegzti prekybinius ryšius su sovietiniais kraštais. JAV žemės ūkio ministeris Benson pareiškė, kad vyriausybė esanti nusistatęsiu prekiuoti su sov. kraštais, jei tai yra naudinga — prekiauti nesvarbu kuo: sviestu ar kuo kitu. Kai žurnalistas paklausė ar norima prekiauti tik su kraštais, kurie nėra sovietiniai, bet pirkus gaminius parduoda toliau, ministeris atsakė — ir į tokiais ir su sovietiniais. Šitokiai politikai yra palanki naujoji Japonijos ir Kanados vyriausybės.

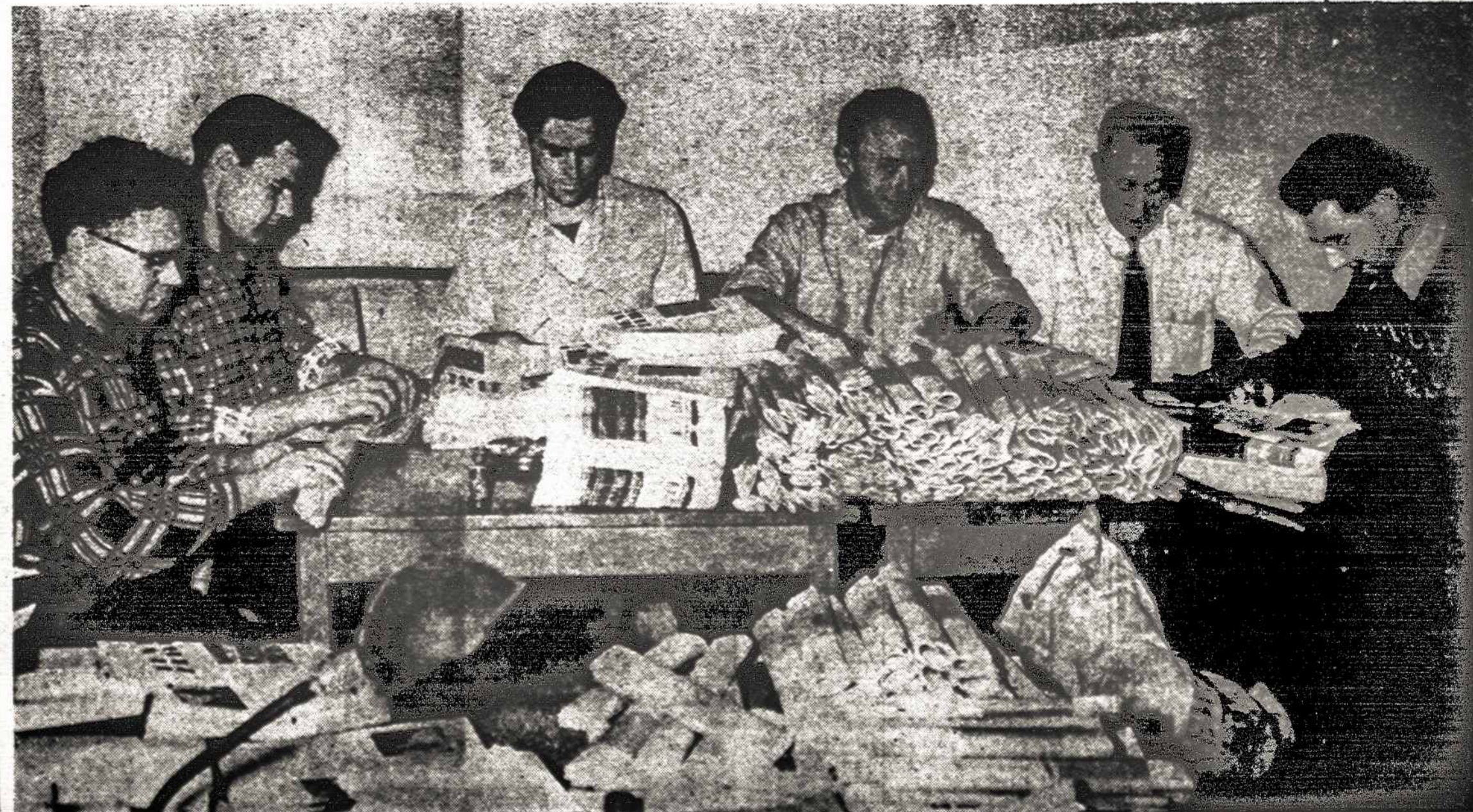
Peipingo telegrama

Jungt. Tautos, priėmusios rezoliuciją, smerkiančią Kom - Kiniją už kalinimą amerikiečių laukūnų, pavedė gen. sekret. Hamarskjold kreiptis jų išlaisvinimo reikalu į Peipingą. Į gen. sekretoriaus telegramą po savaitės atsiliepė Cu-En-Lai pranešdamas savo sutikimą kalbėti tuo reikalu, pridurdamas betgi, kad JT priimtoji rezoliucija esanti "absurdiška" ir kad ne Kom-Kinija sulaužiusi Korėjos karo paliaubų sutartį, bet JT, susidedamos su S. Rhee — P. Korėjos prezidentu — kuris sulaukęs keliolika tūkstančių kiniečių ir š. korėjiečių.

Gen. sekret. išskrido į Stockholmą dalyvauti literatūros akademijos iškilmėse, kur jis priimamas nariu vietoj savo mirusio tėvo. Stockholme jis tikisi pradėti derybas su kom. Kinijos ambasadoriumi. Manoma, kom. Kinija už amerikiečių paleidimą pareikalaua didelės kainos. Be kitko, jie gali pareikalauti paleisti 35 kiniečius studentus, kurie nuo karo metu palikti JAV, nes įgiję žinių, kurios, perduotos komunistams, gali pakenkti JAV saugumui.

— New-Delhi. — Indijos min. pirm. pareiškė, kad tarp Pakistano ir Indijos bus pradėtos tiesioginės derybos, kuriomis norima išspręsti abiejų kaimynų savitarnius ginčus.

— New-Delhi. — Marš. Tito atvyko Indijos sostinė. Buvo iškilmingai sutiktas krašto prezidento Prasad, min. pirm. Nehru ir 5000 minios. Tito savo kalboje per radiją pareiškė, kad tautos reikia pasirinkti arba "taikų su gyvenimą", arba "sunaikinimą".



Nuolatiniai "Tėviškos Žiburių" ekspedicijos talkininkai: iš kairės dešinėn — Stasys Prakapas, Jonas Dirmantas, Anicetas Lukošius, Antanas Baltkojis, Povilas Girnius (dirba nuo pirmojo "T2" numerio) ir Eugenijus Abromaitis. Nuotraukoje trūksta: Jono Sulco, Vytauto ir Kosto Bubelių, Liudo Einiko ir J. Mackevičiaus.

Foto Luno

Mirus mielam tėveliui, gilaus liūdesio valandoje

BRONIUI POŠIUI

ir visai šeimai reiškiamame nuosirdžią užuojautą

A. Baziukaitis, Karpių ir Urnavičių šeimos.

P.p. B. R. GELEŽIŪNAS,

mielam tėveliui ir uošviui mirus, giliai užjaučiamė

J. K. V. I. Priščeponkai ir A. R. Ulbai.

Feljetonas

Faktas

BALYS J. ARŪNAS

Aną dieną užsukau pas prietelių Izidorijų Skiedrą. Sumetėm žodį apie šį-bet-tą ir paskui užkliuvome už spausdinto žodžio. Izidorijus man ir sakė:

— Brol, toji lietuviška spauda man ne prie širdies ir aš nesu prantu, ko čia dabar mūsų tie visuomenininkai tiek daug lermo kelia ir į visas keturias pasaulio šalis, triūbija apie spaudos atgavimo jubiliejų...

— Tai juk didžios reikšmės įvykis... Čia, Izidorijau, lyg saulės patekėjimas. Mes juk negalime prieš istorinius įvykius užmerkti akių ir kramtyti gumą... Tu, Izidorijau, su tokiais šnekomis man nervus dilgini ir ant tautinių jausmų šaltą vandenį pili...

— Va, šiauriasi Izidorijau, — tie tautiniai jausmai tave ir tampo į visas šalis, lyg vaikas katina už uodegos. Jei nori gyventi, kryžį statyk ant visokių tautinių ir parapijinių jausmų... Čia, brol, Kanada. Didelė šalis. Jokie jausmai išeje žemėje neturi vietos. Viskas čia prasideda ir baigiasi doleriu. Nori būti sentimentalus, gali kramtomos gumos po žandų pakišti arba Coca-Cola gomurį nuplauti. Tai ir viskas...

— Nesutinku, — sakau — tu, Izidorijau, falšvą filosofiją po mano mamonių puti! Napoleonas, vyručiai, ir tai sakė, kad su laikraščiu gali daugiau padaryti, kaip su armatomis! O jis, brol, smegeninę turėjo, pusę svieto buvo po savo skvernu paglemžęs!

— Je, — neatlyžta Izidorijus — okei su Napoleonu. Man patinka generolai ir imperatoriai, bet tu vistiek katina už uodegos laikai ir įsivaizduoji būlių už ragų prie žemės belenkias...

— Fantazija irgi Dievo dovana, kurios už dolerį nepirksi...

— Gerai, gerai, būk jau laimingas su ta fantazija, bet nesikarsčiuok ir paklausyk mane... As Lietuvoje kone redaktoriūmi buvau. Visokiomis temomis rašiau. Mano plunksna užkabinda-

vo ir politiką ir meną ir kultūrą ir ekonomiką ir pagaliau su poetija, reikalui esant, apsidirbdavau. Bet, žinai, jeigu jau tavo žodis pralisdavo pro redaktoriaus krepšį ir dienos šviesą išvydo, tai vienas kitas litukas kišenėn iriedėdavo, Teisybė?...

— Faktas...

— Nu matai, jau bendrą kalbą pradėdame rasti... O kai atliekamas litukas po kišenę imdavo maišyti, tai ir mūsų uodegą užriečia. Parnasas nebe toksai rantis pasidaro. Tuojau lengviau tavoji plunksna po popierių laksto ir sodresnės mintis seja... Teisybė?...

— Faktas...

— Toliau... Jeigu tu čia ką nors parašai, kad ir labai protingo, kas tave skaito? Penkis dešimtys bukagalvių, kurie skaito tavo žodį, atseit, nuogomis rankomis grabinėja tavo gyvos dūšios daly, o galvoje apie pontiakus, viski ir Marlin Mairo... Teisybė?...

— Faktas...

— Tu čia gali parašyti antrą "Faustą" arba sukurti "Anna Kereniną", bet parapijos kine tavo bernas nustumis nuo kasos ir pirmas gaus bilietą į geresnę vietą, nes jisai turi stipresnės alkūnės, o apie tave nieko nenori žinoti... Lietuvoje, brol, nūvėliuok surietei ir dar su pikantiška užbaigė, tai Laisvės Alėjoje pasirodėi ir apie tave šnabzdė. Ponios su tavim pažinties ieško, panos klausinėja, koksai jausmas po krūtine, kai įkvėpimas tavo plaučius užgula, gimnazistės laiškus rašo, autografo prašo, meilėje prisipažįsta. Žodžiu, visi tave kelia virš pilkos masės, o tai juk malonu, atrodo, kas širdį medum apteptų. Ir tavo mūžai dar daugiau sparnai skeičiasi... Teisybė?...

— Faktas...

— Lietuvoje rašydavai įstaigose, nes dažnai ten pasiutusiai nebūdavo ko veikti, o šešias valandas išsėdėti reikėdavo. Pabandyk, brol, čia fabrike romanus

LINKSMŲ KALĖDŲ

LAIMINGU NAUJU METU

KIEKVIENAM LINKI

CARLING'S THE CARLING BREWERIES LIMITED Waterloo · Montreal · Toronto · Tecumseh

rašyti. Remiantis gatvės išspira... Rasai naktimis, traiskanotomis akimis, žmonos ujamais. Ir rezultate: absoliutinis nulis... Teisybė?...

— Faktas...

— Va, dabar mūsų miesto lietuviškas laikraštis švenčia penkerių metų sukaktį. To jubiliejaus proga mano pakaušin laurais prisiminimai apie mūsų tautos 85 metų jubiliejų. Atleisk už plepamą. Kai dūša atsiveria, tai ne taip lengva ją uždaryti... Dūša, tai ne daržinės durys, kurias taip lengva atverti ir užverti... Tai prieš daugelį metų mes svėntėm mūsų tautos 85 metų sukaktį. Buvo pasakyta daug linkėjimų, kalbų, lengvų dovanelių ir falšvų džiaugsmo. Visi mes, artimieji, plačiai šypojome, linkėjome tetai daug laimės, sveikatos ir ilgo gyvenimo, bet per tą netikrą ruožumą aiškiai prisimūšė fikrieji mūsų užgeidžiai: kodėl toji teta taip ilgai gyvena ir mindžioja šią asarų pakalnę, keldama dulkęi bebesilūs mūsų gyvenime... Ištikro, teta buvo neturtinga, blogai matė, blogai girdejo, bet, ak Dieve, jinai turėjo klasišką apetitą ir pirmos rūšies dantis... Žodžiu, teta, gyvenama pas mus, o ne dangaus karalystėje, mums nešė medžiaginius nuostolius ir dar kitokios veislės nepatogumus kėlė. Ir kaip po dviejų metų mūsų teta tvarkingai pasimirė, mūsų džiaugsmas buvo tikrai nuosirdus, nepaisant to, kad mes užsirišome juodais raikščius ant rankovių, o moterys pridengė nosis juodais šydais. Tetai mirus, atliko vienas kambarys ir mes į tuoj išnuomavome, maisto išlaidos sumažėjo, nes niekas iš mūsų negalėjo lygintis su tetos apetitu. Žodžiu, viskas gyvenimas tapo šviesesnis... Teisybė?...

— Faktas...

— Taip mums spaudos klausimą belūkstenant, kambarin įsiritu Izidorijus žmonėle. Tokia trumpai kirptais plaukais, riestais, kaip pasoginio slajaus lenos, antakiais, dažytais veideliais ir lūpomis.

— Girdžiu, Pilypai, — sakė jina — kad tu visą valandą su Izidoriumi dėl gazetinių reikalų nesutari. Vis prieš vėją bandai eiti... Mano Izidorėlis minkštą mamonių turi, bet kartais vistiek tiesiai ir teisingai nukaiba. Ir aš sakau: lietuviška spauda Kanadoje nereikalinga. Mes lietuviškai neužmiršome, o vaikų vistiek neišmokysim... O be to, su lietuvišku laikraščiu tik visokių bėdų žmogus dar užsitraukia. Va, važiuoja vakar autobusu ir skaitau "Teviškes Žiburius". Bendrakaičiai mane akimis, lyg akėtvirbaliais varsto. Paskui imasi kalbėti, esą tie juodnugariai DP net skaityti angliškai nesimoko, o mūsų krašto duoną

DIDIEJI VEIDMAINIAI

Reikėjo tik su truputį didesniu akylumu stebėti paskiausias svarbesniųjų žinių antraštes, klausyti radiją ir žvelgti į televizijos ekraną, kad dar kartą įsitikintum, kaip didi melagystė, tikra veidmainystė šiuolaikis tebelaksto, regis ir visai garbingų bei žinomų asmenų lūpomis.

Ir tiek daug dirbtino liaupsinimo, faktų iškraipymų, sumaišytų ar net ir pamiektų sąvokų, minčių ir dvasinio menkumo ir išsipaardavimo reikšinių galima buvo patirti, vos tik perbėgus žinutei apie Andrejaus Višinskio mirtį. Suprantama, tuojau sėkė žymų valstybininkų komentarai bei komplimentai ir mirties pogrindžius nukilusiame didžiajam tautų duokasiui. Vienai jau tiek toli nuėjo, kad vadinami visos jo karjeros žingsnius, visiška "pamiršo" tokį ju manymu, menkų dalykėlių, kaip Višinskio įvykdytą latvių tautos pavergimą, dar kiti jau numirėli teisine ir pareigų atlikimu dar buvęs valstybės prokuroro poste. Atseit, jis ir čia buvęs visai nekaltas, saudyti skirtų aukų nekankines, prievartinių prisipažinimų netraukęs, nes tai atlikusis slaptoji milicija, gi jis tevykdes tik savo pareigas. Žodžiu, veik visiška nekaltas avinėlis, gražus amžiaus susilaukęs žilagalvis senelis, štai deja, per anksti atsisakyres iš Jungt. Tautose sėdintiųjų gabalių kolegų tarpo. Tiek daug ir našai dirbęs taikos laurai ir visas jėgas skyręs puikiam tarpusaviam sugyvenimui tarp visų tautų (mūsų priedas — manding, sovietinėje santvarkoje). Tad, kaip čia ir nelūdesi šio XX amž taikos apastalo... Va, senoji aksioma aiškiausiai byloja, kad apie mirusius ar tik gera ar... visiška nieko. Ir štai, užmirus, kaip tik ta paskutinį teigimą kuris juk geriausiai suo atveju ir būnų tikės, išradinėjai, na, ir tikrai dženelmeniški. Vakarai patys sau netikėdami, praeitą patį visais balsais, iš gražiai nublizgintų dūdų, su dar

maloniau šviečiančiais tonais.

Ir tai, beveik visi, ir laikraštiniškai ir diplomatai, kiekvienas skubėjo tuščiai pataikauti, kuo daugiau smilkaų pilti ir ruse-nantį garbės degtuvą, kuo daugiau pasilaizyti... Na, toks JAV atstovas JT, kaip Cabot Lodge, vis dėl to parodė tiek saiko ir išminties, kad savasias simpatijas tekreipė tik velionio žmonos, dukters ir sovietinės delegacijos adresu, neišdrįsęs užuojautos reikšti visoms sovietų pavergtoms tautoms ar tik rusų tautai. Gi kiti valstybininkai ar tai išipratimo, naivumo ar ipročio meluoti visai nesigilinant į posakio esmę, rėžė užuojautas, beveik Višinskio aukų tarpan. O, taut. Kinijos atstovas JT, vienintelis nusprendė, kad taktiškiausia būtų visiška neatsilankius ir specialų Višinskio atminčiai skirtąjį posėdį. Kinietis taip ir pasielgė.

Nesvarbu, kad numirėli išsivežė \$8.800 vertės karste paguldyta, nesvarbu, kad jam ir šau-nias laidotuves iškėlė, bet didumu tik tas, kad su baigiančiu šio viešojo gyvenimo nykti Stalino vardu, gal dar greičiau išayks ir Višinskio vardas. Dar praeis metai ar keli, rasi, sovietinis pilietis ir vėl bus priverstas plėsti lauk enciklopedijos S ar V rajde žymėtus puslapius. Toks jau visų sovietinių herojų likimas. Likimas, dėl kurio jie gyvi būdami tiek drebėjo, skynėsi ir priekį per artimųjų galvas ir pataikavimą. Bet pabaiga visų lygiai ta pati — mirtis, su mažu skirtumu tik: natūrali ar dirbtinė. Bet ir toji tiesa galės paaiškėti tik iš tolimesnės laiko perspektyvos.

AL. GIMANTAS, Detroit, Mich.

— Praha — Čekoslovakų kom. vyriausybė gražino į Graikiją 871 komunistinių partizanų pagrobta vaiką. Anksčiau komunistai gindavosi, kad graikų jie nesa pagrobė. Dar apie 600 prievartai išgabenti graikų yra palikę Čekoslovakijoje.

Kaip vyko Berijos teismas

Kaip buvo sušaudytas didžiausias XX-jo amžiaus budelis Berija, Lietuvos faktiškasis duobkasy Dekanozovas ir kiti jų artimieji, duoda žinių vokiečių žurnalas "Münchener Illustrierte", pažymėdamas, jog šiais laikais geležinė uždanga jau daugiau ar mažiau pralaužiamas. Tokiu būdu pavykę gauti autentiškų žinių ir apie Berijos paskutines valandas.

Prieš Beriją ir jo 6 draugus byla bolševikinio teismo buvo pradėta nagrinėti kelios minutes po septynių. Už Vladimiro prospektą, tik 300 metrų nuo Raudonosios aikštės, stovi penkiaaukštis Armijos politinės vyr. vadovybės rūmos, prie kurios apie 5 valandą sustoję tuzinas automobilių, penki limuzinai ir keli pilki kariniai automobiliai, priklausę Maskvos I-aj gvardijos divizijai. Rūmų kieme buvo pastatytas šarvuotus. Mat, viskam pasirušta. Iš karinių automobilių išlipo karininkai ir civiliai, valstybės saugumo, taip pat karinės akademijos juridinio skyriaus, partijos pareigūnai ir būsimieji prokurorai. Didžioji konferencijų salė pirmajame aukšte, išmūstą raudonai, prisipildė žmonių. Ir čia dar kartą karininkai patikrino spec. leidimus. Beveik niekas netarė nė žodžio — taip visi buvo gerai išsidėstę jau iš anksto savo vaidmenis. Prie stalo susėdę N. Švernikas, sovietinių prof. sąjungų vadai, buvę bolševikinės valstybės prezidentas. Dabar jis panašus jau į buržujų direktorių. Toliau savo vietą užėmė baltais plaukais Ivanas Seidinas, vyr. teismo pirmininko pavaduotojas. Už jo — Nikita Michailovnas, rusų komsomolcų vadai, paskiausi paskirtas Maskvos polit. apygardos sekretoriūmi, toliau — gruzinų prof. sąjungų šulės Kučava, vienintelis su juodais akiniais Maskvos miesto teismo pirmininkas L. Gromovas, naujojo MVD ministerio pavaduotojas K. F. Lunevas, kurį Berija 1946 m. buvo 25 metams išsiuntęs į Anadyrą Rytų Sibire. Paskum pasirodė dvi petingos vyriškos figūros salėje ir užėmė stalo vidurį jiem skirtas vietas. Abu šie kariai atvyko, nors su uniforminiais švarkais, pasiūtais iš puikiausios Krimo medžiagos, bet be jokio ordino ir kitų karinių ženklų. Tai — maršalas Konevas, Stalingrado nugaletojas, paskirtas vyr. Sovietų karinių pajų viršininku, ir armijos gen. Moskalenko. Tai ir yra visos teismo sąstata.

Prieš 8 teisėjus ant stalo buvo padėtos aštuonios bylos. Taip pat pastatytos aštuonios ropinės vandens. Salėje šnabzdės apmirsta — kokių penkių dešimtų žmonių žvilgsniai nukrypsta į teisėjų stalą, kurį nusviečia du proktoriai.

Maršalas Konevas atsistoja ir, suraukęs kaktą, perskaito bylos įvado žodį: teismo sudėtį, kaltinamųjų pavardes ir kuo jie kaltinami — ir paskelbia, kad teismo nepaprastosios sesijos posėdis yra pradėtas. Konevas net nepamini kaltinamųjų vardų, tik pavardes, ir priduria: teismas turi per 10 dienų paskelbti sprendimą...

Tūkstančiuose bolševik. spaudos straipsnių ir radijo pranešimų Berija buvo ilgą laiką statomas "bolševikams jų augščiausiu dorybių pavyzdžiu. Nuo 1938 m. Stalino artimiausias bendradarbis, milijonų darbo vergų neribotas viešpatis, sukūręs bolševikinę atominių tyrinėjimų įstaigą ir kontroliavęs atominių bombų gamybą, tikras viešpatis 14.000 valstybinio saugumo tarnautojų ir 800.000 puikliausiai ginkluotų MVD rinktinių dalinių, viską žinojęs apie visas sovietines paslaptis ir visas net ir slapčiausias kalėjimų celes, Sovietų Sąjungos maršalas, vid. reik. ministeris.

Teismas gerai žino savo vaidybą ir paskirtį: Berija su visais kitais kaltinamaisiais turi būti per 10 dienų pasmerkti.

Kaltinamasis aktas turi įrodyti, kad per tuos 36 bolševikų partiją istikimo tarnavimo metus jis nedarė nieko kito, tik išdavinėjo savo tėvynę imperialistams, šnipinėjo svetimiesiems etc. Ir tai teisėjai turės patvirtinti savo parašais... Kaltinamasis aktas buvo kaltinamiesiems perskaitytas dieną prieš prasidedant teismo posėdžiui. Jis, be to, buvo taip pat paskelbtas viešai visuomenėi, kuri pagal užsakymą pradėjo masines demonstracijas, reikalaujančias Berijai su visais kaltinamaisiais a u g š č i a u s š o s bausmės, t.y. mirties. Procesas buvo įvykdytas už akių... be jokios apeliacijos, o sprendimas turi būti vykdomas tuoj pat. "O pagal dabar veikiančią teisę augščiausioji bausmė tegali būti įvykdyta tik sušaudant", — pastebi baigęs skaityti Konevas. Tai pasakęs, atsėdė. Vietoj jo atsistoja buvęs sovietinės bolševikinės valstybės prezidentas Švernikas — ir prasideda "įrodymų teisminis patikrinimas".

Tuo metu Maskvoje buvo re-tos švelnumo oras. Todėl nenuostabu, kad visur buvo matyti tiek daug žmonių. Tačiau tik ne Berijos byla ir jo likimas jaudino daugumą — jiems daugiau rūpi

savi reikalai: kur ką nusipirkti, ar daug prekių gauta rinkoje iš Istoros kolchozo etc.

"Metropolis" baras yra tapęs neoficialiu diplomatu ir užsienio spaudos atstovų susitikimo vieta.

Tuo metu, kai po visą kraštą eina rūpestingai pagal iš anksto paruoštą planą "masiniai mitingai", kuriais reikalaujama griežčiausios bausmės Berijai su visa jo artimujai klika, užsienio spaudos atstovai savitarpį svarsto klausimą, kokia buvo svarbiausioji Berijos klaida, privėdusi prie jo likvidavimo. Ir manoma, kad ar tik nebus ši: Berija prie Stalino naudojosi nerasta privilegija apie bolševikinę saugumo policiją ir jos planus tartis tik su vienu "seniu", t.y. su Stalinu. Tos privilegijos jis nenorėjęs išsižadėti ir Stalinui mirus, tik dabar jau nebebuvo su kuo daugiau tartis be paties savęs... Kadangi Berija nesuprato reikalo prisitaikyti prie naujos padėties, o vis laikėsi senųjų pažiūrų, be to, išvalė nuo nepatikimų sau elementų net tokias svarbias nacionalines valstybes, kaip Gruzija, Azerbeidžanas ir net Ukrainą nuo rusų, visur susodindamas savus žmones, tai kitiems, ypač pašalinis tarimais visagali Ukrainos partijos šefą Melnikovą, nebuvo sunku sudaryti vieningą frontą prieš Beriją ir prieš jį nustatyti visą centrinių partijų komitetą.

Ir trepajūis vos 112 dienų, jis buvo galutinai sulikviduotas...

Ar Berija prisipažino? — Ir taip ir ne.

Visdėlto tiesa, kad ir jam buvo pritaikyta ta pati prisipažinimams išgauti ir suimtiesiems tardyti mašina, kurią jis buvo išgalvojęs kitiems likviduoti. Ir toji mašina funkcionavo nuostabių tikslumu... Tik nuo to daugumą — jiems daugiau rūpi

(Nukelta į 13 psl.)

Kalėdos - Tikėjimo Uola

Kalėdinė dvasia, atremta į tikėjimo uolą, yra geros valios pareiškimas visiems geros valios žmonėms ir kartu mūsų vedamoji jėga beišskant kelio į pastovią taiką žemėje.

Svėsdami šiemetines Kalėdas sustiprinkime ir vėl mūsų tikėjimą į žmoniją ir iš naujo ryžkimes uždaviniui padaryti pasaulį geresniu — pasaulį, atspindintį Kalėdų tikėjimą su jo amžina taikos žinia žemėje visiems geros valios žmonėms.

AUTOMATINIS natūralių gazų ŠILDYMAS

Water Heater

(vandens šildytuvas) PILNA KAINA \$129.85

DRED

- 10% imokėti
- 6% palūkanų už likusius
- Už likusius mokama ratomis kas mėnesį
- 5 rusių šildytuvai (heater) nuo 18 iki 64 galionų į valandą

Irengiama per 24 valandas.

GARNEY and CO. 15 Barton Ave. Toronto Tel. ME. 2554

Žiburinės vagos

"Habent sua fata libelli" — knygos turi savo likimą. Taip kalbėjo romėnas Terentianus Maurus. Ir ne tik knygos, bet ir laikraščiai. Pasirodžiusi knyga yra visuomenės teisama. Jos amžius ir likimas priklauso nuo visuomenės sprendimo. Jei pataliko knyga į visuomenės širdį, jos gyvenamas rūpėsčius, išsilaiko ilgiau, jei ne — miršta vos gimusios. Tiesa, yra buvę ir kitaip — kaikurie leidiniai pasiekę visuomenės širdį tikrai po kelių dešimčių metų ar net šimtmečio. Šiaip ar taip, knygos likimas yra dėkingesnis. Ji, atsidūrusi ir bibliotekoje, nenuliūsta, nes anksčiau ar vėliau ateis kuris smalsus skaitytojas, bibliografas ar istorikas. Kiek kitaip yra su laikraščiu — dienraščiu ar savaitraščiu. Jų amžius pasibaigia, gali sakyti, su ta diena ar savaitė. Jų kelionė trumpa — nuo spausdintuvės iki krepšio ir krosnės... Bibliotekose jie retesni svečiai ir mažai kada bepriemami. Jų likimas šia prasme yra liūdnas.

Yra bėgi ir kita medalio pusė. Laikraštis siekia ne išlikimo skaitytojų bibliotekose, o jų galvosenoje ir jų širdy. Jis yra skirtas ne konservuoti, o judėti ir kitus judinti. Jam rūpi būti kasdienine ar savaitine skaitytojo duona. Jis veikia visuomenę ne savo bibliotekinių pastovumu, o aktualumu. Tai tarsi kasdien, kas savaitę, kas mėnesį krantinasis lašas — vis naujas ir naujas. Jeigu jis — lašas savo pastoviu kritimu net akmenį pratašo, tuo labiau skaitantį visuomenę. Jis ją lenkia vienon ar kiton pusėn. Jis ją informuoja, džiugina, liū-

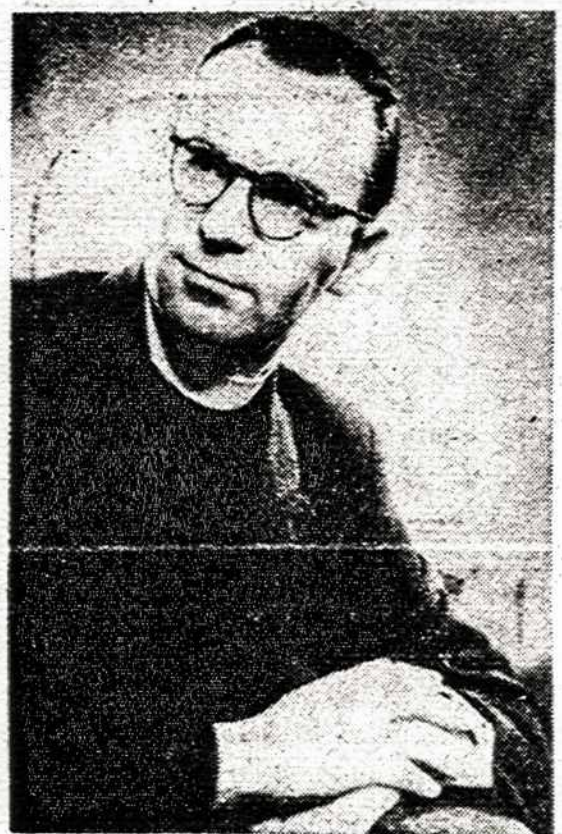
dina, verčia susimąstyti, jungia su visa lietuviška pasaulio bendruomene ir per tai ją informuoja. Iš čia tad ir kyla reikalavimas, kad laikraštis nebūtų kreivas, nes užuot formavęs, iškraipys skaitytojų galvoseną ir didins nedarną visuomenę. O jo gi kreivumas ar tiesumas priklauso nuo pagrindų, kuriais remiasi jo veikimas.

Kaip kiekvienas laikraštis, taip ir "Tėviškos Žiburiai" savitais nuo pat savo gimtųjų rūpinosi atsistoti ant tų pagrindų, ant kurių stovi ir didžioji lietuviškos visuomenės dalis. Pradžioje medžiaginiai jo pagrindai svyravo, bet niekad nesvyravo jo principiniai pagrindai. O tie jo pagrindai buvo ir tebėra — krikščioniškos ir tautinės vertybės. Iš šalies stebėdama buvo matyti, kad tai ir buvo pagrindinė jo gimimo priežastis. Tiesa, imant dėmesį konkrečias aplinkybes, būta tam tikros įkaitusios atmosferos, tačiau su laiku ji apriomo bei prasiblaivė. Kanados lietuviškoji visuomenė veikiai įvertino "TŽ" siekimus bei pastangas ir jas parėmė. Visi pastebėjo, kad laikraštis atsistojo tame Kanados lietuvių gyvenimo bare, kur jis buvo reikalingiausias. Jis rado dar neišvartytų vagų, nors artėjo jo prie šių. Ir jiems rūpėjo vagos, tačiau ne visos, o tik pagal savo nusistatymą pasirinktos. "Tėviškos Žiburiai" gi rūpėjo ir teberūpi nepalikti dirvonuoti nė vienos lietuviško gyvenimo kampo. Jei kai kam rūpėjo krikščioniškos vertybės paneigti arba jų nekelėti, tai "Tėviškos Žiburiai" rūpėjo jas pabrėžti, kad jos neišnyktų iš mūsų gyvenimo. Jei kai kam rūpėjo kompromituoti mūsų tautines vertybes, netgi jas niekinti, "TŽ" teko jas ginti.

Tie praėję penkeri metai yra visų šių vagų liudininkai. Jos apėmė visą mūsų lietuviškąjį gyvenimą. "TŽ" akylai jį sekė ir jame dalyvavo. Kartais rašančiųjų plunksna buvo karti, bet tiksliai tam, kad iškeltų mūsų gyvenimo opas ir tuo prisidėtų prie jų operacijos. Juk ne pagyroms laikraštis leidžiamas. Kelti bei žadinti visuomet bus laikraščio paskirtis. Juo labiau dabar, kai gyvenamos sąlygos migdo: vienus perdidelis nuovargis, išsėmimas, kitus didėjanti užmarštis, trečius — įsigyti patogumai.

Norisi tikėti, kad "TŽ" ir toliau bus ištvermingi, ir kitus šviesdami patys neužges. Tos viltys, žinoma, priklausys ir nuo plačiosios visuomenės. Jos parama taps darbu, o jos likimas bus drauge ir laikraščio likimas.

Pr. Gaidamavičius.



Kun. dr. Pranas Gaida-Gaidamavičius

"TŽ" redaktoriaus pavaduotojas
Foto Luno

Viena — komunistinių įstaigų centras

Bruselyje leidžiamas "La Libre Belgique" skelbia, kad bolševikai savo kultūrinės ir "taikos" propagandos centru stengiasi paversti Vieną. Kremliaus patvarkymu dabar į Vieną perkliamos visos svarbiausios komunistinės centrinės. Į Vieną perkelta Pasaulinės Profesinės Sąjungos centrinė, kuri savo sekciją Lotynų Amerikai dvigubai padidino. Tas pat padaryta ir su Pasaulinės Taikos Tarybos sekretariatu, kurio narių skaičių numatoma iš 57 padidinti į 130. Ten perkelta ir komunistinė Tarptautinė Žurnalistų Lyga, kuri buvo 1946 m. įsteigta Kopenhagoje. Ligi tol jos centras buvo Prahoje. Dabar jai vadovauja čekas Hromekas. Visi šios lygos nariai, nenorėję klausyti Maskvos įsakymų, pašalinai. Visi sekretariatai 27 pareigūnai turi gyventi netoli centrinio biuro, kad tuo būdu galėtų būti geriau sekami. Į Vieną norima taip pat sutelkti centrus kovotojų prieš

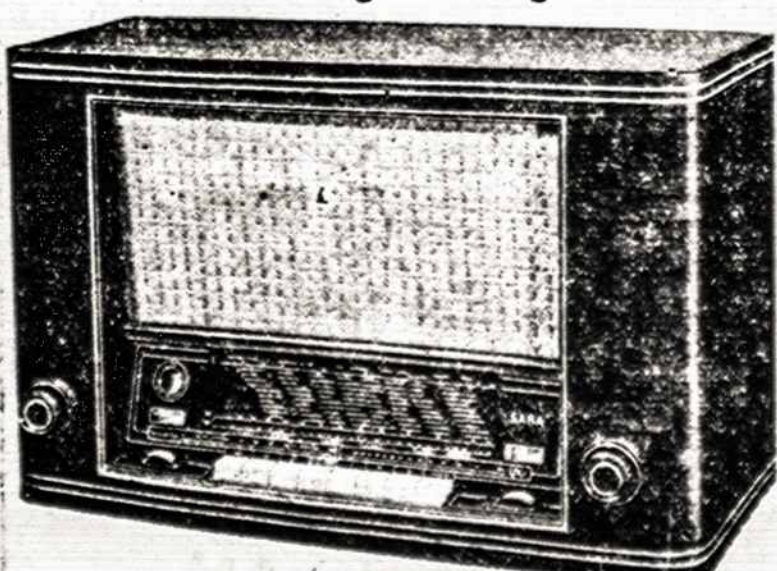
fašizmą ir rasiškai persekiotojų, buv. raudonųjų partizanų ir buv. kacetininkų lygos. Šia įtampa sumažinti ofensyvą norima užmigdyti Vakarų budrumą ir prieinamais būdais paskleisti prokomunistinę mintį.

Sovietai stiprina teroro kampaniją prieš aktyviuosius pabėgėlius

Viso pasaulio spauda plačiai rašė, kai MVD kapitonas Chochlov, pasiūstas nužudyti rusų išsivijus vadą, išdavė "paslaptį", jog naudojamas naujausias gangsterių išradimas Maskva ruošia teroro kampaniją prieš gabesnius pabėgėlių vadus ir pavergtus tautos kalbančius radiofono tarnautojus. Pastarosios mis savaitėmis, paslaptingomis aplinkybėmis, buvo nužudyti "Radio Liberation" Munchene tarnautojai rusai ir azarbedžanietis.

(a)

Pirmą kartą Kanadoje!



Pasaulyje garsūs vokiečių "54" modelio High-Fidelity AM ir FM radijai

SABA, KOERTING, BLAUPUNKT, GRUNDIG. Garantuojamas viso pasaulio trumpųjų bangų priėmimas. Specialiai pagaminti Kanadai

Atvykite, pademonstruosime veltui. Garantuoti pataršymai, atliekami specialistų radijo mechanikų.

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.

926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633 (priešais šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčią)

Taip pat pas mus yra didžiausias pasirinkimas gintaro išdirbinių ir kitų dalykų bei dovanų iš Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Japonijos ir kitų kraštų.



Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijos dabartinė valdyba.

Iš dešinės sėdi: L. Salna — sekretorius, kun. dr. J. Gutauskas — vald. narys, B. Sakalauskas — pirmininkas, A. Pabedinskas — vicepirmininkas; stovi iš dešinės: S. Cepas — išdininkas, A. Saulis — valdybos narys.

Foto Luno

Spauda ir ekonominis pagrindas

Lietuvis yra lyrikas ir didele dalimi romantikas. Sie būdingi mūsų tautos dvasios bruožai matyti visur, ką bedirbtumėm, beorganizuotumėm. Matyti dabar, jie dvelkia į mus ir iš praeities, iš kurios — XX-ajį šimtmetį atsinešė tik lyrynes liaudies dainas ir romantinių buvusios didybės garsą. Stovėdami ant romantinio pagrindo ir virš viso ko iškeldami dvasines vertybes, mes tik jomis remiamės, jomis kariaujame, jomis nuo priešų ginamės. Būdinga šio reiškimo pavyzdį rodo mūsų spauda, kurios jubilėjinius mešus štai jau baigiame švesti.

Kai pereito šimtmečio antroje pusėje atsirado pirmieji, pilnai to žodžio prasme, lietuviški laikraščiai, jie beveik visi buvo romantiniai. Net tam tikra prasme ir "Varpas", kurio kūrėjo ir redaktoriaus V. Kudirkos dvasioje randame tiek daug lietuvišką lyrynių — romantinių bruožų. Išėjo į sunkią tautinę kovą vien su dvasiniu ginklu, šie laikraščiai neilgai kovos lauke išbuvo. Ne dėl to, kad apie juos nebūtų buvę susisipustusių idealistų. Jų buvo. Jie iš pasišventimo laikraščius prirašė, suredavo, išleido, platino ir skaitė. Bet čia atsiliepė gyvenimo realybės balsas: spaudai šalia idealizmo vis dėlto reikia ir minimalaus ekonominio pagrindo. Iš draudžiamos laikotarpio laikraščių tik "Apžvalga" buvo beatsistojanti pati arba žūti. Berods, visi JAV lietuvių laikraščiai gyveno prisidurdami aukomis ir pareigūnų jų sustojimo priežastį.

Nepriklausomojoje Lietuvoje mūsų spauda, kad ir nebūdama tiek romantinė ir lyrynė kaip draudžiamoji, visdėlto buvo ideologinė arba bent moksline bei profesinė. Įvairūs vienos tautos biznierių mums knygų ir laikraščių neleido, kaip tai, deja, labai populiariai šiame žemyne. Nepriklausomojo gyvenimo sąlygos davė progos spaudai pasiekti ir tvirtesnių ekonominių pagrindų. Gana greitai įsikūrė visa eilė stiprių spaudos bendrovių, dariusių neperididines spaudos apyvartą tvirtai ir ekonomiškai savarankiškai. Blogiau buvo su perijodine spauda. Per visą nepriklausomąjį dvidešimtmetį perijodikos leidyklos nepakilo iki tikro ekonominio gerbūvio. Net ir didžiausieji mūsų aneto laikraščiai daugumoje patys iš savęs neišsivertė. Pirmųjų kregždžių į šitą spaudos ekon-

ominį savarankiskumą visdėlto jau buvo. Tai A. Bružo leistas "Mūsų Rytojus", kuris, nupigines prenumeratą, daugiau pritaikęs turinį skaitytojo aplinkai ir moderniau išsprendęs laikraščio pristatymo problemą, buvo pasiekęs ano meto sąlygomis nepaprastai didelį skaitytojų skaičių — apie 150.000. Deja, šis didelis darbas sugriovė vidaus politikos intrigos.

Į tremtį, Vokietijon mes taip pat atsinešėme savo lyrynių — romantinių nusiteikimą. Tuo tarpu kai kitos tautos, sakysime mūsų kraujo broliai latviai, tuoj kibo į ekonominius reikalus, kurdami įvairias verslamos, darbus, biznius, mokydamiesi amatų arba bent anglų kalbos, mes daugiausia šokome ir dainavome. Beveik vieninteliai mūsų ekonominiai junginiai buvo naujos spaudos bendrovės, kurios, nežinūnt, labai sunkių sąlygų (sakysime — trūkumas pagrindinio dalyko: popieriaus) davė puikių leidinių. Šiaip taip vertėsi ir perijodika, tai vienuir tai kitur gaudama kiek paramos. Vietomis, kaip pavyzdžiui britų zonoje, ji buvo net okupacinių organų remiama.

Pagaliau padarė dar viena žingsnis tolyn nuo tėvynės — į Š. Amerikos žemyną, radome čia spaudai visai kitokias sąlygas. Niekas čia spaudos neremia ir nesubsidiuoja. Ji turi išsilaikyti pati arba žūti. Berods, visi JAV lietuvių laikraščiai gyveno prisidurdami aukomis ir pareigūnų



Antanas Rinkūnas
"Žiburių" sp. b-vės pirmininkas
Foto Luno

pajamomis, o Kanadoje buvo tik mažytė, nereguliariai išeinanti, rotatoriumi spausdinama "Nepriklausoma Lietuva". Šie visi laikraščiai su dideliu rūpestingumu ir meile senųjų ateivių įkurti ir išlaikyti, greitai pajuto naujosios tremtinių bangos įtaką. Smarkiai paško prenumeratorių kiekis. Sustiprėjo turinys. Ypač tai pajuto Kanados lietuviškoji spauda. Pirmiausia buvo labai sustiprintas ir pertvarkytas "Nepr. Lietuvos" savaitraštis. Jo padėtis iš esmės pasikeitė, kai buvo įkurta "Nepr. Lietuvos" spaudos bendrovė, kuri akcijų — šerų pagalba suverbausi keletą tūkstančių kapitalo įsigijo nuosavą spaustuve ir čia ėmė laikraštį spausdinti. Po poros metų visi lietuviai į vieną laikraštį nebesutipo. Išlikę antrasis Kanados lietuvių savaitraštis "Tėviškos Žiburiai", kurio penkerių metų gyvavimo sukaktį štai jau minime. Pradžioje ir čia būta ekonominių sunkumų, pareikalavusių iš steigėjų būrelio, susisipustisio ir Kanados Liet. Katalikų Kultūros Dr-ja, daug pasišventimo ir nepailstamo pasiryžimo. Su šiais sunkumais besikaukiant ir beieškant būdų, kaip sumažinti laikraščio leidimo išlaidas, prieita išvados, kad reikia steigti akcinę spaudos bendrovę, kuri suverbautų kapitalą ir įsigytų spaustuve. Taip 1950 m. lapkričio 23 d. Ontario valdžios registrų knygoje atsirado Spaudos Bendrovė "Žiburiai" — The Lights Printing & Publishing Co Ltd. Per trumpą beveik vieno mėnesio laikotarpį esant dideliu entuziazmu, ši bendrovė jau turėjo keletą tūkstančių, už kuriuos įtaisė rinkyklą, ir 1950 m. kalėdinis numeris jau išėjo iš savos spaustuvės. Taip buvo užbaigtas laikraščio ekonominių pagrindų formavimas.

Su šių metų kalėdinių numeriu "Tėv. Žiburiams" švenčiant penkeris, o "Žiburių" Bendrovei ketveris metus, drąsiai žiūrime į ateitį. "Tėv. Žib." šiuo metu yra vienas iš nedaugelio lietuviškų laikraščių pasaulyje, išsilaikančių iš savo apyvartos, o "Žiburių" Bendrovė jau gali ne tik laikraštį paremti, bet imtis leidimo ir kaikiurių svarbių, nors ir nepelningų leidinių, kaip tai mokyminių vadovėlių. Viso to galima buvo pasiekti, žinoma, tik turint platų visuomenės pritarimą. Už tai visiems ačiū!

A. Rinkūnas.

Mūsų žingsniai

1949 metų pabaigoje Kanados lietuvių gyvenime įvyksta nauja įvykis, kada Torontė išsina naujas laikraštis "Tėviškos Žiburiai".

Montreališkai "NL" padarius staigų posūkį į vienos srovės vandenį, krikščioniškai — katalikiškos pasaulėžiūros lietuviams reikėjo ieškoti būdų savam spausdintam žodžiui, kuris stovėtų lietuviškų tradicijų sargyboje ir būtų žibintu lietuviybės išlaikymo kelyje. Be to, Montrealis, būdamas geografiniu atžvilgiu gan toli nuo Toronto, jau ir šiaip nebegalėjo tenkinti visų lietuviškųjų reikalų, kurie diena iš dienos didėjo. Kaip tik tuo laiku Torontė įsisteigė KLK Kultūros D-ja, kuri ir pasiima naujo laikraščio išleidimo našta.

Naujos organizacijos valdybai (ją sudarė: pirm. B. Sakalauskas, vicepirm. kun. J. Bobinas ir kun. P. Ažubalis, išd. V. Užupis, sekr. dr. J. Gutauskas ir nariai: kun. dr. Juozas Tadauskas ir inž. dr. A. Juozapavičius) tenka nelengvas uždavinys, tačiau jaučiant didelį visuomenės pritarimą šiam reikalui, valdyba ryžtingai imasi šio darbo ruošdama pagrindinius kelius laikraščio pasirodymui. Vyriausiu redaktorium iš Montrealio paskiečiamas Dr. A. Sapoka, o jam talkininkauti randasi keletas spaudos darbuotojų, kurie sudaro redakc. kolektyvą. Lėšų klausimas visą laiką eina pirmuoju punktu, nes spauda šiame krašte brangi. Čia tenka didžiai vertinti mūsų lietuviškuosius židinius — parapijas ir jų vadovus, kurie leidžiamas skubiai ateina į pagalbą savo gausiomis aukomis ir tuo giliai įvertina mūsų pastangas.

Ypatingai didelės paramos susilaukiam iš Sv. Jono Kr. parapijos klebono kun. P. Ažubalo, kuris veltui duoda patalpas ir visokią kitokią paramą. Kristaus Gimimo švenčių išvakarėse "Tėviškos Žiburių" pirmas numeris išsvysta pasaulio žines ir pasiekia pirmųjų skaitytojų rankas. Toli nuo Tėvynės ir savosios žemės grumšto naujas lietuviškas spausdintas žodis tvirtu žingsniu žengia į lietuvių širdį kaip gimtųjų sodybų žiburys, pasirušęs stovėti mūsų gražių tautinių tradicijų, savos kultūros ir lietuviybės išlaikymo sargyboje.

Pirmieji numeriai išsina be lietuviškųjų ženklų, kadangi nespėta juos greit pagaminti ir gauti laikų iš JAV.

Laikraštis renkamas prityrusio linotipininko K. Rusino ir spausdinamas kurį laiką lenkų spaustuveje. Administracinį darbą be jokio atlyginimo pradžioje dirba V. Aušrotas, o vėliau J. Prapakas, kuris taip pat apie metus dirba be atlyginimo. Ekspedicijai susirenka gražus būrys lietuviškojo jaunimo, kuris aukoja savo laisvą laiką ir poilsį talkininkaudami laikraštį išsiųsti skaitytojams ir tuo atlikdami didelį darbą savo pasišventimui lietuviškiems reikalams. Jiems tenka didelė padėka.

Spausdinimas ir surinkimas laikraščio svetimoje spaustuveje netik kad sudarė daug nepatogumų ir bereikalingo darbo, bet svarbiausia didelį išlaidų, kuriuos nuolat iš didėjo, o pajamos buvo labai ribotos. Per daugelį ilgų posėdžių buvo ieškota kelių šiam klausimui išspręsti ir galiausiai prieita sprendimo steigti savą spaustuve ir tuo sumažinti

ti spausdinimo išlaidas. Nutarima kurti "Žiburių" Spaudos B-vę šerų pagrindais. Jai organizuoti pakviečiamas A. Rinkūnas, kuris sėkmingai tai vykdo, ją įkuria ir vėliau šerinkų susirinkimo išrinktas jau iki šiol pirmininkauja. "Žiburių" spaudos bendrovė netik kad reikšmingai talkininkauja "T. Žib." leidime, bet kartu yra didelis veiksmas lietuviškosios kultūros bare. Savo kelių metų veiklos bėgyje ji jau spėjo išleisti keletą vertingų knygų ir atlikta kitų smulkesnių spaudos darbų. Šios bendrovės atliekama darba tenka giliai vertinti, o ypatingai jos paramą "TŽ" leidimui. Reikia manyti, kad bendrovės veikla ateityje dar daugiau plėsis ir jos įnašas Kanados lietuvių kultūros gyvenime nuolat didės.

Nors KLK Kultūros Draugija didžiausį dėmesį kreipė ir kreipia laikraščio leidimui, tačiau ji nepamiršta ir savo kitų tikslų. Nuo savo įsisteigimo ji sužaukė du visuotinius narių suvažiavimus, parengė draugijos statutą, kuris buvo priimtas antram suvažiavime, išleido kelis leidinius, surengė keliolika parengimų tikslu sukelti lėšų, talkininkau lietuvių bendruomenės kūrime ir atliko kitų kultūrinių darbų. "T. Žiburiams" plečiantis ir didėjant vienam redaktoriui pasidarė sunkiai beaprepiamas darbas ir reikėjo ieškoti jam pagalbos. Jam talkininkauti prieitą pavasarį buvo pakviestas kun. Dr. Gaidamavičius. Tai stipri kultūrinė pagėja, kuri dar daugiau praturtina laikraščio turinį.



Jonas Prapakas
"TŽ" administratorius
Foto Luno

Šiandieną "T. Žib." leidėjai su džiaugsmu gali konstatuoti, kad laikraščio šeima išaugo į didžiulį ir gražų vienetą, kurio nariai siekia ne tik Kanadą, bet ir tolimiausius pasaulio kampus, kur tik randasi išblostas iš Tėvynės lietuvis. Mes giliai tikime, kad ši šeima ir ateityje augs ir didės tuo atnešdama vis naujų jėgų ir mūsų tarpą. Visokiariopa parama, kurios susilaukėm taip gausiai iki šiol tikrai buvo didelė ir reikšminga. Esame giliai dėkingi aukotojams, talkininkams, platintojams, skaitytojams ir visiems, kurie kokių nors būdu prisidėjo prie mūsų nelengvo darbo. Su viltimi žiūrime į ateitį ir tikime, kad sutelktinės pastangos bus vienas iš tų žiburėlių sunkiame Tėvynės laisvinimo ir lietuviybės išlaikymo bare.

Leidėjai.

PASTABOS DIENOS TEMOMIS

Vienas paskaitininkas savo kalboje priminė, kad pas lietuvių yra slaviskumo ženklų išgėrimų srityje. Kaikas tai slaviskumą — perdėtus išgėrimus — aiškino, kad tai esą lietuvių nuosirdumo dalykas. Esą, lietuviai prie išgėrimų rodo didelį vaišinumą ir dėlto kartais nusivaišina. Vieno pobūvio metu trys gerai pasivaišinę tautiečiai sumušė ketvirtą. Kai tas jau gulėjo ant grindų, trys pasivaišinusios tautietės jam dar pridėjo savo batų smaigalius. Niekas negalės paneigti, kad tokie reiškiniai nėra slaviskumo ženklas. Kai vieno privatus pobūvio metu lietuviai rodė slaviskumo ženklus, tikrieji ten buvę slavai tik trūkčiojo pečiais. Argi mums verta pralenti slaus girtavimų ir muštinymis?

Vienas tautietis rašė spaudoje, kad Kanados Lietuvių Bendrovėnė visų lietuvių neapima. Jis remiasi tuo, kad ne visi lietuviai atlieka savo tautines pareigas. Priversti visus lietuvius, kad jie atliktų savo tautines pareigas —

neįmanoma, nors nariais skaitomi visi lietuviai, išskyrus komunistus. Renkanti Kanados Lietuvių Bendruomenės Taryba, ir tas tautietis nesurinko 500 balsų, nors Kanadoje suaugusių lietuvių yra 12-15.000. Toks pasisakymas prieš K. Lietuvių Bendruomenę yra išėjimas prieš ją. Vienoje lietuvių kolonijoje, vienos srovinės organizacijos skyrius net atvirai išsina prieš Kanados Lietuvių Bendruomenę, iš anksto skelbdamas savo vardu Vasario 16 dienos minėjimą. Minėjimai, kurie liečia visus lietuvius, turi būti rengiami visų lietuvių — Bendruomenės. Keistai atrodo pasiūlymas, kad organizacijos turi jungtis tam paminėjimui parengti. Visų organizacijų nariai, išskyrus komunistus, yra Lietuvių Bendruomenės nariai, kam dar atskiri junginėjamai atskirais atvejais. Bendruomenės valdyba turėtų veikti kartu su atskirų organizacijų valdybomis, kad sklandžiai panaudoti atskirų organizacijų meno kolektyvus ar atskirus menininkus.

Laisvame pasaulyje lietuvių tautos vyriausias organas yra VLIKas. Likę Nepriklausomos Lietuvos diktatūrinės vyriausybės valdininkai, ypač jų šefas, nenori paklusti VLIKui ir net susitarti su juo, o dažnai stoja jam kersai kelio. Hitlerio ir Mussolinio atstovų pasaulyje nebėra, mūsų gi diktatūros atstovai dar tebeatstovauja diktatūrą ir kartais išsina prieš pačią tautą. Mums malonu, kad kaikiurie kraštai mūsų atstovybės pripažįsta, bet nėra tas pats ar atstovybėje sėdi diktatūros ar demokratijos atstovas. Gal dėl tos priežasties kaikiuriuose kraštuose neįmanoma atgaivinti pasiuntinybių, o nors krašto demokratinių vyriausybė ir labai palanki lietuvių tautai, kad ir tą postą taikosi diktatūros atstovas.

Tie Lietuvos diktatūrinės vyriausybės atstovai naudoja mūsų tautos išd. likučius. Naudoja jie ir dar kakurie nežinomi asmenys. Kaip keista. Mūsų tautos nusielpė vyrai, net Nepriklausomybę gėrė ir atleiskūnū

PAS MUS PUKIAUSIOS GEĖS . . .

- * Puokštės nuotokoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškam ir kanadiškam stiliui.
- * Įvairiausių rūšių skintos geļes bei vazonomi su geļėmis.
- * Mes turime gintaro ir kitokių išdirbinių dovanoms.

802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas KE. 3884
Latvių geļių krautuve

LOTUS

Kalėdu, dovanos
LIETUVIŠKOS
vokiškos ir kitokios
PATEFONO PLOKSTELĖS,
lietuviškų motyvų albumai, piniginės ir kt. odos išdirbiniai.
Didelis pasirinkimas įvairiausių vokiškų importuotų smulkių gaminių, vokiškos knygos, žurnalai ir tt.
Kalėdu, žvakutės
Prasūkite mūsų katalogą.
Prekes siunčiame į visas Kanados vietas

— WALTER KOPPEL —
609 YONGE ST., TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas WA. 4-4596

KALĖDŲ SENELIO PASIUNTINYS

(Atkelta iš 5 psl.)

stumdomas praeivų, dairėsi tai į krautuvės vitriną, tai į gatvę, o sniegas vis krito ir nusileidė jam ant palto virsdamos lašelėmis vandens drėkino jo rūbus.

Gal ilgai dar būtų Alfonsas stovėjęs prie vitrinų, bet tuo tarpu priėjo maža mergytė ir, sustojusi šalia jo, smalsiai ir liūdnai žiūrėjo į langą, kuriame buvo visko, ko tik širdis trokšta.

Kažkodėl Alfonsas nukreipė žvilgsnį į šią mergytę, gal kai jau seniai nebuvo matęs panašų į ją vaiką, o gal tik atsitiktinai jo akys nukrypo į šią mažą būtybę. Ir vėl jam širdyje kažkas sujudo ir gerklėje pajuto kartumą, o mergytė vis tebežiūrėjo į langą.

Jos paprastai, bet tvarkingai rūbėliai rodė ją esant ne iš turtinųjų; ruda kepuraitė dengė jos šviesius ilgus plaukus gražiai gulčius ant pečių, žalos spalvos paltukas jau buvo jos ūgiui per mažas ir ji atrodo stengiasi ištrūkti iš jo globos, tik batukai gą buvo kiek per dideli jos mažytei kojytei, bet gal tai dėl to, kad šlapias sniegas dengė šaligatvius.

Alfonsas vėl pažvelgė į mergytę ir nustebo: ji verkė, didelės ašaros riedėjo per rausvą veidelį ir krito ant žaliao paltuko. Mergaitė, tartum nieko nematydama, žiūrėjo į langą, iš kurio meilčiai šypsojos didelis Kalėdų Senelis, kuris visai nematė verkiančios mergaitės.

Alfonsas valandėlę galvojo, jo sieloje buvo audra. Dar taip neseniai jis jautėsi toks nelaimingas ir visų apleistas, jį jam atrodė, kad neverta gyventi, bet dabar, pamatęs verkiančią mergaitę, jis suprato, kad ir daugiau yra nelaimingų, gal dar nelaimingesnių kaip jis.

Užuojautas jausmas pabudo jame ir jis priėjo prie mergaitės.

— Ko verki, mažyte?

Bet mergaitė tylėjo, tik nubraukus nuo veidelio ašaras pasižiūrėjo į vyrą kuris ją užkalbino.

— Ar nusiklaudė kas tavę? — paklausė Alfonsas, paimdamas mergaitę už rankos. Ji nespriešino jam, tik, lyg nepasitikėdama jo nuosirdumu, atydziai į jį žiūrėjo, ir Alfonsas, susidūręs su jos akių žvilgsniu, pasijuto neįtikėtina. Jam buvo nedrąsu šios mažos mergytės, kuriai jis norėjo dabar padėti, bet nežinojo kaip, ir jis vėl paklausė:

— Ko tu verki, kas atsitiko? Pasakyk man, aš tau padėsiu!

Mergytė pažvelgė am į akis ir matydama, kad jis nuosirdžiai sako, tyliai atsakė:

— Aš norėčiau Kalėdoms turėti tą baltą kepuraitę, raudoną paltuką ir šiuos baltus batukus, bet mano mamytė neturi pinigų man tai nupirkti, — ir ji vėl nubraukė ašarą nuo veidelio.

— Na tai tu gali paprašyti tėvelio, jis tau nupirks! — mėgino ją guosti Alfonsas.

— Aš neturiu tėvelio, — liūdnai paaiškino.

— O kur tavo tėvelis?

— Mamytė man sakė, kad jis mirė, kuomet ji suvažinėjo mašiną, bet aš to nemaniau, — liūdnai aiškino mažoji.

— Na, o ką dirba tavo mamytė?

— Ji eina į siuvyklą siūti!

— O ką tu tada veiki, kai mamytė išeina?

— Aš einu į mokyklą!

— Kaip tu vadiniesi?

— Danutė Rūdytė! — nuskambėjo grynai lietuviškai mažosios atsakymas.

Jau norėjo Alfonsas griebti šią mažą, dabar jam taip mielą, mergytę, bet, lyg ką tai svarbaus atsiminęs, stovėjo vietoje ir nežinojo, ką daryti, o Danutė, jau dabar išsidrąsinusi, kalbėjo:

— Aš esu lietuvaite, ir todėl mano tokia pavardė, ar ji jums nepatinka? — klausė susimąsčius Alfonsą, žiūrėdama jam į akis.

— O taip, man patinka, tai labai gražus vardas, — trė Alfonsas glostydamas jos gelsvus plaukus.

Jam taip norėjosi prabilti lietuviškai, bet jis jau buvo nusprendęs likti jai nežinomam, tik suteikti džiaugsmo. Nes ir ji buvo našlaitė, kaip ir jis.

Pažvelgęs į krautuvės vitriną, jis pažvelgė į tai, apie ką Danutė anksčiau svajojo: ten buvo baltą kepuraitę, raudonas paltukas ir balti batukai.

— Tai, sakai, tu nori turėti tuos baltus batukus, — tarė Alfonsas rėdždamas į langą.

— Taip! Tuos batukus, raudoną paltuką ir baltą kepuraitę, — pakartojo Danutė liūdnai žiūrėdama į vitriną, nes ji žinojo, kad niekuomet jų brangenybių negaus.

Alfonsas dar valandėlę galvojo ir io veidą papuošė šypsena. Greitai jis paėmė mergytę už rankos ir žengė krautuvės durų link. Danutė, nesuprasdama, kas dedasi, klusniai sekė jį, ir greitai pajuto malonia šilumą, kuri dvelkė į juos iš krautuvės.

Žmonių klegesys, vnyojamo popieriaus čeržėjimas ir kasos rėšimų čerškėjimas liejosi į vieną sutartinę ir atrodė, kad čia užia kažkokia mašina.

Alfonsas apsidairė, ir, nustebusiai Danutei žvalgant, vedėsi ją tolyn, kol pasiekė vaikų skyrių. Čia jie pasijuto neįtikėtina, ma-

LIETUVIŲ NAMAI MIELIEMS ŠERININ-
KAMS IR BICIULIAMS LINKI DŽIAUGSMINGŲ
KALĖDŲ SVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ
METŲ.

TL. Namų V-ha.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
Mielus klientus, prietelius ir visus pažįstamus
sveikina

Restorano "ATLANTIC"

Savininkai:

J. M. PREIKŠAICIAI ir

J. U. BLEIZGIAI

1330 Dundas St. W., Tel. ME. 9347, Toronto

tydamas daugybę moterų su vaikais renkančių įvairius rūbus, bet užalgęs nedrąsiai priėjo prie didelio stalo.

— Kuo galiu patarnauti? — paklausė priėjusi pardavėja.

— Aprenkite ją, kaip ji nori, ir duokite visa, kas reikalinga, — skubiai pabėrė žodžius Alfonsas ir išsiėmęs nosinę nusišluostė prakaitą, kuris veržėsi ant kaktos. Jis nežinojo ar tai nuo silumos, ar nuo susijaudinimo.

— Taip pone! — atsakė pardavėja ir paėmusi mergaitę nusi-
vedė, o Alfonsas paliko stovėti, kur buvo sustojęs.

Kas dabar vyko jo sieloje, niekas nepajėgė atspėti. Jis ner-
vingai glimžė pirštines ir dažnai šluostė nuo kaktos prakaitą, ne-
ramiai dairydamsis palinkui.

Po kurio laiko grįžo Danutė, kurios veidelis spindėjo džiaugs-
mu. Ji buvo tartum pasakų karalaitė, net Alfonsas suabejojo ar
tai ta pati. Kaip gražiai jai tinka ši baltą kepuraitę ir tie balti
batukai prie raudono paltuko, pagalvojo Alfonsas, atydziai ap-
metęs ją akimis, apmokėdamas saskaita.

Vėl paėmė Danutę už rankos ir ejo durų link. Praeinant pro
vaizų skyrių Alfonsas sustojo ir, rodydamas Danutei didelę lėlę,
paklausė:

— Gal tu nori turėti šią lėlę?

— O ne! Mamytė man sakė, kad aš jau didelė ir man netinka
žaisti su lėle.

Nustebintas jos atsakymo, Alfonsas žengė tolyn ir praeinant
pro saldumynų stalus, vėl paklausė:

— Na, bet skolado aš manau gali ir tu valgyti, nes tai ir už-
augę daro, — pajukavo ir, kadangi Danutė tylėjo, nupirko keletą
plytelių ir tada jau išėjo iš krautuvės.

Išėjęs į gatvę, Alfonsas pamatė, kad jau sutemė, ir paklausė
Danutės:

— Ar nebijosi viena eiti namo?

— O ne, aš čia netoli gyvenu, ir nieko nebijau, čia daug žmonių
eina, tai niekas man nieko nedarys, — išdidžiai čiauskėjo.

Alfonsas kovojo su savimi, juk tai geriausia proga palydėti mer-
gytę ir susipažinti su jos motina, o ši be abejojimo žinos ir apie kitus
tautiečius, jei jų čia yra. Bet kažkoks neįtikėtumas jį stabdė nuo
šios minties ir jis pasiryžo pasitraukti. Staiga, lyg ką tai atsiminęs,
išėmė iš kišenės žalsvą banknotą, pažymėtą skaitline 20, ir du-
damas Danutei tarė:

— Parnėšk tai savo mamytei.

Mergaitė padėjo ir įspaudusi banknotą į paltuko kišenę, links-
mai žiūrėdama Alfonsui į akis, paklausė:

— Bet pasakykite, kas jūs esate, kad aš parėjus namo galė-
čiau pasakyti mamytei, koks jūs geras?

Alfonsas mąstė, ką jis gali pasakyti šiai mažai mergaitei apie
savę. Jo žvilgsnis nukrypo į vitriną, kurioje išsididus ir šypsodama-
siai stovėjo Kalėdų Senelis čia vadinamas "Santa Claus" ir jam
gimė pulki mintis. Nusišypsojęs paėmė Danutės ranką ir tarė:

— Pasakyk savo mamytei, kad aš esu Kalėdų Senelio pasiun-
tinys ir padėkok jai, kad tavę taip gerai išauklėjo.

Danutė nustebusi pažvelgė į Alfonsą, kuris taip įtikinančiai
kalbėjo, kad nors ir nenoroms, bet patikėjo ir dar kartą tarusi aciu,
pamojo rankute. "Merry Christmas", sušuko dar atsisukusi ir
dingo minioje.

Alfonsas dar ilgai žiūrėjo ton pusėn, kur nuėjo jo manymu pa-
sakų karalaitė, bet nieko daugiau nematė tik skubancius žmones
ir krantinčias snaiges. Ir vėl jam pasidarė kažko gaila, o krutinėje
taip spaudė, tartum norėtų kas sutriuškinti kaulus, gerklėje sausa
ir kartu.

Užgautas praeivių jis, tartum pabudo ir pradėjo eiti gatvę,
pats nežinodamas kur, o snaigės vis krito ir skraidė aplink jį,
tartum lydėdamos į nežinomą kelionę brangų draugą. J. M.

SKUBIU REIKALU

Goettingeno Studijų Ratelis, susitaręs su PLB Vokietijos Kr. Valdyba, nori savo "Žmoniškumo dokumentų" serijoje išleisti knygą, kurioje būtų atpasakota, kaip lietuviai po šio karo globojo ir šelpė nuo bado smėklos besigelbstinčius vokiečių atbėgėlius iš Rytprūsijų. Suprantama, kad mes tokiu leidiniu esame labai suinteresuoti, nes jis daug prisidėtų prie lietuvių vardo išgarsinimo.

Kad pabrėžus leidinvyje žmo-
niškumo aspektą kaip toki, Goettingeno Studijų Ratelis pa-
gaidautų gauti iš lietuvių pasisa-
kymų, iš kurių matytųsi, kad ne-
žiūrint pragaistingos vokiečių
politikos ir kiršinancijos propa-
gandos, pasitaikydavo pavienių
vokiečių, kurie nuosirdžiai vie-
nam ar kitam lietuviui pagalbe-
jo ar nelaimėję užjautė.

Krašto Valdyba ta Studijų Ra-
telio pagėdavimą palaiko ir pra-
šo tautiečius, kuriems tokie atsi-
tikimai yra žinomi, ar kuriems
patiems teko tai peryventi, juos
aprašyti ir nedelsiant pastūti
adresu: Litauisches Zentralko-
mtee, (17a) Weinheim/Bergstr.,
Postfach 233. Aprašymuose
vengtina apibendrinimų, o iškei-
tini paskiri žmonės, kurie yra
nūti tautiečiams tiesioginiai ko-
kia nors pagalbą suteikę. Auto-
riui pageidaujant pavardės gal-
būti ir neskelbiamos.

Pokario Vokietijos žymūs vei-
kėjai įvairiomis progomis yra
kalbėję apie lietuvių, kaip apie
tautą, kuri, svetimųjų priešpau-
doje žiauriausiai engiama, išlai-
kė tauriausius žmoniškumo do-
rybes, ką ji įrodė dalindamosi
paskutinių kasnių su buvusiu sa-
vo priešu ir vėliau nelaimės
draugu.

Toji knyga bus vienas iš mūsų
tautos paminklų, kurie yra ir už
vartų tvirtėsi. Prisidėkite savo
mašui prie šio sumanymo įvyk-
dymo.

WELLAND, Ont.

Naujų Metų sutikimas įvyks
gruodžio 31 d. 7 val. vak., penk-
tadienį, Wellande, 46 4th St., uk-
rainiečių salėje po bažnyčia.

Baliuje gros puikus orkeest-
ras, veiks turtingi gėrimų ir val-
gių bufetai. Šokiams pajairini-
mai, specialios kepurės ir kt.

Tenka pažymėti, kad rengėjai
KLT S-gos Welland skyrius, pu-
sę balius pelno skiria čia isiku-
rusiems liet. jūrų skautams,
plaukiojamo pastato įsigijimui.

Atsidedėjimui, vakaro metu
ūrų skautai duos linksmą prog-
ramėlę. B. S.

• Austrijoje buvo įvesta ma-
da, geležinkelio tarnautojams
nusiimti tarnybinių kepurė prie-
keliaujančias damas. Kai paga-
liau ir taisyso dirbtuvės vis da-
giau ir daugiau pradėjo plaukti
suplysių kepurų, įsakymas
buvo atšauktas.

SLOGOS

VARGINAMA IŠGYDYSITE NE DI-
NU, BET VALANDŲ LAIKE!

Buckley's specialistai bendros slogos
gydymui jums gali palengvinti skaus-
mus ir viso kūno blogą savijautą ke-
liu minučių laikotarpyje — o galutinai
išgydyti keletas valandų bėgyje.
Paimkite BUCKLEY'S Cinnamated
CAPSULES — pilnas slogos išgydy-
mas, kuris palengvins jūsų kančias,
pakels nuotaiką ir sugrąžins gerą sa-
vijautą SKUBIAI!

12 kapsulių — 35c.
Seimos dydis — 79c.

BUCKLEY'S
CINNAMATED
CAPSULES
Kapsulės pagydys jus greitai arba
atgausite pinigų dvigubai.

Kviečiame i, talka!

"Tėviškės Žiburiai" skelbia platinimo
valų nuo gruodžio 15 d. iki kovo 1 d.

Kreipiamės į mieluosius mūsų skaitytojus, bičiulius ir pla-
tintojus, prašydami surasti BENT PO VIENĄ NAUJĄ
SKAITYTOJĄ.

Spaudos laisvės jubiliejiniais metais teneli-
ka nei vieno lietuvių be lietuviško laikraščio!
"TŽ" leidėjai kiekvienam skaitytojui, sura-
dusiam bent vieną naują prenumeratą, skiria

dovanu
po knyga

kurių vertė 2-3 doleriai.

Dovanom skiriamų knygų sąrašą
skelbiame žemiau.

Nors leidimo išlaidos jau šiemet pakilo bent 20% ir nors 1955 m.
numatoma išleisti daugumą numerių po 10 psl., "TŽ" kaina
lieka ta pati: Kanadoje ir JAV metams \$4, kitur \$4.50, pusmečiui
— visur \$2.50

Mielieji skaitytojai, nuo jūsų priklausys
"Tėviškės Žiburių" turinys ir dydis!

"TŽ" SKAITYTOJAMS IR PLATINTOJAMS, SURADUSIEMS
NAUJĄ PRENUMERATĄ, DOVANOJAMŲ
KNYGŲ SĄRAŠAS

A. Grinius Atsiminimai ir mintys	S. Ragana Senamė dvare
A. Vilnins Amžini šėveliai	T. Doveau Šv. Pranciškus Asyžietis
A. Rūkas Šokėitai, meilė ir buit	N. Vian Šv. Antanas Paduvietis
V. Banaitis Liaudies dainos IV sgs.	M. Juras Šventųjų gyvenimai
P. Kozulis Dulkės ežere	P. Orinaitis Šulins sodyboje
A. Puškins Dubrovskis	J. Steinbeck Tarp pelių ir vryu
J. Kekšas Diena naktin	A. Gailit Tomas Nipernadis
A. Vaidulaitis Kur bakūzė samonota	A. Baronas Užgesęs sniegas
J. Gailius Kartuvės	J. Nevardauskas Užrūstinti dievai
A. Micevičius Konradas Valenrodas	J. Dabrila Vai lėkė dainos
B. Sruoga Kazimieras Sapiega	S. Būdavas Varpai skamba
V. Kastytis Kolektyvinė prausykla	P. Orinaitis Vilagailė
A. Giedrius Lekučio atsiminimai	Aliūnas Valerijono laisai
H. Nagys Lapkričio naktys	P. Tarulis Žirgeliai padebesiai
J. Mantas Lietuva bolš. okupacijoje	V. Jonikas Trys margi laiskeliai
J. Būčys Marijos apsimėšimas Liurde	B. Rukša Žemės rankose
J. Skvircas Naujasis Testamentas	B. Gražulis Išdavimas
K. Cirtautas Portretas des Heimati	— Lietuvos konstitucija
M. Juras Pranašystės apie pasaulio p.	V. Tamulaitis Raguvos malūnininkas
J. Prunskis Prie vilties - kryžiaus	P. Enskaitis Svajūnas
J. Grušas Pabūcivimas	L. Dooley Ar tu klausai Marijos?
J. Kekšas Ramybės man	S. Zobarskas Gandras ir gondrytė
B. Rutkūnas Sparnos man meta p.	J. Švaistis Siela lagamina

Nuo kiekvienos naujos prenumeratos prašome pasirinkti po
vieną knygą, iš paskutinių devynių galima pasirinkti po tris.

WINDSOR, Ont.

Lietuviams pamaldos. Kalėdo-
se bus laikomos dieną 12 val. Vi-
sus lietuvių maloniai kviečia
atsilankyti į Kristaus gimimo
šventę. Kad Kūdikėlis Jėzus
inėstų į kiekvieno širdį džiaugs-
mo taikos ir rimties. Kristaus gi-
mimo būtų ir kiekvieno lietu-
vio dvasinis gimimas sau, baž-
nyčiai ir mūsų visų mylimiausiai
tėvynei. Kun. V. Rudzinskis.

SIMCOE, Ont.

Pamaldų tvarka šv. Kalėdų -
Naujų Metų laikotarpyje: gruo-
džio 25 d. — šv. Kalėdos, pamal-
dos Delhi, 1 val. p.p.;
gruodžio 26 d. pamaldos West
Lorne, 10 val.;
sausio 1 d. Nauji Metai — W.
Lorne, 10 val.;
sausio 2 d. Delhi, 1 val. p.p.;
sausio 9 d. — Port Burwell,
12 val. Kun. K. Rickus.

SVEIKATA VIRŠ VISKO!



Kodėl vilkinti skilvį, kepenų, skilvio rūgščių, inkstų ir kitokių
negalavimus? Laiku neatkreipus dėmesio, galbūt ir medicinos
mokslas jau nebegalės pagelbėti. Jeigu kenčiate nuo skilvio,
skilvio rūgščių, kepenų, vidurių užkietėjimo, nevirškinimo, ne-
reguliarių eimų laukan, skilvio dujų skausmų, skausmų skil-
vio dešinėje ar kairėje pusėje, skausmų po šonkauliais, degi-
nimo gerklėje, apėto praradimo, nervuotumo, galvos skausmų
bei nuolpimų, reumatinų ar artritinių skausmų,

NELAUKITE IKI RYTOJAUS

— nes gėli būti per vėlu. ŠIANDIEN, tuojau paimk arbatinį šaukštelį
RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY.

Imti prieš kiekvieną valgį. Tūkstankiai kasdien vartojta šiuos vaistus su
piju pasitikejimu. Nera kito panašaus vaisto. Rezultatai nuo pirmo buteliuko.
Kaina tik \$6 buteliukas. Gaunama vaistinėse, arba rašant sekančiu adresu:

LUSCOE PRODUCTS LTD., L.W.
559 BATHURST ST., TORONTO 4, ONT.

DIDESNIS paveikslas už MAŽIAU pinigų
tik su puikiuoju naujuoju WESTINGHOUSE

VP21

TELEVIZIJOS SERIJOS

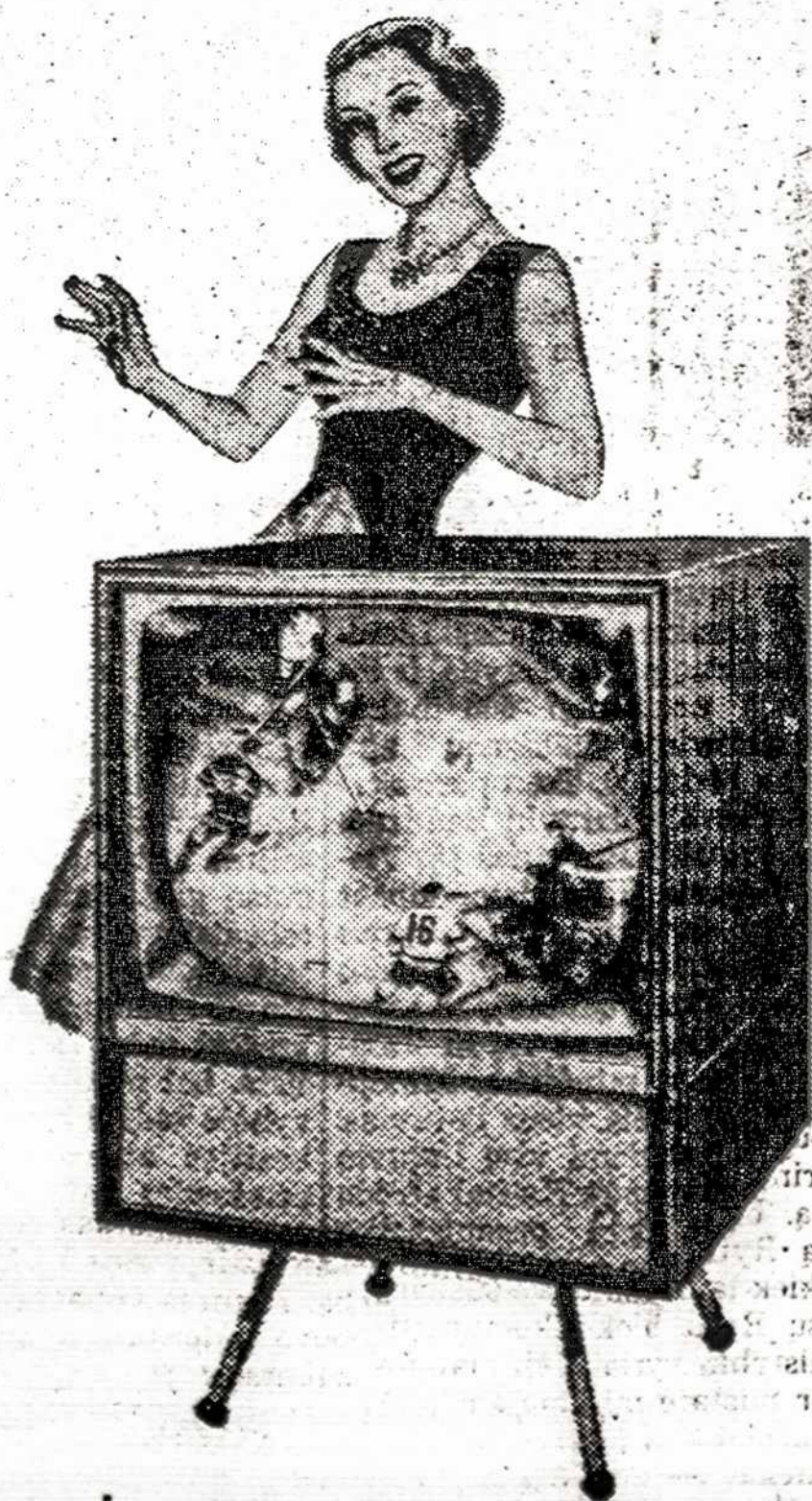
Stai televizijos aparatas, kuris turi viską: pigus, puikiai atliekas
savo paskirtį ir modernaus stiliaus. Naujoji Westinghouse's Video-
ramic "Luma Ray" aluminizota paveikslas lemputė duoda šian-
dien didžiausią, šviesiausią ir aiškiausią paveikslą Kanados tele-
vizijoje. Modernios inžinerijos gamybos vertikalios stiliaus chassi
aparatas yra geresnis ir jums pigesnis. Ir "Famous Designer" nauja
išvaizda papuos jūsų kambarius. Galima gauti trijų natūralaus
medžio rūšių trijose pritaikomose spalvose. Picture Mask auksinė.
Swivel base pasisuka pilnu ratu.

SENSACIŠKA KAINA **279⁹⁵** Ontario ir Quebec, kitur
TIK APIE truputį brangiau.

(PILNAI KAIP MATOME ILIUSTRACIJOJE)

Jūs galite PASITIKĖTI, jei tai

Westinghouse



Buckley's STAINLESS White Rub

Tai KANADIŠKA priemonė SKUBIAI pašalinti

ARTRICIO
bei
REUMATO
SKAUSMUS



Nesvarbu kaip stiprus yra jūsų rankų,
kojų ar kūno raumenų skausmai, W.
K. Buckley užtikrina jums skubiausią
pagalbą, kokią bet kada esate patyrę.
Taip, jūs galite ATSIKRATYTI skaus-
mų skubiai su Buckley's Stainless
White Rub. Buckley's White Rub su-
teiks jums greitą palengvinimą nuo
artricio, reumatinio ir kitų muskula-
rinio skausmų ir pavargusių, skau-
dancų kojų, nes tai pirmas vaistas,
sudarytas iš 9 skausmus palengvinan-
čių medikamentų, sniego baltumo
kremas, kuris patepus PRANYKSTA!
Visur plačiai žinomas, kaip ir "Solid
linament".
Taip, Buckley's White Rub patrynus
įsigeria giliai į jūsų odą. Jis nepalieka
nei ženklo paviršiuje — tik skverbia-
si giliai į skausmo apimtus raumenis
ir suteikia šilumą teikiant palengvė-
jimą. Nepaprastai greit dingsta jūsų
skausmai. Išbandykite. Prašykite už
60¢ bonkutes.

Taip pat tinka KRŪTINIS
SLOGOS PAŠALINIMUI!



Pavyzdiniai veltai
W. K. Buckley Ltd.
Department N.P.
559 Gaithe Street,
Toronto, Ont.
Prašau atsiųsti vieną pa-
vyzdinį Buckley's White Rub
buteliuką. Kartu pridėtu 15
centų už įpakavimą ir pa-
sto išlaidas.
Vardas pavardė
Adresas

Ačiū bendrakeleiviam

Penki metai dar ne kažinoks laiko tarpas. Jubilėjus ne iš pačių didžiausių. Tačiau tai vis dėlto proga pirmą kartą mesti žvilgsnį atgal į praeitį, ne tik į meilę, bet ir į keliones, vargus — kartais dusinančią kaitrą, pasitaikančias klampynes ar žvarbų šiaurį, o taip pat kečionės bendrus, kurie gelbėjo, stūmė ir tempė tą patį vežimą. Svarbiausia — juos, tuos entuziastus ir pasišventintus.

Kas savaitę perskaityti — kartais gal tik perversiti — savaitraštį nedidelis reikalas. Nedidelis reikalas ten kažką ir negero taisytiuo pastebėti. Daug didesnis reikalas tą laikraštį, skaitytojų pateikti — surinkti ar pagaminti medžiagą ir išspausdinti.

Normaliose gyvenimo sąlygose kiekvienas laikraštis turi savą daugiau ar mažiau gausų redakcinį aparatą, dar techniską personą spaustuvės reikalams ir nuolatinį bendradarbių kadra, kuriems paskatinti mokamas honoraras, o didieji laikraščiai — ir savitraščiai — turi net visuose pasaulio kampuose išlaikomą nuolatinį korespondentų.

Lietuviškos spaudos sąlygos išeivijoje nuo tų idealijų labai toli. Ir "Teviškos Žiburijos" teko pradėti labai bėdinomis sąlygomis — visą savo laiką tam pasišventiant vos vienam redaktoriui, nes daugiau ką išlaikyti nebuvo iš ko.

Jei "TŽ" iš pat pradžių nesuklupo, tai tik dėl pasišventimo ir entuziazmo. Jei redaktoriui kada negaudavo pakankamai medžiagos iš toliai ir pats piriašyti nesukludavo, imdavosi plunksnos visi, kas stovėjo prie laikraščio gimdyto ir suprato reikalą.

Dar prieš laikraščius pasirodant, net dar prieš atvykstant iš Montrealio redaktoriui, laikraščio organizatoriai pakvietė būrelį pastovių talkininkų, kuris buvo pavadintas Redakciniu kolektyvu. Šitokių talkininkų buvo 7. Netrukus pasirodė, kad jiems funkcijonuoti kaip vienetui sunku ir netikslu, nes būtų tik sugaišta daug laiko posėdžiams. Taip kolektyvo nariai liko greičiau individualiais redaktoriais patarėjais bei talkininkais, į kuriuos buvo drąsu kreiptis betkokių straipsnių. Tą buvo lengviausia prisiskaičius talkininkai — kiekvienas aiškiai sričiai — kurie laikraščiu medžiagos rinkimo reikalo ir patys niekad nepamiršo, o daugelis ir dabar nepamiršo. Iš jų berods daugiausia straipsnių "TŽ" sulaukė iš Pr. Alšeno, Vyta. Kastyčio, kun. Dr. J. Gutausko, J. Kraliausko, V. Tamulaučio ir kt., pasirašinėjusį slapvardėmis. Tai buvo vertinga talka ir jiems visiems priklausė didelė padėka.

Kiekvienos redakcijos didžiausias troškimas turėti kuo daugiau bendradarbių bei kuo platesnį korespondentų tinklą. Bet ne juokai patraukti tokių bendradarbių bei korespondentų, kai negalima jiems padėti net atlyginti nė to be popieriaus išlaidas. "TŽ" gal jau tokioje minutėje gmta, kad "laumės" jiems ret keleta tokių nuolatinų bendradarbių priskyrė. Tai buvo pirmiausia ir šiauriniams mūsų Niujorko nuolatinis bendradarbis Almus, kuris taip suaugo su "TŽ", kad pasidarė neatškiriamas juos šeimos narys. Greta Almus taip pat iš pradžių į talkininkus gretas stovėjo prof. Gediminas Galva, lietus ištikimas "T. Žiburių" bičiulis iki šiol, c reguliariai rašęs iki tol, kol buvo pakviestas naujam darbui Europoje. Anksčiau mes pradėjo remti ir kun. J. Kuzmickis iš Anglijos.

Šiandien JAV mes dar turime nuolatinį bendradarbių Detroito — Al. Gimantą ir taip pat sporto nuolatinį bendradarbių Niujorke — Bajorą. Nenuolatinių, bet dažnai mūsų prisimenančių turime eilę kitų JAV miestų. Džiaugiamės taip pat kelių nuolatinų bendradarbių raštais iš Europos ir net Australijos bei Pietų Amerikos. Tai jau maloniau, kad visi

Šiandien "TŽ" stovi jau ant laug stipresnių kojų negu prieš 5 metus. Ir ne vien finansiskai. Laikraščiu leisti reikia milžiniškų ne tik materialinių, bet ir moralinių pajėgų. Apie materialinį pagrindą mes čia nekalbam. Bet galime pasidžiaugti, kad ir moralinių bei intelektualinių pajėgų apie "TŽ" yra susibūrus jau imponuojantis kiekis. Nuo š.m. gegužės mėn. ir redakciniam darbe talkina kun. Dr. Pr. Gaida — Gaidamavičius.

"TŽ" jau kelintus metus kas mėnuo vieno numerio puslapi skiria "Motery žodžiui". Atsiraudo jis KLK Moterų D-jos rūpesčiu ir dabar tebėra jų globojamas. To puslapio pirmoji labai gili ir rūpestinga redaktorė buvo P. Stočkutė — Abromaitienė, dabar atsidėjus juo rūpinasi N. Kulpašviciene.

Redakcijos pirmasis uždavinys laikraščio lygį nuolat kelti, jį tobulinti, tačiau to gali būti siekiama tik laipsniškai, palaipsniui. Ateinančios naujos jėgos ir gražūs bendradarbių būrelis yra tikras laidas, kad "TŽ" ir toliau žygiuos žiburiuodami vis ryškesnėmis ir ryškesnėmis šviesomis. Šiandien to tik ne vien redakcija bei leidėjai, bet ir visi laikraščio bičiuliai. Tad nuosirdi ir didelė padėka visiems, kurių pasišventimas, entuziazmas ir užsispyrimas ištesėti prie šito privadė.

A. Šapoka.



Dr. Adolfas Šapoka
"TŽ" vyr. redaktorius
Foto Luno

Praeitame kelyje

Motto: Kai tu, gyvenimą ir viltį jo praradęs,
Eini krantu bedugnės
liūdnas ir tylus,
Stoiga susiloma tau senos
tėvynės medis,
Suvinto saulės stebuklingas
spindulys.
Bern. Brazdžionis.

Nelinksmos buvo pirmosios naujųjų ateivių dienos. Kasyklos, farmos ir sunkiausi fabrikų darbai buvo kasdieninis atvykusių rūpestis. Tačiau pamažu buvo apsiprasta su gyvenimo aplinka. Gerėjo darbo sąlygos. Sutartys buvo atidėtos ir grupuojamasi miestuose. Siek tiek atsitiesus jau mėginta organizuotis ir kurti visa tai, ką galima buvo padaryti. Gal pats svarbiausias reikalas buvo spauda. Kanadoje anksčiau nebuvo daug lietuvių ir todėl jų spauda buvo negausi. Vienintelis lietuvių tautinis organas "Nepriklausoma Lietuva" vos tik buvo išlipęs iš rotatorinio formato ir nedrąsiai mėgino pirmuosius žingsnius. Naujieji ateiviai kuo kas galėjo skubinosi ją remti. Organizavama spaustuvės bendrovė, perkamos akcijos nežiūrint įsitikimo ir politinių pažiūrų. Dėja blogosna rankosna pateko reikalas. Su-



Balys Sakalauskas

Pirmasis ir dabartinis KLKK D-jos pirmininkas ir visų buvusių valdybų narys. Foto Luno

tvirta finansiskai ir turiniu. Winnipeg lietuvių gaudė kiekvieną "jo nr." nes ten randa visas gyvenimo smulkmenas iš Wpg. ir kiur. Išleidžiamas specialus Winnipeg nr., kuriame telpa visa "Wpg. lietuvių gyvenimo istorija". "T. Žib." tampa lyg savų laikraščiu. Nereikia pamiršti, kad laikraščio redakcija ir leidėjas daug daug nudirbo darbo ir pakėlė rūpesčių laikraščio organizavimo ir redagavimo darbe.

Jiems linkėtina dar nepavargti ir tenka nuosirdžiai už viską padėkoti. Penki metai neilgas laikas, tačiau žvilgtelėjus į tuos 250 praėjusių laikraščio nr. nr. pamatome, kiek daug nudirbta kartais neįsivaizduojamai sunkaus darbo. Tik tas, kuris bent kiek yra dirbęs tą darbą gali suprasti, kaip jį vertinti.

Mes galime džiaugtis, kad Kanados lietuvių katalikai rado labai šiltą pritarimą JAV lietuvių katalikų tarpe. Jų parama buvo labai žymi tiek finansinė, tiek moralė. Ir dabar, esu tikras, didelė dalis pranešimų ir bendradarbių yra iš JAV. Tas parodo, kad "TŽ" savo rimtumu yra gavęs platų pripažinimą.

Winnipegiečiai labai džiaugiasi, kad pirmųjų talkininkų tarpe buvo stipriji vyrai iš Winnipeg. Jie ir dabar ten yra pirmieji pirmųjų tarpe. Centre jie rado savo užsimojimams gerą dirvą ir jų darbas ten yra našus.

Praeitame kelyje "Tev. Žiburių" pasirodė, kaip nepaliamami kovotojai už krikščionišką lietuvių dviasia, kovotojai su paissimu, neteisybe, įvairiais gudriais — suktais politikieriais, kurie dažnai išnaudodami visuomenės pa-

sitikėjimą dirba tautiniai praštelbta darba ir t. t. Dažnai tai buvo nevisai dėkingas uždavinys, tačiau jis buvo būtinas kaip vienas iš tų kuriuos buvo nusištatyti vykdyti organizuojant laikraštį. Kova už lietuviškų reikalų atstovavimą pasaulyje dar tebedama. Pačioje pradžioje buvo suprastas demokratinis principas ir juo vadovaujamasi iki šiol.

"Teviškos Žiburių" gausūs korespondentai iš provincijos dažnai gal yra pridavę redaktoriui nemalonumų, tačiau tokiam komplikucijoms darbe, kur dirbama tik labai ribotame laike, atitiktant nuo begamųjų darbų pasitaiko klaidų, bet korespondentų dėka visa Kanados ir JAV spauda galėjo turėti gerų informacijų iš lietuvių gyvenimo. Kartu buvo koreguojama veikla vietose, ten, kur ji gaudavo nepageidaujamą kryptį, dėl ambicijų, politinių pažiūrų ir kt. Norint nepažinti tokie yra veikėjai turėjo skaitytis su visą žinanciais korespondentais. Kas be ko korespondentams tekdavo pylos iš tų, kurie visą dirbo "neklaidingai" ir kurių darbai tebuvo "verti" didžiausios pagiros.



Viktoras Uzupis

Antrasis KLKK D-jos pirmininkas, buvęs pirmosios valdybos išdininkas.

Kaikurie iš jų betgi patys. šitinko smarkiai klydę, suprato, kad visuomeniniame darbe jų supratas veikimas neranda pritarimo ir iš to lauko pasitraukti. Praeitais metais yra šviesus ir gražus. Ateities kelias tebūnie dar šviesesnis. Jau dabar reiktų "T. Žib." talpinti daugiau smulkių žinių iš politinio pasaulio gyvenimo, nes daugelis lietuvių angliskų laikračių vis dar neįkerta, o dienraščiai ne visur laiku ateina.

St. Bujokas.

KAIP VYKO BERIJOS TEISMAS

(Atkelta iš 10 psl.)

momento, kai Berijai buvo paskelbtas prieš jį kaltinimas, garsiosios "Lubjankos" kalėjimo Nr. 7 "inamais" buvo palktas ramybėje. Šiame visus šes mėnesius jam nebuvo leidžiama pailsėti ne valandžiukės. Senieji kankinimų metodai buvo pakeisti "moderniais", savo velniškumu pralenkusiais viską, ką tik tebuvo galima išgalvoti. Tai ir buvo paties Berijos idėja, dabar visų šurpulingumu pritaikyta išradėjui. Ir nuo to momento, kai Berija prisipažino viską, ko iš jo buvo reikalaujama, jau galėjo miegoti. Nebereikėjo nei jo valgi dėtioti jokių vaistų nei duoti švirkštų, sulaužančių asmenybę ir sunaikinančių, nors ir trumpam laikui, savisąmonę, nei kitų priemonių taikyti...

Juk jis gerai žino: vis tiek tas pats bus, ar jis prisipažins, ar ne. Nebent tik toks skirtumas, kad prisipažinęs dar kurį laiką turės šį ramybę ir, rasi, galės apsaugoti kai kuriuos savo artimuosius. ... O priešingu atveju — bus tas pats pasektas, tik su dar didesniais kančiomis. Ir tikrai, Berijos žmona, su kuria jis pabrastai niekur viešai nesirodavo ir kuri gyveno netoli Maskvos Berijos "daciuse", buvo apkviesta į Kremlių ir ten išlaikta porą valandų. Kitomis žiniomis, ji paskiau buvo išvesta į Sibirą, bet ten dirba kažkuriame biure kaip sekretorė...

Pagaliau penktą teismo dieną atėjo pats svarbusis momentas.

"Armijos vyr. politinis vadovybės" rūmų kiemas iš vidaus prikamėjo pilnas puikiausiu limuzinų. Šiam atveju vėl reikėjo naujų spec. leidimų įeiti į vidų. Nepasirodė tik Malenkovas ir Molotovas. Šiaip ši kartą čia atsirado visos sovietinio gyvenimo įžymybės, tarp jų astūni ar devyni ministerio pirmininko pavaduotojai, o spec. delegacijos priešaky pasirodė ir Chruščiovas. Paskum buvo atvestas Berija. Jį einantį vedė du ilgi kaip kartys jo paties ministerijos karininkai. Pagal iš anksto iki smulkmenų aptartą režisūrą Berija buvo išsų įvestas į vieną iš šalutinių kambarių, ku buvo suvesti ir kiti kaltinamieji, tuo tarpu "teismas" dar kartą "tarė savo žodį". Būtent — Seidinas susirinkusiems Kremliaus įžymybėms per dvi valandas išdėstė visus Berijos "nusikaltimus" ir ką yra konstatavęs visų byloje per tą laiką "auksčiausias teismas". Paskum buvo paskelbta

pertrauka. 16.35 val. maršalas Konievas pasaukė Beriją. Kaltinamasis buvo įvestas į vidų. "Auksčiausias" teismas 1937 m. pasireiškė 1934 m. gruodžio 1 d. įstatymu 459... paskelbė savo sprendimą... Kaltinamasis Berija yra nušautas sušaudyti, jo visas turtas konfiskuojamas. ... Paskum buvo perskaityti visi Berijos "prisipažinimai", kuriuos jis yra davęs raštu... Išklause visų jų nejudančių veidu, Berija tvirtu balsu, tik kiek gruzinišku akcentu, pakartojo didesnę dalį savo ankstesnių prisipažinimų. Kalbėdamas net laikė rankose savo švirkbę, buvo visiškai ramus ir "oks pat ramus buvo įvestas iš posėdžių salės. Paskum pasirodė Dekanozovas, buvęs Sovietų ambasadorius Berlyne, buv. užsienio reikalų ministerio pavaduotojas, ir paskutinis. Gruzijos vidaus reikalų ministris, 1940 m. faktiškasis Lietuvos duobkasyss. Ir čia ta pati istorija pasikartojo. Kai teismas savo "darbą" baigė, buvo jau apie vidurnaktį...

Moskvos priemiesčio Filij gyventojai antradienio vakare pastebėjo, kad prieš vidurnaktį buvo aki kurios gatvės atitvertos, ir kad kažkodėl senosios milicijos kareivinės ta vakarą pasirodė ypač daug MVD dalinių.

Prieš trečią valandą ryto patimų aikštėje pasigirdo kelios duslios salės.

Ten Berija ir jo draugai buvo sušaudyti. Tačiau trečiadienį pasirodė laikraščiai, kuriuose buvo paskelbta žinia apie Beriją ir jo bendrininkams mirties bausmės įvykdymą, nesukelė jokios sensacijos. Ir čia "savo atliko" gerai iš anksto apgalvota bolševikinė režisūra: nieko apie tai iš anksto nepaskelbus, netikėtai netikėtai sovietinė vyriausybė atidarė Raudonojoje aikštėje didžiausią Sov. Sąjungoje universalinę krautuvę — GUM (Glavny Universalny Magazin). Žmonės, kurie papaike, šoko visko pirkti, nes ši kartą čia buvo galima tikrai visko gauti. — nuo dubens iki langams užuolaidų... Ir skverbėsi ne tik darbininkai ar "darbo inteligentai", būrų žiurkės, bet taip pat raud. armijos karininkai, augstieji valdininkai ir net partijos pareigūnai, nes visiems atrodė esą kur kas protingiau nutverti prie dviejų su puse km. ilgio parduodamųjų stalų bent gerą dešros gabalą negu liūdiėti sušaudyto buv. visagalu MVD šefo... Ir ne Berija, bet GUM buvo ta diena svarbiausia Maskvos gyventojų pokalbio tema...

INDOKINIOJE NERAMU

Jau kuris laikas kaip Indokinijos piet. Vietnamas vyksta politinės rietenos. Vyriausybė, vadovaujama Diem, nesutaria su kariuomenės vadu ir jo štabu. Bao Dai, valstybės galva, buvo pataręs min. pirm. sudaryti naują vyriausybę ir priimti jon savo priešinkus. Tas betgi atsisakė, ir, turėdamas paramos kariuomenės daliniuose, tebesilaiko. Kariuomenės vadą generolą Van Hinh Bao Dai pasisaukė Prancūzicn ir atleido iš pareigų. Trynimasis betgi nėra pasibaigęs.

Dienos temomis

(Atkelta iš 11 psl.)

bės Akto signatarai elgetauja — renka aukas pragyvenimui, kai diktatūros atstovai drąsiai naudoja tautos turtą ir kartais išsena prieš ją pačią, bet jos organa VLIKa.

Reikia atsiminti, kad vadu, kurie nesiskaito su tauta, laikai praėjo. Mes pasisakome prieš Jogaiką, kad jis nesiskaito su tauta ir Lietuva, kaip savo asmenišką nuosavybę, atidavė Lenkijai, o labar mes patys nepajėgiame nusikratyti nerinktu vadu, šefu. Jei ir toliau mums vadovaus visokie nerinkti vadai, tai ir ateityje, atgavus nepriklausomybę, mūsų vadžios institucijose vėl švilpaus prolenkiški ir prožydiški vejai, kaip buvo nesenoje praeityje.

J. Vildūnas.

— Kartun. — Britų administratorius iš Sudano išvyko. Valdžia perduota premjerui Ismail El Azahari. Vyriausybė 1956 m. rinkimuose turės pasisakyti ar Sudanas turi būti sujungtas su Egiptu ar būti nepriklausomas Egiptu Comonwealtho ribose.

Apvalė Lenkijos komsomolą

Lenkijos komunistinio jaunimo suvažiavimas buvo numatytas šį rudenį. Paskutinį momentą jis atidėtas į sausio mėnesį, o tuo tarpu tos organizacijos vadovybėje padaryta visa eilė pakeitimų. Pakeistas pats vadovas ir du sekretoriai. Valdžia, matyt, nusprendė, kad tuojuos po "rinkimų" pašalinti būtų nepatogu, tad pirmą vadovybę paskyrė, o kongresui pavęs ją išrinkti. Tokia jau komunistinė demokratija.

HERB. SILLS REAL ESTATE

2673 Eglinton Ave. W. — Telefonas MU. 7565

\$2,500 įmokėti. 6 didelių kambarių, gero mūro namas, orų apšildymas. Moderni virtuvė. Lengvi mokesčiai. Raudoni High Park rajone.

\$4,000 įmokėti. 10 didelių kambarių, gery plytų. Vandeniui šildomas. 3 virtuvės. Privatus įvažiavimas. Kietos grindys. Lengvi mokesčiai.

Skambinti tel. MU. 7565

S. MACIULAITIS

Be šių, turime dar didelį pasirinkimą visose miesto dalyse. Pirkimo ar pardavimo reikalą skambinkite mums. Mes mielai patarnausime.

\$4,500 įmokėti. 7 didelių kambarių, atsk. gero mūro namas. Alyva šild., šoninis įvažiav. High Park rajone. Skubus pardavimas.

\$8,000 įmokėti. 8 did. nepreparuotų kambarių, labai gery plytų namas. Dekorotus aliej. dažais. 2 mod. virtuvės. 2 tualetoi. Rust recreation kambarys. Šonin. įvažiav. 2 garažai. Geras parkimas.

Skambinti tel. MU. 7565

PETER SEIBUTIS

BIRUTĖS saldainiai

GERIAUSIA DOVANA KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVENTĖME!

Dėžės po 1 ir 2 svarus.

Pirmą kartą Amerikos lietuviai turi Birutės vardu saldainius. Birutės saldainiai puikiausia dovana šventėms ir šeimyninėms iškilimėms, krikštynoms, sukačiavėms ar vestuvėms. Birutės saldainiai tinka pažįmes ir dideliems.

KANADOJE gyvenantieji tautiečiai, atsiųskite čekį ar money order sumai — dešimt dolerių ir mes tuojau išsiųsime KETURIAS DĖZES šviežiai pagamintų lietuviško skonio Birutės saldainių.

Rašykite šiuo adresu:

BALTIC CO., Post Box 96, Brooklyn 11, N.Y.

Iš Sov. Sąjungos išleisla žydus

Svedų profsąjungų laikraštis "Arbetaren" paskelbė sensaciną, bet dar nepatvirtintą žinią, kad Damasko arabų laikraščio "Al Bina" pranešimu, tarp Izraelio ir Maskvos esą susitarta išgabenti 3 mil. žydų iš Sovietų valdomų kraštų į Izraelį.

Malenkovas susitiko su kunigu

Jugoslavijos ambasadoj, tautinės šventės proga, įvyko priėmimas, kuriame dalyvavo Kremliaus vadai ir užsienio diplomatai. Jų tarpe buvo ir amerikietis kunigas George Bisonnetas, asumcionistas, aptarnaujantis Maskvoje amerikiečių katali-

kus. Jis su komunistų partijos gen. sekretorium N. Chruščiovu kalbėjo apie katalikų būklę S. Rusijoje. Vienas rusų vertėjas pareiškė, kad kunigas buvęs pristatytas Malenkovui. Chruščiovas pasakė pastarajam: "Norėčiau, kad susitikumėt su simpatingu žmogumi".

— Bujokas. — Norėdami sustiprinti Rytų bloko ūkinį pajėgumą, bolševikai yra paruošę bendrą Rytų penkmečio planą. Prieš kiek laiko čia buvo susirinkę visų Rytų bloko komunistinių valstybių vyriausieji planuotojai ir nustatė minimajam planui svarbiausius metmenis.

— Atėnai. — Graikija kaip 48-ta valstybė ratifikavo genocido konvenciją.

Nuteisė žurnalista už šnipinėjimą

Fed. Vokietijos Auksčiausiojo Teismo Rūmai vokiečių žurnalista A. Friedrichą už krašto išdavimą nubaudė 3½ metų s.d. kalėjimu. Jis praeitų metų rudenį bolševikų žvalgybos pavestas, siūlė Vak. Vokietijos Blank įstajog (būsimosios vokiečių krašto apsaugos ministerijos) kontrazvalgybos viršininkui Heinziui pereiti dirbti pas Sovietus, kur jam žadėjo suteikti gerą tarnybą. Heinzas vėliau iš tų pareigų buvo atleistas, o siūlytojas — suimtas.

— Niujorkas. — JT organų žiniomis bolševikiniuose kraštuose tebėra dar 150.000 vokiečių ir kitų tautų pereinio karo belaisvių.

PRANESAME, kad buvę pavieniai brokeriai susijungė į vieną bendrovę ir nuo š.m. gruodžio mėn. 10 d. veikia

Joint Realty Ltd.

vardu

B-vės centrinė įstaiga randasi

899 BLOOR ST. W. TEL. OL. 6381

skyrius

1609 DUNDAS ST. W. TEL. OL. 7996

Susijungimas padarytas tikslu efektingiau, geriau bei tiksliau patarnauti klientams ir suburtomis jėgomis pajėgiau vykdyti nejudomo turto pirkimo ir pardavimo operacijas. Sudarant kiek galima geresnes ir palankesnes sąlygas platesnei mūsų lietuvių visuomenei tvarkyti tuos ir su jais susijusius reikalus. Tam tikslui jau sudaryti ar sudaromi specialūs skyriai. Šiuose skyriuose suburiami kiek galima labiau patyrę žmonės. Per juos sutvarkysite mokiųjų problemas, apsidrausite patys ir apdrausite savo turtą geriausia sąlygomis, rasite judrų tarpininkavimą išnuomavimams, gausite įvairius patarimus ir tarpininkavimą įvairiausiose biznio reikaluose, ūkių, sklypų, stat. žemės, vasarviečių ir tt

Neapmokami patyrusio advokato patarimai ir patarnavimai šiuose reikaluose, paskolų sudarymas ir visa kita, liečią jūsų nejudomą turtą.

VISA TAI ATLIKSITE SAVOJ KALBOJ.

Bendrovė registruota pagal visus Kanados įstatymus ir reikalavimus. Bendrovės vadovybę sudaro: Pirm. J. KARPIS, Viceprim. B. SERGAUTIS, sekret. R. ZULYS, kasininkas F. SENKUS.

Bendrovė kviečia visus lietuvius, susidomėjusius namų pirkimu ar pardavimu bei kitais su nejudomu turtu sujungtais reikalais kreiptis į

JOINT REALTY LIMITED

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, bižnūs ir tt.

BIURAI:

2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA

REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

DĖMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė

Parduodu įvairius rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.

1414 Dundas St. West, Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS

POPIERIS!

Vaskas, šepetiai, terpentinas

Sky's Paint & Wallpaper

891 DUNDAS ST. W.

Toronto, Ont.

Tel. EM. 4-2715

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

383 RONCESVALLES AVE.
Tel. OL. 6321.

1072 BLOOR ST. WEST
Tel. ME. 2471.

Sąžiningu ir malonių patarnavimu visų tautų klientams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų pardavimų. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai keletas pavyzdžių:

VISIEMS BUVUSIEMS IR BŪSIMIEMS KLIENTAMS SIUNCIAME NUOŠIRDŽIAUSIUS LINKĖJIMUS ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ 1955 METŲ PROGA. KAIP ANKSCIAU TAIP IR ATEINANČIAIS METAIS STENGSIMES KIEK GALĖDAMI PADĖTI MIELIEMS TAU-TIEČIAMS VISUOSE NUOSAVYBIŲ PIRKIMO — PARDAVIMO REIKALUOSE.

P. GRYBAS, P. KERBERIS, P. MALISAUSKAS

Antradieniais ir trečiadieniais nuo 7 val. vakaro duodami teisiniai patarimai visiems klientams VILTUI — dipl. teisininką p. SILVERMAN rasite mūsų kontoroje.

Mann & Martel

REALTORS

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

J. TAMULIONIS

1245 BLOOR ST. W.

Ist. tel. OL. 8481. Namų OL. 8074.

\$1.900 įmokėti. Lisgar - Dundas, 6 kambarių mūrinis namas, geram stovy, dideli kambariai, alyvos šildymas, garažas.

\$2.900 įmokėti. Windermere - Bloor. 6 kambarių, mūrinis, atskiras, kietos grindys, geri kambariai, garažas.

\$3.900 įmokėti. Pauline - Bloor. 8 k. mūrinis namas, kietos grindys, 2 geros virtuvės, alyvos šildymas, 2 garažai. Geras parkinys.

\$6.000 įmokėti. Constance - High Park. 9 didelių kamb., 2-jų augstų, dideli kamb., kietos grindys, 2 geros virtuvės, vandeniu šildomas, 2 garažai, šoninis įvažiavimas.

\$10.000 įmokėti. Indian Rd. - Bloor. 12 kamb., mūrinis, atskiras, 2 modernios virtuvės, 3 vonios, vandens - alyvos šildymas, 2 garažai.

\$5.000 įmokėti. Durie - Bloor. 7 kambarių, atskiras mūrinis namas, kietos grindys, dideli kambariai, vandens šildymas, garažas, reta progą.

ANTANAS MICIŪNAS

2336 BLOOR ST. W.

Ist. tel. MU. 8255. Namų LA. 2143.

\$16.000 pilna kaina, 6 kambarių, mūrinis, atskiras, vandeniu alyva šildomas namas. Šoninis įvažiavimas, garaž. High Park rajone.

\$14.000 pilna kaina. Mūrinis, alyva oru šildomas, 8 kambarių per tris augstus namas. Trys virtuvės, gražus iš lauko ir viduje. Puikus parkinys. High Park.

\$11.900. 6 kambarių, atskiras, vandeniu alyva šildomas. Dideli ir gražūs kambariai, moderniška virtuvė. Randasi Swansea rajone.

\$3.900 įmokėti. 8 kambariai, mūrinis namas, 3 modernios virtuvės, garažas. Randasi prie pat Bloor ir Indian Rd.

\$29.000 pilna kaina, 14 kambarių, mūrinis, vandeniu - alyva šildomas, dvigubas garažas, randasi gražiausioj Toronte gatvėj High Park Ave. Namas išmokėtas, puikios pajamos.

\$4.000 įmokėti, mūrinis, 8 kamb. su trim moderniom virtuvėm, alyva apšildomas, nepereinami k., yra garažas ir vietos dar kelioms mašinoms pastatyti. Randasi prie pat Bloor ir Indian Rd.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!

Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokejimu. Prašome skambinti dar šiandien!

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUTI!

Visais auto remonto reikalais mielai pastrengės padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VILTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST.
1½ Block South of St. Clair
TORONTO, ONT.

TEL. JUNCTION 4773
Namų tel. CE. 1-3444
Sav. G. KERAITIS

ŠVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai — Notarai

38 King St. W. - Toronto Suite 46.

Telef. įstaigos: Telef. namų:
EM. 3-7461 BE. 3-0978

JEFFERY, JEFFERY & FROST

Advokatai, Notarai

91 Yonge St., Toronto

Telef. EM. 6-5255

Prašoma kreiptis į

N. ČEPULKAUSKIENE

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS

ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM.4-9912

Vienintelis licenzijuotas elektros kontraktorius

J. BARAKAUSKAS

Master Electrician

Atlieka visus elektros instaliacijos bei pataisymo darbus, bet kur.

Zemiausios kainos

236 HUMBERSIDE AVE.

Telef. LY. 9947

Toronto

DĖMESIO!

Lietuvius Elektros — Radio Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar

perstatau:

europietiškus ir vietinius radijo aparatus, telefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.

Be to, apimu namų pilnam instaliavimu ar pakeitimu srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080

44 GWYNNE AVE., TORONTO

Joint Realty Ltd.

Naujai apjungus pavienius brokerius į vieną bendrovę, siūlo daug gerų ir geromis sąlygomis visuose rajonuose namų ir bižnų.

KREIPKITĖS:

899 Bloor St. W. Tel. OL. 6381

į šiuos pasirengusius patarnauti lietuvių agentus:

A. PALECKIS, B. MARIJOŠIUS, B. SERGAUTIS,

S. JUCEVIČIUS, P. KRILAVIČIUS,

J. KASKELIS, R. ZULYS.

arba

1609 Dundas St. W. Tel. OL. 7996

F. SENKUS, P. BUDREIKA, V. PLIOPLYS,

V. LUNYS, J. BERŽANSKIS, B. BARCEVIČIUS,

J. RIMKEVIČIUS, W. MACIUNSKAS, B. POSIUS,

J. BALTAKYS ir B. KRIAUČELIŪNAS.

Šis pasirinkimas pats už save kalba, kad jums patarnavimas neabejotinas. Kreipkitės ir įsitikinsite patys ir kitiems patarsite.

JOINT REALTY LIMITED

899 BLOOR ST. W.

ir

1609 DUNDAS ST. W.

A. W. FARLINGER

REAL ESTATE

587 BLOOR STREET WEST. — TORONTO

Seniausio pirkimo — pardavimo įstaiga Toronte,

turi ofisus visose miesto dalyse

Sudarome geriausiomis sąlygomis mokiųjų per mūsų mokiųjų departamentą.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

\$3.500 įmokėti. Bloor - Gladstone, mūrinis 6 k., kietos grindys, kambariai švarūs, balansai viena skola, didelis kiemas, garažas.

\$5.500 įmokėti. Bloor - Ossington, labai gero mūro, atskiras, vandeniu alyva šildomas, 9 k., 3 virtuvės, visi kambariai dažyti, du garažai.

\$5.000 įmokėti. Roncesvalles - Howard Park Ave. Labai gero mūro, 8 k. vandeniu alyva šildomas, garažas.

\$4.000 įmokėti. Bloor - Alhambra. Mūrinis, atskiras, 6 k. ir šildomas saules kambarys, garažas.

\$3.000 įmokėti. Runnymede - Annette, gero mūro, 6 k., labai gerame stovy viduje, garažas.

\$4.000 įmokėti. Bloor - Indian Rd., mūrinis, 8 k., alyva šildomas, garažas.

\$3.000 įmokėti. Bloor - Jane, rauplėtų plytų, pusiau atskiras, 6 erdvūs kambariai, alyva šildomas, garažas.

Jei tie namai jums nepatinka — nepirkite, bet būtinai paskambinkite mums, kad sužinotumėte kiek mes turime pardavimų namų ir kur jie randasi.

S. KUZMAS

Office OL. 6357. Namų LA. 4129

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiskas.

Įrengiami alyvos apšildymai (Oil-Burner) ir senos krosnys ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl įrengimai daromi žymiai pigiau nei kitur ir išimokėjimui dviem metams.

Visi pataisymai veltui.

Užsakymai priimami:

TORONTO: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951

HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

Margis Vaistinė

408 RONCESVALLES AVE.

(kampas Howard Park Ave.)

Nuomuoja vaikų svarstyklės — \$1.00 mėnesiui.

Metamorfoza kremas šlakai — \$1.35 už 4 uncijas.

Trejos devynerios — \$1.50 dėžutė.

KOSMETIKA: Tussy — Du Barry — Chanel — Yardley.

Skubiai paimame receptus iš namų ir pristatome vaistus veltui.

Skubiam pristatymui į namus

Telefonas LL. 1944

Jonas V. Margis, Phm. B.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

Parduodu ir įstatau naujas krosnis ir oilburnerius.

Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE

MOHAWK FURNITURE COMPANY

2446 - 8 DANFORTH AVE.

TELEF.: OX. 4444, OX. 0977

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS

* RADIO,

* KROSNYS,

* SALDYTUVAI,

* SKALBIMO MAŠINOS,

* TELEVIZIJOS APARATAI,

* SIUVIMO MAŠINOS,

* ĮVAIRŲS KILIMAI,

* LINOLEUMAS,

* VAIKŲ BALDAI,

* VEŽIMELIAI.



A. MINIOTA

Real Estate

LINKI

VISIEMS SAVO KLIENTAMS

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

IR

LAIMINGŲ 1955 METŲ.

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

872 Bloor Street West (prie Ossington Ave.) Telef. ME. 4605-4606

- 1. DUNDAS - BROCK.** \$1.500 įmokėti, 6 dideli kambariai ir garažas.
- 2. BLOOR - SYMINGTON.** \$1.500 įmokėti, 6-šių kambarių mūrinis namas ir garažas.
- 3. OSSINGTON-QUEEN.** \$1.500 įmokėti, 6-šių kambarių mūrinis namas, vandeniu apšildomas, didelis kiemas ir garažas.
- 4. BLOOR - SHAW.** \$2.900 įmokėti, 6-šių kambarių, gero mūro, dvi modernios virtuvės, alyva šildomas.
- 5. DELAWARE - BLOOR.** \$3.900 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas.
- 6. BLOOR - CONCORD.** \$4.500 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, alyva šildomas, didelis kiemas ir 2 garažai.

PARDUODAMA:

- 7. RUSHOLME RD. - COLLEGE.** Įmokėti \$4.900, 9-nių didelių kambarių, gero mūro, kvadratinis planas, alyva apšildomas.
- 8. HIGH-PARK - BLOOR.** \$5.000 įmokėti, 9 kambariai, atskiras, mūrinis, vandeniu alyva apšildomas, didelis kiemas ir garažas.
- 9. GRENADIER RD. - RONGESVALLES.** \$6.700 įmokėti, 11 didelių kambarių, 2-jų atskirų butų, atskiras mūrinis namas, vandeniu apšildomas, 2 garažai.
- 10. RONGESVALLES - SUNNYSIDE.** \$6.900 įmokėti, 11 didelių kambarių, gero mūro, kvadratinis planas, atskiras, vandeniu šildomas, apie \$300 pajamų į mėnesį.

- 11. COLLEGE - DOVERCOURT RD.** 30 didelių kambarių, 6-šių atskirų butų, labai gero mūro, vandeniu alyva šildomas, garažas vieta, apie \$9.000 pajamų į metus, geras parkinis.
- 12. BLOOR - CRAWFORD.** 35 didelių kambarių, 7-nių atskirų butų, mūrinis, vandeniu alyva šildomas, 7 garažai, apie \$10.000 pajamų į metus, geras parkinis, apie \$12.000 įmokėti.
- 13. ST. CLAIR - OAKWOOD.** \$4.900 įmokėti, 7 kambariai, labai gero mūro, atskiras, alyva šildomas, didelis kiemas, ir šoninis įvažiavimas, geras parkinis.

REIKALINGAS LIETUVIS AGENTAS

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, biurų, žemės statyboms. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamus nuosavybes. Jūsų pataravimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

J. K. BALSYS V. BUTRIMAS V. VASILIAUSKAS

D. BRITANIJOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

(Atkelta iš 8 psl.)

metus yra išrežus gilia vagą D. Britanijos lietuvių gyvenime, bet nepasiekė augščiausio tikslo — sujungti visus D. Britanijoje gyvenančius lietuvius. Priešingai, ji pati gyvena visiškai sunykimo išvakarėse. Šis liūdnas faktas buvo konstatuotas ir DBLS skyrių konferencijoje šią vasarą Londone. Teisingai tvirtino vienas tarybos narys, darydamas apžvalgą DBLS veiklos minėtoje konferencijoje, kad Sąjungos veikla nebeteikė impulsyvumo ir gyvybės. Taigi, didžiausia Didž. Britanijos lietuvių organizacija DBLS pergyvena merdėjimo laikotarpį, nes ji nustojo kovingumo dvasios prieš asimiliacijos procesą.

DBLS klystkeliai

Kiekvienos organizacijos veikimas, jos pajėgumas ir kovingumas priklauso ne vien tik nuo narių skaičiaus, bet dar daugiau nuo jos centrinių organų ir padalinių valdymo planingumo veiklos. Centriniai organai yra organizacijos veiklos planuotojai ir vykdytojai per padalinių valdymą. Nuo centrinių organų vedamos politikos priklauso visos organizacijos likimas. Šiuo atveju esmingiausias reikalas yra centrinių organų ir jo padalinių santykiai. Jei centro organai savo nevykusia veiklos politika alina savo skyrius, tai tokios organizacijos neišvengia likvidacijos.

DBLS daugiausia nukentėjo dėl centrinių organų blogos politikos santykiuose su savo skyriais. Kiekviename DBLS metiniame skyrių suvažiavime atstovai nuolat pabrėždavo, kad C. valdyba nesirūpina skyriais ir nepripusdina prie veiklos sąlygų.

pagerinimo. Kiekvienas skyrius didesnę ar mažesnę kolonijose darbą pradėjo skurdžiose sąlygose, nes neturėta net susirinkimams pastogės. Šios sąlygos nepasiekė ir iki šios dienos, nes skyriai finansiškai yra visiškai nepajėgūs.

Kaip valstybės taip ir organizacijos gyvenime vieną iš svarbiausių rėlių vaidina finansai. Bloga finansinė politika valstybės gyvenime išaukia krašto ūkio sutrikimus, net ir revoliucijas. Blogai tvarkomi finansai organizacijos veikloje išaukia nepasitikejimą, įtarinėjimus ir dažniausiai priveda ją prie likvidacijos.

DBLS vesta finansinė politika nebuvo tikslinga. Ji buvo paremta sutelkimu visų piniginių išteklių į centrą, surinkti pinigai sunaudoti tik centro reikalmams, neparemti jų skyrių, kurie koncentravo apie save plačios apylinkės įsiskolaidžius lietuvių. Centro organai per eilę metų visą savo energiją ir visų kolonijų piniginius išteklius panaudojo ekonominiam išsistiprinimui Londone, pamiršdami lietuvių išlaikymo problemą ir pačios S-gos pagrindinius uždavinius.

Šitos veiklos pasekoje šiandien Londone yra lietuviški namai ir spaustuvė. Tik spaustuvės įsigijimas yra pateisinamas, nes ji tarnauja visai D. Britanijos lietuvių bendruomenei. Tik ši spaustuvė įgalino atsirasti "Nidos" klubą, kuris aprūpina lietuvių žemiausia pasaulyje kaina puikiausiomis knygomis. Tačiau namo įsigijimui, kurį buvo investuotas didelis kapitalas, nebuvo naudingas nei Londono kolonijai nei ypač visai D. Britanijos lietuvių bendruomenei, nes Londone senieji išieivai jau turėjo gražius namus su patogiais irengimais kolonijos reikalmams. DBLS namas buvo paverstas neviešu viešbutiu, kuriame įsikūrė S-gos raštinė, baras ir apsigyvenę priyatus asmenys. Visas Londono kolonijos gyvenimas koncentravosi ir koncentruojasi kaip ir anksčiau, senųjų išieivių namuose. Šio namo vertė lietuvių išlaikymo atžvilgiu yra be-

reikšmė ir net žalinga, nes Londono lietuvių, kaip kartą man aiškino buvęs centro narys, suskirstė į dvi klases: "ponus", kurie susitelkę apie "Lithuanian House" ir "liaudį", kuri renka sienujų išievių namuose.

Namo pirkimo pasekoje atsiradusi "Lietuvių Namų" akcinė b-vė santykiuose su DBLS išaukė ne tik bendruomenės, bet ir S-gos narių tarpe pagrįstus įtarinėjimus ir nepasitikejimą organizatoriais. Organizatoriai sutvarkė reikalus taip, kad "Lietuvių Namų" b-veje privačių asmenų galia yra lemti visi veiksnys, gė bendruomenės galia, kuri sudėję pagrindinį kapitalą, ir reikišiai per DBLS valdomas akcijas buvo sąmoningai susilpninti. Šiuo reikalu paskutiniame DBLS metiniame skyrių atstovų suvažiavime buvo priimta atitinkama rezoliucija, bet ji iki šiol nebuvo vykdoma ir ignoruojama.

(Bus daugiau)

Amerikoniškas gyvenimas

Kiekvienas tipiškas amerikietis, pagal jų pačių statistinius duomenis, kasmet gauna po 305 laiškus arba kitokias pašto siuntas. Per tą patį laiką jis padaro 438 telefoninius išaukimus, skambindamas pažįstamais, draugais ir kitais kasdieniais reikalais ir krautuvės, valdžios įstaigų ir kitur.

Tas pat "tipiškas amerikietis" metų laikotarpį suvalgo 397 kiaušinius, sukurta 151 svara mėsos, išgeria 1,1 galiono stipraus alkoholinio gėrimo ir 16,7 galiono alaus.

Dar norėtumėt šiek-tiek amerikoniškos statistikos? — Prašau! Amerikiečiai kasmet švenčia 1.566.793 vestuves. Vadinasi, tiek porų amerikiečių sukuria šeimų.

SOVIETAİ TELKIA PAJEGAS

"Der Spiegel" žiniomis, dar prieš rytinio bloko konferenciją Maskvoje centrinėje Rusijoje stovį kariniai daliniai žymiai sutiprinti. Dabar jų čia yra apie 21 armijos korpusą ir 16 aviacijos divizijų. Nuo Londono konferencijos pradžios karininkams ir karieiviams buvo uždrausta vykti atostogų. Vakarių kariuomenės grupės vyr. būstinėje Minske apie spalio vidurį buvo įvykdytas nepaprastai didelio masto karinių dalinių perkėlimas į Vokietijos šav. zoną buvo pasiųsti sovietų karininkai, kurie paskirytai atskiras vadovietes. Dobeirte sudarytas atskiras specialus štabas. NATO sferose manoma,

.. JYPSENOS ..

Svetimos bėdos nerūpi — As tau sakau, jei tu mirsi anksčiau, aš vėl išeisčiau. — O labai tai man... — Ka? Tai, tau visiškai nerūpi? — O ką man rūpės svetimo nepažįstamo asmens bėdos... — Gera priemonė — I vieną Neapolio policijos nuovadą atėjo du vyrai ir paprašė juos uždaryti daboklėje. Jie esą kaimynai ir jų žmonos taip susipešusios, kad pasidare nebepakečiama namuose bebūti. Policijos valdininkas, kiek pagalvojęs, uždarė juos pritaikydamas įstatymą apie sąmoningą apsilėidimą pareigose.

Tai padėjo. Žmonos po to daugiau nebesipeša. — Inašas — Vieniame kaime reikėjo praplėsti mokyklos patalpas. Valsčiaus viršaitis sukvietė pasitarti kaimo gyventojus, kad ir jie kurio nors būdu prisidėtų prie statybos. — Valstybė visko atlikti negali. Reikia ir jūsų inašo, kad mokykla klestėtų ir augtų. — Mes duodame savo vaikus! — atsiliepė vienas ūkininkas.

Prisipažino — Žinoma, prisipažįstu, ir aš turiu ydų — sako nuolaidžiai žmona. — Na, matai. Ar aš nesakiau! — Idomu, o ką tu man prikiši? — staiga užsiliepsnoja žmona.

Kas ilgiausiai išbadauja? — Kas galėtų patikėti kad: — sunys ir katės gali išgyventi be pavojaus gyvybei be maisto 3 savaites.

... kad gyvatės be maisto gali išbūti 800 dienų, o kaikiurios žuvys rūšys net iki 1000 dienų. ... kad badavimo rekordą turi blakės, kurios be maisto ir vandens gali gyventi nuo 5 iki 10 metų.

... kad šikšnosparnis 3 dienas negavęs maisto miršta badu.

... kad kurnais, išskiriant žiemos laiką, negali išgyventi be maisto daugiau kaip 10 valandų.

Vienų dalykų nesutarė — Aplankiau jau 10 psichoterapeutų. Atrodo, kad tai pasiutušai sunki specialybė. Kiekvienam turėjau papasakoti savo sąnams ir kiekvienas vis skirtingą diagnozę nustatė. — Ar jie taip visiškai skyrėsi? — Ar nei vienu atžvilgiu nesutarė? — O taip! Visi vienodai paėmė po \$25.

Priimtas pasiūlymas — I kabinėtą didelio revu teatro ateina nepažįstamas žmogus ir sako: — Už \$500 aš sutinku masąžuoti visas Jūsų sąkejas.

— Puiku. Sutinku. Įmokėk tamsta pinigų į kasą ir tuojau galit pradėti... — Kai tarnyba gerai veiks I milicijos nuovadą ateina žmogelis ir sako: — Labai gaila, kad vakar buvau suklydęs. Pranešiau, kad iš mano kišenius pavogta pinigė. Pasirodo, ją buvau pamiršęs namuose. Prašau nebeieškoti.

— Per vėlu. Vagis jau sugautas ir patalpintas kur reikia... — Ne taip suprato — Vienas kaimietis, išgyvenęs eilę metų mieste, grįžta į savo gimtąjį kaimą. Priešais išbėga nepažįstamas berniukas.

— Stai ir vėl naujas veidas — susimastęs taria keleivis. — O, ne — atsako berniukas. — Aš tik šiandien nusiprausiau.

Gydytojas išgydo ligonį, kuris nemiršta. (Japonų patarlė)

"JOSEPHINE BEAUTY SALON"

955 Dundas St. W., Toronto — Priėmimo val.: 11-12.30 kasdien; vakarais nuo 7-8.30 val. išskyrus trečiadienius ir šeštadienius. Telefonas EM. 6-2696.

NAUJAS KABINETAS 280 Rongesvalles Ave.

Priėmimo val.: 2-4 pp. kasdien ir 6-8 val. vak. trečiadieniais. Telefonas OL-4778.

Dr. Jonas Yčas Gydytojas ir chirurgas 1390 DUNDAS ST. W. (tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak. šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą. Telefonas LO. 1794

Dr. V.P. Baltrušaitis GYDYTOJAS ir CHIRURGAS 1554A BLOOR ST. W., TORONTO (kampus Dundas - Bloor)

Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialistas. Kabineto tel. LL. 9184 Namų WA. 1-0537

Priėmimo val.: 1.30 - 3.30 po pietų, 5.30 - 8 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. J. J. VINGILIS VIDAUS LIGŲ Priėmimo valandos: 1-2 ir 6-8 val. v. Šeštadieniais: 11-2 val. po pietų. WA. 1-0219

249 HOWLAND AVE., TORONTO (prie Dupont ir Bathurst)

Dr. N. Novošickis DANTŲ GYDYTOJAS Baiges universitetą Vokietijoje ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST (kampus Bloor ir Huron gatvių) TORONTO WA. 3-2003

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451

Dr. P. MOKSIS DANTŲ GYDYTOJAS Vakarois ir šeštadieniais pagal susitarimą

1082 BLOOR W., TORONTO 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS 260 St. Clair Ave. W.

Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą. Telef. įstaigos WA. 1-0556 namų LL. 5228.

DANIEL D. STOKAL, B.A. advokatas, notaras ir tt. PER KELE savo biurą į

21 DUNDAS SQUARE Suite 501 — Herman Building Toronto

Telefonas EM. 6-1681-2 Ketvirtadienio vakarais: 575 Queen St. W. - 6-8 val. v. Telef. EM. 8-2646

Bernhard & Scott Advokatai, Notarai Bendroje įstaigoje dirba Ant. Liudžius buv. advokatas Vilniuje, Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.

73 Adelaide St. W., Toronto Suite 436 Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v., antr., ketv. ir šeštad. 10-1 val. p.p. Office EM. 6-5679. Res. ME. 0636.

STANLEY SHOE STORE Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batus, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE

1438 Dundas St. W. Toronto prie Gladstone

Dr. M. Arštikaitytė AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ Pritaiko akinius 167 College (kampus McCaul) Kabineto Nr. 9 Toronto

Priima iš anksto susitarus Telef. ofiso WA. 1-3584 namų WA. 3-5555

Dr. Aleksas Valadka 1081 BLOOR ST. W. (prie Dufferin)

priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-4 val.

Rentgenas pagal susitarimą. Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius Gydytojas ir Chirurgas KABINETAS 314 Bathurst St.

Priėmimo val.: 11-12.30 kasdien; vakarais nuo 7-8.30 val. išskyrus trečiadienius ir šeštadienius. Telefonas EM. 6-2696.

NAUJAS KABINETAS 280 Rongesvalles Ave.

Priėmimo val.: 2-4 pp. kasdien ir 6-8 val. vak. trečiadieniais. Telefonas OL-4778.

Dr. Jonas Yčas Gydytojas ir chirurgas 1390 DUNDAS ST. W. (tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak. šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą. Telefonas LO. 1794

Dr. V.P. Baltrušaitis GYDYTOJAS ir CHIRURGAS 1554A BLOOR ST. W., TORONTO (kampus Dundas - Bloor)

Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialistas. Kabineto tel. LL. 9184 Namų WA. 1-0537

Priėmimo val.: 1.30 - 3.30 po pietų, 5.30 - 8 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. J. J. VINGILIS VIDAUS LIGŲ Priėmimo valandos: 1-2 ir 6-8 val. v. Šeštadieniais: 11-2 val. po pietų. WA. 1-0219

249 HOWLAND AVE., TORONTO (prie Dupont ir Bathurst)

Dr. N. Novošickis DANTŲ GYDYTOJAS Baiges universitetą Vokietijoje ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST (kampus Bloor ir Huron gatvių) TORONTO WA. 3-2003

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451

Dr. P. MOKSIS DANTŲ GYDYTOJAS Vakarois ir šeštadieniais pagal susitarimą

1082 BLOOR W., TORONTO 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS 260 St. Clair Ave. W.

Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą. Telef. įstaigos WA. 1-0556 namų LL. 5228.

DANIEL D. STOKAL, B.A. advokatas, notaras ir tt. PER KELE savo biurą į

21 DUNDAS SQUARE Suite 501 — Herman Building Toronto

Telefonas EM. 6-1681-2 Ketvirtadienio vakarais: 575 Queen St. W. - 6-8 val. v. Telef. EM. 8-2646

Bernhard & Scott Advokatai, Notarai Bendroje įstaigoje dirba Ant. Liudžius buv. advokatas Vilniuje, Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.

73 Adelaide St. W., Toronto Suite 436 Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v., antr., ketv. ir šeštad. 10-1 val. p.p. Office EM. 6-5679. Res. ME. 0636.

STANLEY SHOE STORE Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batus, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE

1438 Dundas St. W. Toronto prie Gladstone

Dr. L. SIMON Odos ir veneros ligų specialistas. 3 Spadina Rd., Toronto (Bloor - Spadina kampo) Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą. Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. A. Ratnow L.M.C.C. Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas: širdies, est-mos, reumatizmo, skilvio ir kt. 479 1/2 Euclid Ave., Toronto Tel. WA. 1-6748

Dr. K. Žymantienė GYDYTOJA ir CHIRURGĖ KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE. TORONTO (Ieikimas iš 613 Brock Ave.)

Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančius kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitu laiku pagal susitarimą. Telefonas OL. 6851

Dr. J. ŠEGAMAGAS Specialistas chirurgas 4906 Wellington, Verdun, Montreal 19.

Val.: 2-4, 7-9, šeštadieniais 11-1 val. po pietų. Tel.: YO. 3611 — office PO. 6-9964.

Dr. John REKAI Chirurgas ir akušeris

Dr. Paul REKAI Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)

219 St. Clair Ave. W., Toronto Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS Gimdymo pagalba 202 St. Clair Ave., Toronto (prie Avenue Rd.)

Priimami pagal telefoninį susitarimą WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tackett Gydytojas ir chirurgas Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN DANTISTAS - CHIRURGAS 838 Dundas St. W. Toronto

kampus Euclid Ave. Priima vakarais pagal susitarimą. Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas M. STEFANUK (optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga

BATHURST MEDICAL BUILDING 312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373 (at Dundas)

DANTISTAS Dr. ELIAS WACHNA Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.

386 Bathurst St. Toronto Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nerovingumą. Kalba slavų kalbomis. 470 College St. W. Toronto Telef. WA. 1-3924

Dr. WILLIAM J. ZINCHEŠIN B.A., M.D., L.M.C.C. GYDYTOJAS ir CHIRURGAS Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp. 386 Bathurst St. Toronto Telef. EM. 8-1344

1613 BLOOR ST. WEST Tel. LO. 6480

VYRU, MOTERŲ ir VAIKŲ RUBAI Lietuviams nuolat. Sav. P. BAIKAUSKIENE

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį! 12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiaisia stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gautuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlai-kymas prekių veltui. Atidaryti nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY 439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

J. J. RUKŠA REAL ESTATE & BUSINESS BROKER 987 BLOOR (kampus Dovercourt) TELEFONAI: LL. 8585, LO. 7206

VISIEMS KANADOS LIETUVIAMS LINKSMŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ 1985 METŲ JŲIM LINKI

Rūta Kuprevičienė K. Bubelis P. Dambrasukas Vl. Ivanauskas A. Lapaitis V. Kuzma Vincas Puga

TORONTO, Ont.

Kalėdų pamaldos
Iškilmingos Berniųjų mišios
Sv. Jono Kr. liet. bažnyčioje lai-
komos. Kūčių naktį 12 val. Pa-
maldu metu parapijos choras,
dir. kun. B. Pacevičius, vargo-
nuojant muz. St. Gailevičių, gie-
da tradicines Kalėdų giesmes.
Kalėdų pirmą dieną pamaldos
įprasta sekmadienio tvarka: 9.30,
11 ir 12 val. Parapijos naujai
įgytas „Bettieju“ paruošiamas
prie šaltinio altoriaus.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Per Kalėdas Sv. Jono Kr.
liet. bažnyčia švenčia metines
nuo pirmųjų pamaldų perstaty-
toje bažnyčioje: pernai Kalėdų
naktį Berniųjų pamaldos buvo
pirmosios po didžiųjų remonto
darbų.

— Kūčių rytą pamaldos baž-
nyčioje 8, 9.30 ir 9 val. Pamal-
dos 8.30 aukojamos kalėdiniam
prisiminimui Lietuvoje likusių
jų lietuvių, o 9 val. — už a.a.
Nikodemo Namiko vėle. Kūčiose
kalėdinės išpažinties klausoma
rytą pamaldų metu, vakare 7-8
val. ir nuo 11 val. nakties iki
Berniųjų pamaldų.

— Mėnesinė gruodžio mėnesio
bažnyčios remontui rinkliava
įvyksta Kalėdose. Kitos atsiros
rinkliavos remontui šį mėnesį
nedaroma.

— Kalėdų plotkelių galima
dar gauti parapijos klebonijoje.

— Rysium su Kūčių vakaru,
šių savaitę savaitinis penktadi-
nių pobūvis Jaunimo klubo ne-
įvyks. Sekantis klubo susirinki-
mas įvyks sausio 6 d., ketvirta-
dienį, tuojau po vakarinių mi-
šių Trijų Karalių dieną.

— Mielai primamos gėlės al-
torių puošimui Kalėdų švenčių
proga.

— Kalėdų išvakarėse parapi-
jos bažnyčia pasipuošė stilizuotais
tautiniiais kryžiais. Pa-
parapijos salėje įvestos naujos švie-
sos. Scenos apšvietimas pilnai
pritaikytas vaidinimams.

Prisikėlimo parapijos žinios
— Padėką reiškiam Vilniaus
op. sol. Vladiui Sabaliauskienai,
rašytojui J. Jankui ir muz. St.
Gailevičiui už dainų ir literatū-
ros vakaro programos išpildymą
kartinio akmens pašventinimo
proga.

— Parapijos statyba tęsiama,
nežiūrint nepalankaus žiemos
oro. Tarp kitų darbų blokais sta-
tomos sienos, vykdomi kanaliza-
cijos ir vandentiekio darbai, pra-
dėtos pastato perdangos „Haydi-
te“ plokštėmis. Savanoriai kvie-
čiami prisidėti prie statybos.

— Berniųjų mišios įvyks penk-
tadienio naktį 12 val., sv. Nikolo-
jaus bažnyčioje, Queen ir Bell-
woods gatvių kampe. Išpažintųjų
bus klausoma nuo 11 val. nakties.
Pamaldų metu tik vienas kunas
gėlės teklaušios išpažintųjų. Kalėdų
dieną, šeštadienį, teatro salėje
bus laikomos mišios tik 11 val.

— Dar galima užsisakyti sta-
liukų ir pavienių vietų parapijos
Naujų Metų sutikimo parengi-
man, kuris įvyks Prince George
viešbutyje, King ir York gatvių
kampe. Įėjimo kaina \$5.

— Padėką reiškiam S. Saka-
lauskienai už 10 vertingų knygų
parapijos bibliotekai praturtinti.

— Tarp Kalėdų ir Naujų Me-
tų nelankysime parapijiečių.

Sv. Andriejaus liet. bažnyčioje
Carlton ir Jarvis gt. kampe, Ka-
lėdų pirmą dieną, 1 val., lietu-
vių kalėdinės pamaldos.

Kūčių vakare, 6 val., lietuvių
pamaldos Redeemer (Išganyto-
jo) liuter. bažnyčioje, Bloor ir
Indian Road kampe.

Kun. Dr. M. Kavolis.

Sv. Andriejaus liet. bažnyčioje
Carlton ir Jarvis gt. kampe, sau-
sio 1 d., 1 val., lietuvių pamal-
dos.

Kun. dr. M. Kavolis.

Vaikų eglutė

Sekmadienį, sausio 2 d. 3 val.
p.p. lenkų salėje, 62 Claremont
gatvė, Toronto Maironio vardo
liet. šeštadieninė mokykla ren-
gia Toronto kolonijos liet. vai-
kams Kalėdų eglutę.

Programoje 2-ųjų veiksmų sce-
nos vaizdelis, įvairūs mokinių
pasirodymai ir iš Lietuvos atvy-
kusių su dovanomis Kalėdų se-
nų priėmimas.

Vaikų registracija abiejose pa-
parapijose baigiamą šį sekmadienį,
gruodžio 26 d. po pamaldų.

Visi — dideli ir maži, maloniai
kviečiami atsilankyti.

Vaikų žarzelio eglutė
įvyks gruodžio 26 d. 3.30 v. p.p.
L. Namuose, 235 Ossington Ave.
Mažieji nuosirdžiai kviečia vi-
suomenę — didelius — mažus da-
lyvauti šventėje. Savo atsilanky-
mu suteiksite džiaugsmo.

Ved. Ses. Gabrielė.

Naujoji KLB Toronto
apylinkės valdyba

gruodžio 15 d. pirmąjame posė-
dyje pasiskirstė pareigos:

pirm. — Jonas R. Simanavičius,
vicep. — Jonas Novogrodskis,
sekret. — Vytautas Kastytis,
izdin. — Petras Lelis,

Šviet. r. ved. — Juoz. Jankaitis,
Salpos r. ved. — Vac. Vaidotas,
Narys — Juozas Gvildys,
TF atstovas — J. Jasinevičius.

Įvaldybą išrinktas T. Placidas
Barisa dėl iš anksto neprašytų
aplinkybių valdybos veikloje
negalėsiančių dalyvauti. Jam pa-
čiam prašant, jis buvo perkeltas
į pirmuosius kandidatus, o pir-
masis kandidatas Jonas Novo-
gradskis — įtrauktas į valdybos
narių eilę.

KLB Toronto apyl. Valdyba.

Vieton kalėdinių sveikinimų
ir dovanų savo pažįstamiems ir
bičiuliams — aukėjo Vasario 16
gimnazijai: S. Naikauskas \$10,
B. Zubrickis \$6 ir J. Ge-
čionio \$3.

M. Biržiškos rėmimo fondai
KLB Toronto apyl. Salpos K-tas
surinko ir išsiuntė \$63. Aukėjo:
\$5 — T. Valius, \$3 — D. Ren-
kauskas, \$25 — Toronto apyl. val-
dyba ir \$25 — Toronto apyl. Sal-
pos K-tas.

V. Vaidotas,

Toronto Salpos K-to P-kas.

Atvyksta Clevelando oktetas.
Sausio 15 d. proga iš Clevelan-
do atvyksta žinomas oktetas, po-
rą kartų pasirodęs per Clevelan-
do televiziją, dainavęs kelis kar-
tus per radio ir nekartą pasiro-
dęs lietuvių visuomenei Clevelan-
de, Rochesterioje ir kitur.

Po koncerto įvyks šokiai gra-
žiai dekoruotoje Lietuvių Namų
salėje. Koncertą ir šokių rengia
Jūrų skautų rėmėjai ir Lietuvių
Namai.

SIEMET SAUNUS BALIUS —

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

GRUODŽIO 31 DIENĄ RENGIAMAS T. LIETUVIŲ NAMUOSE.

Salės atitinkamai bus dail. V. Bričkaus išdekoruotos. Ponių glo-
bojamas veiks turtingas šaltis bei šaltis valgiais, bet pigia kaina
būfetas. Be to, įvairiausi taurūs gėrimai ir kitos staigmenos.

Gros padidintas šaunus italų orkestras

LIETUVI: senus palydėk ir Naujus Metus pradėk tik lietuviškame
židinyje — Lietuvių Namuose!

Įėjimas tik 2 dol. asmeniui.

Visi šerinkinkai, bičiuliai ir visi geros valios lietuviai iš arti ir toli
malčiai kviečiami.

TL Namų V-ba.



LINKSMAS IR DIDŽIULIS

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

įvyksta gruodžio 31 d. 8 val. vak., sv. Nikolajaus salėje, 770 Queen
St. W. (kampas Queen ir Bellwoods, kur pernai įvyko Prisikėlimo
parapijos sutikimas).

GROS TL ORKESTRAS "TRIMITAS"
GAUSUS BŪFETAS, ĮVAIRŲS TAURŲS GERIMAI.
Veiks prancūziškas ir angliškas baras.

Bus pravedamas "Humoristinis Naujųjų Metų radijo pusvalandis".
Turtinga loterija. Fantus aukėjo žymesnieji Toronto liet. prekyb.



Bilietai po \$2.50, įskaitant užkandą ir kokteilį, gaunami iš anksto:
J. Margis vaistinėje, 408 Roncevalles Ave.; "Atlantic" valgykloje,
1330 Dundas St. W.; J. Beržinsko krautuvė, 1212 Dundas St. W.;
"Baltic" valgykloje, 870 Dundas St. W. Stalai numeruoti.

Lietuviškos Radio V.
Toronto Rėmėjai.

SMAGU ŠVENTESE, bet dar smagiau bus "Tėviškos Žiburių"
penkmečio proga ruošiamame didžiuliame

SPAUDOS BALIUJE

SAUSIO 15 d., ŠEŠTADIENĮ, TOP HAT KLUBO patalpose,
Lakeshore Rd. — Parkside Dr. kampe.

LINKSMA PROGRAMELĖ PAT PRADŽIOJE
PUIKI MUZIKA. TURTINGAS BŪFETAS IR KIT. SMAGYBES.

Įėjimas tik \$1.50.

Kvietimai gaunami: "TŽ" administracijoje, prie Prisikėlimo ir sv.
Jono Krikštytojo parapijų, po pamaldų sekmadieniais.



Spaudos laisvės 50 m. sukaktis

Toronto atžymėta kukliu aktu
TLN pereiną sekmadienį. Minė-
jimo pirmoje dalyje gražioje
nuosekloje paskaitoje A. Rinkū-
nas apibūdino spaudos uždrau-
dimo, kovos dėl jos ir laimėjimo
aplinkybes bei laimėjimą pagrėi-
tintus veiksmus, ypatingai iš-
keldamas kaimo tvirtą lietuviš-
kumą ir jau mokėjimą skaityti,
kas jį paakino griežtai kovai ir
privėdė prie laimėjimo, kai rusų
administracija įstikino, jog ji
visos tautos pasipriešinimo ne-
palauš.

Antroje — meninėje minėjimo
dalyje sol. An. Šcepavičienė,
akomponuojant muz. St. Gaile-
vičiui, padainavo tris liet. daine-
les — Kačanausko Kad aš našlė-
telė, Dvariono Drugėlį ir Sim-
kaus Oi greičiau, greičiau, bisui
dar pridėdama W. Heiser Kam-
peli mielas. Pabaigai pjanistė D.
Šcepavičiūtė paskambino po vė-
nų Bethoveno ir Schuberto kū-
rinii.

Kas dalyvavo minėjime, išsi-
nešė malonų išpuodį. Deja, daly-
vavo per mažai, gal nepilna sim-
tinė. Beabejo, tai jau organiza-
cinių trūkumų vaisius — visa
tai buvo pavoluota, nepatogiu
laiku ir prieš tai tinkamai nei-
garsinus. O vertę šiam minėji-
mui tikro sąjūdžio, nes tai mini-
mas galas netiesybės, didelės
skriaudos lietuvių tautai, kurią
akivaizdžiai gali suprasti ir tas
jaunimas, kuris Lietuvos istori-
jos nėra mokęsis.

Laimėjo prizus

Per Kanados 42 Med. Artileri-
jos (Militia) pulko prieškalėdinį
prizinį šaudymą iš 7 premijų 3
laimėjo Toronto lietuviai: Ste-
ponavičius, Zolys ir St. Praka-
s. Premija paskirtos vištos,
kurias įteikė pats pulko vadas.

VISŲ LAIKRAŠČIŲ

PRENUMERATAS

priima ir pratęsia Vytau-
tas Aušrotas, kiekvieną
sekmadienį pamaldų metu
prie "Tėviškos Žiburių"
knygyno, sv. Jono Krikš-
tytojo bažnyčioje.

KUR EISIME NAUJŲ METŲ DIENĄ?

I SNAIGIŲ BALIŲ

CLUB TOP HAT
PROGRAMA IŠPILDO SOL. M. VILCIAUSKAITE,
akomponuoja muz. St. Gailevičius.

Veiks būfetas. Rengia Toronto
Pradžią 8.30 val. vak. Jūrų skautų
Rėmėjų Būrelis.

Sušelpa lietuviai

Kasmet žiemos metu atsiranda
tautietis, kurie dėl nedarbo ar
dėl ligų patenka į medžiaginį
vargą. Toronto liet. "Caritas",
sukauptas pagal išgales lėšų,
švenčių išvakarėse nusukdė
vargę esantiems padėti, juos ap-
lankant ir finansiškai paremiant.

"Varpo" parengimas

Sausio 22 d., šeštadienį, 7 v. v.,
TL Choras "Varpas" ruošia ori-
ginų parengimą TL Namuose.
Dedamos pastangos, kad šis pa-
rengimas savo įvairumais pra-
lenktų iki šiol buvusius. Įėjimas
tik su pakvietimais, kurie bus
gaunami pas choro dalyvius.

Pranešimas medžiotojams -

žuvautojams

Visi Toronto ir apylinkės me-
džiotojai - žuvautojai prašomi
savo adresus pranešti J. Beržin-
skui, 1212 Dundas St. West, telef.
LA. 9547.

Visiems užsiregistruavusiems
bus duodamas veltui medžioklės
ir žūklės reikalingas katalogas.

Padėka

Moterų Salpos Grupa "Daina" nuo-
sirdžiai dėkoja mieliems aukotojams už
duosumą gruodžio 12 d. pravestį rinkli-
avoj prie sv. Jono Kr. bažnyčios. Kartu
atsiprašome, kad per skubotumą ne-
galėjome suregistruoti visų aukojusių ir pa-
skelbti spaudai. Rinkliavos metu gauta
\$48.65, kurie pasiūti gausioms šeimoms
Vokietijoje. Taip pat dėkojame kun. P.
Ažubaliui maloniai lėdusiam rinkliavą
pravesti.

Šia proga dainiavę visiems mūsų prie-
teliams, duosiemis aukotojams, tiek To-
ronte, tiek iš kitur, savo aukomis pare-
mėms mūsų pastangas sušelpa. Sėkme-
liu, ligonius ir gausius šeimoms Vokietij-
je, toliau nuosirdžiai. Visiems linkime
linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų 1955
metų, tikėdamas, kad sekančiais metais
Jūsų duosumas vėl nušluostys ne vieno
senelio ar našlės ašarą. Ačiū.
Dainiavę.

Nijolė ir Algimantas Salčiai,
Niujorkė, sv. Kalėdų ir Naujų
Metų proga sveikina gimines, bi-
čiulius ir pažįstamus. Skiria \$10
fondui paremti kompozitorių V.
K. Banaitį bebaigiantį operą "Ju-
ratė ir Kastytis".

Įnuomojamas kambarys ir virtuvė, 261
Roxton Rd. Tel. LO. 3470.

Įnuomojami 4 kambariai ir virtuvė, bc
baldu, arba 2-3 kamb. ir virtuvė, taip
pat 2 front. kambariai, su baldais vi-
ngungiams-ems, yra 2 garažai, 46 Dew-
son St., tel. ME. 8816.

Įnuomojama kambarys 1-me augšte, yra
virtuvė rūsy; tinka viengungiams. Tel.
EM. 3-5404.

Įnuomojama kambarys ir virtuvė II-me
augšte. 442 Crawford St. tel. KE. 9308.

Įnuomojama kambarys III augšte vy-
ri ar merginai, 693 Dovercourt Rd.,
art. Bloor. Tel. LO. 8951.

Įnuomojamas butas iš didelio frontinio
kambario ir gražios virtuvės. Yra vieta
mašiniui pastatyti. Lietuvių rajone — Os-
sington - Dundas. 38 Rolyat St. Telef.
LO. 9023.

Įnuomojamas kambarys su baldais, vy-
ri ar merginai. 9 Havelock St. Telef.
LO. 6442.

Įnuomojamas II-me augšte kambarys su
baldais. 93 Perth Ave. Tel. LL. 6471.

Įnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me
augšte, be baldų. Tinka vedusių porai
arba šeimai. Tel. LL. 1669.

Įnuomojamas kambarys. Galima naudo-
ti virtuvę. 333 Delaware Ave. Telef.
OL. 2720.

TIKSLIAS IR SAŽINGAS informacijas apie Jūsų namų šildymą
natūraliu gazu Toronto teikia
STASYS DARGIS
Skambinti vakarais nuo 7-9 val.
Tel. JU. 9309. Anglimis ir alyva
šildomos krosnyšs pritaikomos net
gazi laike 3 val.

THE PARISIAN LAUNDRY
Company of Toronto Ltd.
241 Bathurst St. EM. 8-3492
PAIMAME IR PRISTATOME
I NAMUS.

Dėmesio ponioms
ir panelėms!
DIPLOMUOTA plaukų šukuotoja doro
pusmetiniais ir laikinus sušukavimus
pagal susitarimą.

546 DELAWARE AVE.
Telefonas ME. 4300.
Sav. K. ŠLEKIENE

MONTREAL, Que.

Sv. Jono liuter. bažnyčioje,
Kalėdų antrą dieną, sekmadienį,
gruodžio 26 d., 1.30 val. lietuvių
kalėdinės pamaldos.

Kun. Dr. M. Kavolis.

Pakrikštytas Sv. Jono evange-
likų liuter. bažnyčios lietuvių
pamaldose Edvardas Konstanti-
nas, Konstantino ir Lenos Sul-
mistraltės Leipų sūnus.

Lietuvių smulkaus kredito
bankelis "Litas"

Spalio 16 d. buvo suauktas,
dipl. ekon. J. Lukoševičiaus ini-
ciatyva, ūkinėje, ypač finansų
srityje dirbusių bei dirbančių
pasitarimas. Jo pasėkoje buvę
sudarytas ūkinio komiteto laiki-
nasis prezidiumas, į kurį buvo
išrinkti A. Norkeliūnas, P. Ru-
dinskis ir Nabutas.

Ūkinis komitetas, nuodugniai
išnagrinėjęs dabartinį Montrea-
lio lietuvių ekonominę padėtį
nutarė, jog bankelio steigima-
yra būtinas. Tam tikslui buvo iš-
rinkta bankelio steigimo komisi-
ja, į kurią įėjo A. Norkeliūnas

Skučas ir Jūrkus. Jai buvo pa-
vesta rūpintis tolimesne šio rei-
kalo eiga.

Gruodžio 8 d. iškilmingas Que-
bec Credit Union League atsto-
vo H. Lancot, pranešimo, nutar-
ta steigti lietuvių bankelį Mont-
relyje Credit Union principu. Su-
darytas steigimo aktas perduotas
H. Lancot, kuris pažadėjo kelių
savačių bėgyje išgauti bankeliui
provincijos vyriausybės chartę.
Bankelis "Litas" veiks pagal
Quebec Cooperative Syndicates
aktą.

Dabartiniu metu Šiaurės Ame-
rikijoje priskaitoma apie 19.000
kredito unių, turinčių virš 9 mil.
narių.

Sekantių savačių bėgyje nu-
matoma suaukti visų būsimųjų
šerinkinų visuotinį susirinkimą.
Jam bus pavesta valdomųjų or-
ganų išrinkimas, kurie turės ga-
utinai nustatyti bankelio vado-
vavimosi gaires ir pradėti darbą.

Inž. P. Povilaitis.

"Tėvynės Prisiminimai"
radio programa

praneša, kad tris kartus, (gruo-
džio 19, 26 ir sausio 2 d.) iš
Bramptono stoties sekmadienį
rytais programų nebus. Progra-
mos bus duodamos tik iš St. Ca-
tharines radio stoties normalia
tvarka šeštadieniais 3-4 val. p.p.
banga 620.

Kalėdinis parengimas

Sekmadienį, Kalėdų antrąją
dieną vakare Sv. Jono Kr. para-
pijos salėje įvyksta pobūvis jau-
nimui, kurio metu groja Toronto
liet. orkestras "Trimitas".

Jūrų skautai pirkto jachtą

Pereitą savaitę vyresniųjų jū-
rų skautų vienetas, vadinami jū-
rų budžiai, išsigijo gražią jachtą.
Naujai pirktas pastatas dar nevi-
sai įrengtas, todėl pavyko palygi-
namai nebrangiai gauti. Pavasa-
rį prasidės remonto darbai, o va-
sarą žadama aplankyti Clevelan-
dą, Rochesterį, Hamiltoną. Tag
gero vėjo jūrų budžiams.

Toronto kardinolas J. Em.
McGuigan

grįžo iš Romos pereiną ketvirta-
dienį ir parvežė visą eilę apdo-
vanojimų savo arkidiecezijs
dvasininkams — 11 pakeltų po-
piežiaus rūmų prelatais, 1 sam-
belionu ir 8 apdovanoti "Pro Ec-
clesia et Pontifice" ordenu. Esą
dar svarstomas apdovanojimas
pasauliečių. Apdovanotųjų sara-
šas būsis paskelbtas šių metų
gale.

Padėkim padegėjams

Courtland, Ont. gruodžio 14 d.
apie 6 v.v. pp. Šcepavičiui nuo-
mavimo name Courtland, Onta-
rio, įvyko gaisras. Kadangi nam-
as buvo medinis, iki ugniagei-
siai atvyko sudegė iki pamatų,
o kartu su juo visas pp. Šcepana-
vičių turtas, nes p. Šcepavičius
ir jo šeima (žmona ir duklė)
gaisro metu buvo Toronto.

Po gaisro p.p. Šcepavičių
šeima liko tik kasdieninis rūbais
apsirengę — gi sudegusis turtas
buvo neapdraustas, todėl jų pa-
dėtis yra katastrofiška — nėra
nei rūbų, nei patalo, nei baldų ir
nei indų, o taipogi ir pinigų at-
sargoję neturi, kaip po neseniai
atvykę Kanadon iš Vokietijos.

Igyjimi bent reikalingiausių
dalykų iniciatorių grupę kreipia-
si į visus Tilsonburgo bei Toron-
to gerasirdžius lietuvių prašy-
dama pagal išgalę paaukoti pa-
rėmimui nukentėjusių.

Tam tikslui padaryta šeši au-
kų lapai Nr. 1-6 ir patvirtinti
parapijos klebono kun. Ažubalo
parašu ir antspaudu iš kurių vi-
nas egzempliorius randasi Liet.
Namuose (Dundas - Ossington
g-vių kampe), gi kiti pas atski-
rus rinkėjus.

Iniciatorių grupės vardu:
Br. Barcevičius, M. Dikšius
ir Kl. Germanavičius.

Torontas pralenkia Montreali
mašinomis

Montrealis yra didžiausias Ka-
nados miestas. Tačiau automobi-
lių skaičiumi Torontas pralenkia
Montrealį. Statistikos Biuro duo-
menimis pereiną metais Toron-
te buvo 272.560 automobilių, o
Montreali nebuvo nei pusės tiek
— vos 120.177. Taip pat sunkve-
žimių bei kitų motorvežimių To-
ronte buvo veik dvigubai dau-
giau kaip Montreali — Torontė
58.788, Montrealis 30.957.

— Toronto. — Šį pavasarį Bat-<